

De directe belastingen, inzonderheid die op de inkomsten : eene staatshuishoudkundige proeve

<https://hdl.handle.net/1874/322619>

1. a

DE
DIRECTE BELASTINGEN,

INZONDERHEID

DIE OP DE

INKOMSTEN.

EENE STAATSHUISHOUDKUNDIGE PROEVE

TER VERKRIJGING VAN DEN GRAAD VAN

DOCTOR IN DE REGTEN,

AAN DE

Utrechtsche Hoogeschool.

DOOR

E. VAN VOORTHULJSEN, Hz.

TWEEDE DEEL.

TE UTRECHT,
BIJ J. G. BROESE.

1848.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

HOOFDSTUK III.

BELASTING OP HET INKOMEN.

Deze bekleedt onder de directe belastingen eene voorname plaats. Wij zullen dus aan haar eene meer uitvoerige behandeling wijden, zoo wegens hare belangrijkheid als wegens de hoogst verschillende en uiteenlopende gevoelens, welke daaromtrent gekoesterd worden. Terwijl de een ze als de eenige regtvaardige belasting, als volkomen evenredig met ieders wezenlijk vermogen, om tot voorziening in de behoeften van den staat het zijne bij te dragen, billijk en verheft, zoo houdt de ander ze voor verderfelijk voor de nijverheid en den aanwas der kapitalen, en keurt ze wegens de onmogelijkheid eener volkomen gelijke verdeling als onregtvaardig af. Wij meenen dit onderwerp ook naauwkeuriger te moeten onderzoeken, daar er tegenwoordig in de meeste landen, en vooral bij ons, aanhoudend gesproken wordt van eene

vereenvoudiging, eene meer billijke en betere inrigting van het belastingstelsel, en men vrij algemeen in eene belasting op het inkomen het eenige middel meent gevonden te hebben, om in de moeilijke omstandigheden en groote behoeften der schatkist te voorzien, en den druk der belastingen, die zich maar al te zeer op onderscheidene wijzen gevoelen doet, meer gelijk te verdeelen. Het is evenwel opmerkelijk, dat in deze zaak de spreuk *onbekend maakt onbeminde* gelogenstraft wordt. In bijna alle landen, waar men over de belasting op het inkomen zulke gunstige oordeelen hoort vellen, waar zij als de eenige goede, ja zelfs volmaakte wijze van heffing wordt voorgesteld, is zij nog niet ingevoerd en derhalve weinig bekend. Doch leest men de laatste Engelsche werken over belasting, en slaat men den toon der Engelsche nieuwsbladen gade, waarop deze haar beoordeelen, zoo wordt zij ons in een geheel ander daglicht gesteld. Het is overal *the hateful income-tax* (hatelijke inkomen-belasting) en wel, omdat zij in Engeland geheven wordt, en haren voorstanders de gelegenheid heeft gegeven haar nader te leeren kennen. Wij moeten evenwel toegeven, dat ook deze in hunne uitdrukkingen wel eens te sterk geweest zijn, en dat het meer bezadigde gedeelte der natie, hoewel het vurig wenscht, dat hare heffing mogt overbodig kunnen beschouwd worden, haar evenwel goedkeurt, zoowel de moeilijke omstandigheden in aanmerking nemende, waarin de Engelsche regering verkeert, als de onmogelijke

lijkheid om daaraan op eene betere wijze te ontmoet te komen.

Ons voornemen is derhalve zoowel de voordeelen na te gaan, welke zij inderdaad oplevert of ook wel naar de overdrevene theoriën van sommige (meest Duitsche) schrijvers schijnt op te leveren, als de bezwaren aan te toonen, die anderen tegen haar hebben aangevoerd, wier staatshuishoudkundige kennis op meer ondervinding gegrond was, en daarna meer bepaald bij de Engelsche inkomen-belasting stilstaan, zoo als die tegenwoordig geheven wordt, daar zij, wat hare gematigdheid en naauwkeurigheid aangaat, aan iederen staat, die zich in de treurige noodzakelijkheid bevindt tot haar zijne toevlugt te nemen, eene aanbeveling verdient; ofschoon zij, niettegenstaande alle mogelijke voorzorgen der regering, nog altijd gehaat blijft, zoodat men de maand April 1848 met vreugde te ontmoet zag, waarop men van dezen last hoopte bevrijd te worden. De reden evenwel, waarom men de verwachting van het algemeen dus ten tweede male 1) heeft te leurgesteld, schijnt gelegen te zijn in de verbazende hoogte, waartoe de overige belastingen, welke den Engelschen staat drukken, zijn opgevoerd, zoodat de rege-

1) De *income-tax*, in 1842 ingevoerd, werd voor drie jaren aangenomen; in 1845 beschouwde men hare afschaffing evenwel als onmogelijk, en in 1848 waren de omstandigheden daartoe niet gunstiger dan vroeger.

ring eene opbrengst van 5,000,000 £ 's jaars, welke de *income-tax* haar verschaft, niet durfde op te offeren, daar zij geene gelegenheid zag om op eene andere wijze in de behoefte van den staat te voorzien.

De eerste vraag, welke zich bij de behandeling eener belasting op het inkomen ter beantwoording voordoet, is natuurlijk deze: wat is INKOMEN? De eenvoudigste en tevens volledigste bepaling, welke wij daarvan kunnen geven, is de volgende: *inkomen of inkomsten zijn de vruchten van ons vermogen en onze vlijt*. Het is er echter wel verre van af, dat wij al datgene, wat wij dikwijls als vruchten van ons vermogen en onze vlijt beschouwen, als ons inkomen zoude kunnen aanmerken: want meestal moeten wij een gedeelte daarvan afzonderen tot instandhouding van ons kapitaal, opdat het in staat blijve de vruchten op te brengen, die wij daarvan verwachten. Inkomen ontstaat er eerst dan, wanneer wij van de vruchten, die ons kapitaal heeft opgeleverd, datgene hebben afgetrokken, wat tot instandhouding van datzelfde kapitaal noodig is 1). Sommige onderscheiden een ruw en een

---

1) Verkeerd hebben sommige daartoe al datgene gebragt, wat zij met den naam van *onkosten* bestempelen en dat tot voortbrenging noodig is. Onder die zoogenaamde onkosten rekenen zij ook de dagloonen; doch deze zijn volstrekt geene onkosten, geene verteering; zij zijn daarentegen inkomen, en wel het inkomen der werklieden, dat de fabrickant hun gewoonlijk voorschiet, om zulks later aan zich zelve in den

zuiver inkomen, hetwelk men na aftrek van het bovengenoemde verkrijgt. Doch hunne benaming is niet naauwkeurig. Inkomen is slechts datgene, wat zij met den naam van zuiver inkomen bestempelen; doch ruw of onzuiver inkomen is onbestaanbaar. Zoo dikwijls wij dus in het vervolg van inkomen zullen spreken, zullen wij daarmede het zoogenaamde zuiver inkomen bedoelen. Voor ruw inkomen zullen wij liever de uitdrukking *ruwe opbrengst* bezigen.

Ofschoon er nu eene naauwe betrekking tusschen de bezittingen en het inkomen bestaat, zoo is eene belasting op beide, zoo als wij later zien zullen, evenwel geheel verschillend. Bij de beschouwing van ons onderwerp heeft men beide dikwijls jammerlijk verward en in een verkeerd licht geplaatst, zoodat, ofschoon ons voornemen was, de belasting op het inkomen meer opzettelijk te behandelen, wij echter meenen, tot bevordering der duidelijkheid en tot wederlegging dier verkeerde inzigten, ook van de belasting op de bezittingen te moeten gewagen.

---

prijs, dien hij voor zijne voortbrengselen bedingt, te doen terugbetalen. Wil men derhalve het inkomen van eenen fabrikant berekenen, zoo moet men wel degelijk de dagloonen, welke hij aan zijne werklieden uitbetaalt, in berekening brengen en van zijne winsten aftrekken, doch niet als onkosten, maar als het inkomen van anderen, dat huu bij uitsluiting toebehoort.

Lang heeft men getwijfeld, welke van beide, de bezitting of het inkomen der ingezetenen, de beste maatstaf opleverde om er hunne opbrengst tot voorziening in de behoeften van den staat naar te regelen. Teregt neemt SMITH als eerste grondstelling eener belasting aan, dat zij geëvenredigd wezen moet aan ieders vermogen, d. i. naar mate iemand daartoe meer of minder *in staat* is; doch het is juist de beoordeeling hiervan, welke de meeste moeilijkheid oplevert. Is de bezitting een juiste maatstaf, naar welken men dit vermogen tot het dragen der lasten zoude kunnen afmeten, of moet men als zoodanig liever het inkomen beschouwen, daar de vruchten der bezittingen zoo aanzienlijk verschillen? Ziedaar eene vraag, die vele besturen bij het opleggen der belastingen heeft bezig gehouden, en welker belangrijkheid ook ons noopt daarbij eenigen tijd stil te staan.

PRITWITZ 1) en anderen beweren, dat het geheel onverschillig is of de belasting op de bezitting, dan wel op het inkomen gelegd wordt, omdat, wanneer zij op een van beide drukt, de ander daardoor tevens onvermijdelijk getroffen wordt. Belast men het inkomen, zeggen zij, zoo schiet er minder over tot den aanwas der bezitting, en wordt deze daarentegen belast, zoo vermindert het fonds, waarvan het inkomen de vrucht is. Doch zij zien ten eenenmale voorbij, dat, wanneer men slechts

1) PRITWITZ, Theorie der Steuern und Zölle, p. 178.

van de bezitting eene belasting heffen wil, men alsdan alle inkomsten vrijlaat, welke de vruchten zijn van onze vlijt. Velen toch zijn er, die, al hebben zij weinige bezittingen, daarentegen zulke aanzienlijke inkomsten genieten, dat zij daardoor veel beter in staat zijn om van het hunne tot ondersteuning van den staat bij te dragen, dan zij, die bezittingen hebben, welke hun slechts weinige vruchten opleveren. De zoodanigen nu van de opbrengst der belasting te versoonen, ware eene miskenning van den regel, ons door SMITH voorgeschreven. Het zoude bovendien de opbrengst der belasting aanzienlijk verminderen, en den last, die op andere ingezetenen drukte, nog zwaarder maken, dewijl hij meer drukt naarmate hij door een kleiner aantal belastingschuldigen gedragen wordt.

Is eene belasting op de bezitting reeds af te keuren, omdat zij geene uitsluitende voorwaarde is voor het vermogen tot het dragen van lasten, daar er vele zijn, die door hunne aanzienlijke inkomsten beter daartoe in staat zijn, dan zij die zich slechts in weinige bezittingen verheugen kunnen, zoo is daarenboven hare grootheid geen voldoende maatstaf om het vermogen tot het dragen van lasten daarnaar af te meten, omdat de eene veel, de andere slechts weinig inkomen oplevert, en hare waardering groote bezwaren medebrenkt. Is het jaarlijks inkomen reeds moeilijk te onderzoeken, hoeveel moeilijker is dit niet bij bezittingen, welker waarde niet

voor slechts een jaar, maar voor een veel langer tijdsverloop onderzocht moet worden?

Bij deze waardering nu zal men de schulden moeten aftrekken, omdat zij de eigendom van anderen (*aes alienum*) zijn. M^c. CULLOCH 1) beweert dat dit aanleiding zoude geven tot geveinsde, niet bestaande schulden, om daardoor zijn vermogen geringer te doen schijnen dan het inderdaad is 2); doch wij meenen, dat dit een der minste bezwaren uitmaakt, omdat voor het bestaan van schulden doorgaans voldoende documenten aanwezig zijn, waaruit zij kunnen blijken, en daarenboven het voorgeven van niet bestaande schulden, waardoor men anderen eenig regt toekent, dat zij niet bezitten, voor hem, die het bedrog pleegt, naderhand dikwijls zeer gevaarlijk zoude kunnen worden, wanneer iemand van het aldus in hem gestelde vertrouwen misbruik wilde maken. Het zoude hem, die dit bedrog pleegen wilde, ook niet gemakkelijk vallen iemand te vinden, die hem daarin zoude willen helpen. Want voor dezelfde

---

1) On Taxation, p. 45.

2) Men zoude b. v. een huis kunnen koopen, doch, om de belasting te ontgaan, welke de vermeerdering van eigendom zoude veroorzaken, daarna met eenen vertrouwden vriend kunnen overeenkomen, dat men dezen eene valsche schuldbekentenis zoude leveren, waarin men verklaarde zijnen vriend eene zekere som schuldig te zijn wegens gelden tot aankoop van dat huis opgenomen.

som, die hij veinsde schuldig te wezen, zoude zijne medecontractant rijker schijnen en derhalve belast worden.

Reeds bij de schatting van landerijen, welker waarde evenwel minder aan verandering onderhevig is, zal men bezwaren ontmoeten, die nog veel grooter zullen zijn, wanneer men de bezittingen van kooplieden zal trachten te waarderen, welker waarde zoo veranderlijk en van omstandigheden afhankelijk is, en die niet zelden aan bederf onderhevig zijn. De bewijzen, welke rigtig gehoudene koopmansboeken leveren, zijn zeker eene toenadering, doch zij blijven steeds een bewijs in zijne eigene zaak, en kunnen daarom niet als voldoende aangemerkt worden. Zij stellen eene wijde deur open aan misleiding en duisterheid, en laten aan den schatpligtigen slechts de keuze over tusschen bedrog en onvermijdelijk verlies van vermogen. Het opmaken der handelsbalans gaat buitendien veelal met groote moeilijkheden gepaard; zij kan zeer verschillend worden berekend, en weinig reden heeft men om te verwachten, dat zij met getrouwheid zal worden opgemaakt, zoodra zij in het nadeel van hem bewijst, door wien zij berekend is.

Bij fondsen, schuldbekentenissen en hypotheken daarentegen, is eene volkomen juiste schatting denkbaar, omdat voor hunne waarde documenten bestaan, aan welker echtheid zelden te twijfelen valt.

Al konde men evenwel de waarde der bezittingen volkomen naar waarheid leeren kennen, zoo blijven zij toch

altijd een onvolledige maatstaf voor eene belasting, daar het vermogen, om de lasten van den staat te helpen dragen, niet alleen van de waarde der bezittingen, maar ook grootendeels van de vruchten afhangt, die zij ons opleveren. Twee schepen kunnen evenveel van aanbouw en uitrusting gekost hebben en ook even deugdelijk zijn, doch geheel verschillende uitkomsten voor hunne rederijen hebben. Twee winkels kunnen eene gelijke waarde van goederen bezitten, doch de eene verschaft aanzienlijke winsten, terwijl de andere, hetzij door eene minder gelukkige plaatsing, of mindere bekendheid, of ook wel door eenig vooroordeel der begunstigers, nauwelijks de renten van het kapitaal opbrengt, dat men daarin geplaatst heeft.

Om de bezwaren aan deze schatting verbonden te vermijden, heeft men voorgesteld de belasting slechts op zoodanige bezittingen te leggen, voor welker waarde zekere, onloochenbare bewijzen voorhanden waren, zooals op landerijen, huizen, fondsen en hypotheken. Doch de waarde dezer voorwerpen, welke zij aan geene moeijelijkheden van schatting onderhevig waanden, is op verre na zoo gemakkelijk niet te bepalen, als zij wel meenden. Dit voorstel is bovendien zeer onregtvaardig, omdat zij alsdan eene zekere klasse van menschen, die handel en fabrieksnijverheid uitoefenen, van het dragen der lasten verschoont ten koste hunner landgenooten, die welligt minder dan zij daartoe in staat zijn. Waarom zoude de

eigenaar van een schip, dat hem aanzienlijke winsten aanbrengt, niet even goed aan eene belasting onderworpen zijn als de eigenaar van een huis of een landgoed? Het eene is geen grooter bewijs van welvaart dan het andere: beide toch worden op hoop van winst aangelegd. Den eenen eigenaar ten koste van den anderen te verschoonen, ware al weder eene veronachtzaming van SMITH'S gulden regel, dat allen in de lasten van den staat moeten dragen „in verhouding van het inkomen, dat ieder hunner onder de bescherming van den staat geniet. 1)“ Wel is waar, dat schepen en waren vergankelijker zijn dan grondeigendommen, doch de grootere winsten, welke zij aanbrengen, vergoeden dit grootendeels, en de maatschappijen van verzekering waarborgen de instandhouding van het kapitaal.

De weelderige en overvloedige levenswijze van sommige groote landeigenaren, heeft velen in den waan gebragt, dat eene belasting op landeigendom vooral de grooten en vermogenden moest treffen, omdat men deze als de voornaamste eigenaren van den grond beschouwde. Doch zij lieten zich door de uiterlijke pracht van eenige weinige verblinden, terwijl zij de kleine grondbezitters voorbij zagen, die door vlijt en eene sobere levenswijze zich naau-

---

1) »In proportion to the revenue which they respectively enjoy under the protection of the state.” (Wealth of Nat. p. 264).

welijks een welvarend bestaan verzekeren kunnen. Wanneer men het gemiddeld vermogen der landbouwende en der handeldrijvende klassen onderling vergelijkt, zal het vermogen der laatsten dat der eersten in sommige landen welligt verre overtreffen 1).

---

1) Wij vinden de waarheid hiervan duidelijk bewezen in het overzicht, dat Mc. CULLOCH 1) geeft van de verhouding des Engelschen landbouws tot het aantal der landeigenaren. Het bedrag der gezamenlijke pachten in Engeland is jaarlijks 34,000,000 £, hetwelk, wanneer men het aantal landeigenaren op 200,000 stelt, de gemiddelde pacht, die ieder landeigenaar van zijne goederen ontvangt, op 170 £ 's jaars doet berekenen. Trekt men van de gezamenlijke opbrengst der verpachte landerijen die sommen af, welke jaarlijks van een gering aantal aan rijke grondbezitters worden uitgekeerd, zoo wordt de gemiddelde opbrengst voor de overigen nog veel lager, en overtuigt ons genoegzaam, dat, ofschoon er onder de landeigenaren enkele ontzettend vermogende lieden gevonden worden, men hunne klasse evenwel niet als uitsluitend uit rijken en aanzienlijken bestaande kan aanmerken. Gemiddeld toch bedragen hunne jaarlijksche inkomsten slechts f2000, hetwelk zelfs een klein winkelier zich al ligt zal kunnen verschaffen, terwijl het nauwelijks toereikende is om in de behoeften te voorzien, welke de gegoede burgerstand wenscht te bevredigen, vooral in Engeland, waar men aan

---

1) Mc. CULLOCH, on Taxation, p. 119.

Uit het gezegde blijkt derhalve, dat eene belasting op de bezittingen weinig aanbeveling verdient, daar zij, ten eerste, een aantal ingezetenen van hunne deelneming in de voorziening der staatsbehoeften verschoont, en aldus den eenen ten koste van den anderen een voorregt toekent; ten tweede, door de moeilijkheden der schatting tot bedrog en verongelijking aanleiding geeft, en eindelijk de bezittingen geen juiste maatstaf zijn, om daarnaar het vermogen der ingezetenen tot het dragen der lasten af te meten. Thans keeren wij tot de beschouwing der belasting op het inkomen terug.

Inkomsten zijn, gelijk wij vroeger aantoonde, de vruchten van ons vermogen en onze vlijt. Zij bestaan in hetgeen er overblijft, nadat men van hetgeen deze ons hebben opgeleverd, 1°. het inkomen van anderen, dat men aan deze heeft voorgeschoten, als b. v. arbeidsloonen, en 2°. datgene, wat tot instandhouding van het vermogen dienen moet, heeft afgetrokken. Zij bevatten derhalve al

ruimere levenswijze gewoon is dan in de overige landen van Europa, en men dus grootere geldelijke inkomsten behoeft.

Eene zware belasting derhalve op landeigendom zoude voor een aantal vlijtige en tevens minvermogende landlieden zeer drukkend worden, terwijl zij, de eenige zijnde, velen der aanzienlijkste en rijkste ingezetenen van de opbrengst der belasting op eene onregtvaardige wijze zoude verschoonen.

hetgeen iemand verteeren kan zonder zich te verarmen 1). Deze bepaling komt ons wegens hare duidelijkheid vooral aanbevelenswaardig voor.

Dit overblijvende nu is de maatstaf voor eene billijke belasting, daar men alleen als vrucht van vermogen en vlijt beschouwen kan, hetgeen er na aftrek van het bovengenoemde overblijft, en het eene groote hardheid wezen zoude, ook van datgene, wat reeds op zich zelf een bezwaar is, nog daarenboven eene belasting te heffen. Eene belasting op de ruwe opbrengst, het zogenaamde ruwe inkomen, behoeft dikwijls niet zwaar te zijn, om reeds het kapitaal aan te tasten, wanneer namelijk de onkosten, welke hare voortbrenging noodzakelijk maakt, een groot gedeelte daarvan uitmaken. Het moeft ons derhalve verwonderen, dat het nog in sommige landen tot maatstaf der belasting genomen wordt, ofschoon de ondervinding het nadeelige daarvan op eene voldoende wijze heeft aangetoond. Een duidelijk voorbeeld van het onbillijke eener belasting op de ruwe opbrengst, zien wij in de nadeelige uitwerking der tienden, waarvan wij

---

1) Teregt zegt HELFERICH: »Jährliche Ausgaben können aber ohne der Verschlechterung des wirthschaftlichen Zustandes der Bürger nur aus reinen Einkommen bestritten werden, weil nur dieses derjenige Theil des Vermögens ist, der sich jährlich neu darstellt und ohne Schaden verzehrbar ist." (Ueber die Einführung einer Kapitalsteuer in Baden, p. 9).

ook reeds vroeger melding gemaakt hebben. Hare ongelijkheid valt dadelijk in het oog, wanneer wij bedenken, dat bij vruchtbare gronden de zuivere renten niet zelden de helft van de waarde der voortbrengselen bedragen, terwijl zij bij onvruchtbare gronden naauwelijks een vijfde gedeelte daarvan uitmaken. Bij misgewas kan de tiende niet alleen den landman alle vrucht van zijnen arbeid ontnemen, maar nog daarenboven meer van hem vorderen, dan de vruchten bedragen, die zijn kapitaal heeft opgeleverd. Gesteld b. v. dat de gewone opbrengst van eenen akker 30 % van zijne waarde bedraagt, doch dat de landman 20 % daaraan jaarlijks tot onderhoud en bebouwing moet ten koste leggen, zoo zal hij, wanneer de vruchten van een jaar slechts 20 ten honderd opleveren, en hij nog daarenboven de tiende moet opbrengen, niet alleen zijn geheele winst verloren gaan, maar ook zijn kapitaal met 2 % verminderd worden.

Wij zouden te uitvoerig worden, zoo wij de verschillende gevolgen der onderscheidene belastingen op het zoogenaamde ruwe inkomen wilden nagaan, en meenen het verkeerde daarvan uit het voorbeeld der tienden genoegzaam te hebben aangetoond. Wij gaan derhalve tot eene nadere beschouwing van het wezenlijk inkomen over, hetwelk bij eene belasting op de inkomsten de enige juiste maatstaf is, waarnaar men het vermogen der ingezetenen, om in de behoeften van den staat te voorzien, kan bepalen.

MURHARD verdeelt het inkomen in een subjectief, dat is, met betrekking tot hem, wien het toekomt, en een objectief, met betrekking tot de zaken, waaruit het bestaat. Ofschoon nu deze benamingen wel iets te wenschen overlaten, zoo is zijne bedoeling evenwel duidelijk, en leidt deze onderscheiding tot het onderzoek, welk van beide het meest geschikt is tot eenen grondslag der belasting; dat is met andere woorden: of men iemand belasten zal, omdat hij een zeker inkomen geniet, onverschillig waaruit dit voortspruit, of wel, zal men de voorwerpen belasten, welke het inkomen uitmaken, zonder de persoon in aanmerking te nemen, die het geniet?

Sommigen nu oordeelden, dat de belasting de bronnen van het inkomen onmiddellijk treffen moest, omdat men alzoo het best tot zijn doel konde geraken, om die voorwerpen te treffen, welke men als het meest geschikt daartoe beschouwde. Doch de moeilijkheid, welke het opsporen dezer bronnen medebrengt, maakt de navolging dezer theorie onmogelijk. Deze bronnen toch staan zelden geheel op zich zelve, zij vloeijen langstallooze omwegen in elkander, en kunnen dus slechts vereenigd voor de heffing eener belasting in aanmerking komen. Dit bezwaar nu heeft de meeste besturen afgeschrikt haar nader op te sporen, en hen dikwijls hunne toevlugt tot de belasting van het subjectieve inkomen doen nemen, wanneer die wegens het praktisch gemak, dat zij aanbodt, verkieselijk scheen. Voor het in-

komen van den grond hebben zij evenwel getracht een dergelijk onderzoek te bewerkstelligen en een kadaster ingevoerd; doch, ofschoon men het aldus bij landerijen eenigzins naderbij kwam, zoo bleef het voor de onzekere voordeelen der nijverheid ondoenlijk.

JACOB 1), ESCHMEIJER en anderen hebben evenwel een kadaster van het objectief inkomen beproefd daar te stellen, doch hunne pogingen leden schipbreuk op de praktische onmogelijkheid. De grondstoffen, welke zij meenden te ontdekken, bestonden in de werkelijkheid niet op zich zelve, daar het maatschappelijk leven haar zoodanig onderling vermengde, dat eene belasting dier grondstoffen aan haren oorsprong zelve onmogelijk werd. Bovendien zoude men, wanneer men ze inderdaad konde uitvinden, hiermede weinig gevorderd zijn, daar men ze niet afzonderlijk, maar slechts in hare betrekking, waarin zij in het dagelijksche leven voorkomen, kennen moet 2).

1) Zie MURIARD, Theor. u. Pol. d. Best. p. 445.

2) »Alles Mehl,» zoo leest men in een Duitsch tijdschrift, de Hermes genaamd, »besteht aus Stärke, Zucker und Kleber, und die Elemente aller drei Bestandtheile sind Sauerstoff, Wasserstoff und Kohlenstoff. Was nutzt es aber dem Bäcker, diese zu wissen? Wird er Brot und Semmel gut backen lernen, wenn er auch versteht, die Mehlarthen in ihren Elementen auf zu lösen? Dennoch ist die Chemie bei weitem mehr vorgeücht als die Analysis der organischen Functionen; das Leben und das Wirken des Verkehrs aber ist ein sehr zu

Hunne theorie is zoo ongerijmd, dat men zich verwonderen moet over de moeite, welke die schrijvers zich tot dit onderzoek getroost hebben. Het is toch onverschillig, uit welke bestanddeelen het inkomen is zamengesteld, dat door iemand genoten wordt, daar men niet met die bestanddeelen zelve, maar slechts met hunne waarde te maken heeft, welker hoegrootheid het vermogen tot het dragen der lasten bepaalt. Het is de vraag niet: waaruit bestaat het inkomen? doch: hoe groot is het? Het is onverschillig of het uit goud, dan wel uit meel bestaat.

De Engelsche regering, welke de inkomsten veelal objectief belast, heeft zich ook de moeite niet gegeven, alle die verschillende bestanddeelen op te sporen; doch wanneer het niet duidelijk blijkt, uit welke bronnen het inkomen voortspuit, zoo heeft zij hen, die het genieten, de verplichting opgelegd, de grootte hunner inkomsten op te geven, om deze aldus subjectief te treffen.

Ons blijft derhalve dikwijls alleen het inkomen ter *besammengesetzter Organismus*. Es ist ganz unmöglich, das Einkommen, welches das Product der *Lebensthätigkeit des Verkehrs* ist, zu ermitteln, wenn man jenen *Organismus* tödtet, indem man seine einzelve Theile von einander trennt. Eben so wenig ist es möglich, die *Veränderlichkeit seiner Lebenserscheinungen* nach solchen bleibenden Grössen zu messen, wie nöthig ist, um darnach *Kadaster* zu fertigen, die für mehrere Perioden gelten können."

lasting over in betrekking tot hem, die het geniet, zonder dat de stof, waaruit het bestaat, daarbij in aanmerking kan genomen worden.

Velen hebben beweerd dat het inkomen (het volkomen zuiver inkomen, gelijk zij dit noemen) nog geenen regten maatstaf aangeeft, waarnaar men het vermogen tot het dragen van lasten des belastingschuldigen zal moeten bepalen, doch dat men daarvan ook nog een godeelte zal moeten aftrekken, dat voor zijn onderhoud en dat van zijn huisgezin noodzakelijk is. Zij willen dat de regering slechts aanspraak make op datgene, wat de nooddrift der ingezetenen en de tot onderhoud van het kapitaal onontbeerlijke besparing der vruchten te boven gaat. Tegen deze belasting zal wel niemand iets in te brengen hebben, wanneer ieder gelijk door haar gedrukt wordt, en slechts hij er van verschoond blijft, die niets meer bezit dan hij tot instandhouding van zich zelve en zijn gezin volstrekt noodig heeft; doch de moeilijkheden, welke zoowel het nauwkeurig onderzoek van het inkomen zelf, als van datgene, wat men als noodig tot levensonderhoud moet aannemen, medebrenghen, hebben de meeste regeringen gedwongen tot andere belastingen hunne toevlugt te nemen, welker beginsel evenwel op minder billijke grondslagen steunde.

De vrijdom van belasting, toegekend aan hen, wie men als niet in staat tot het dragen van lasten beschouwt, heeft een groot voordeel, namelijk, dat hij de lagere volksklasse, die zich doorgaans verongelijkt en te zwaar belast

rekent, tevreden stelt, omdat zij zich overtuigd houdt, dat slechts de meer vermogenden in de behoeften van den staat voorzien. Doch hij heeft ook een groot bezwaar. Wanneer men eens bepaald heeft, dat al datgene bevrijd zal blijven, wat tot de nooddrift van eenen mensch behoort, hoe zal men dan bepalen wat nooddrift is, en waar zal men de grens stellen, waar zij ophoudt en tot overvloed overgaat 1)?

Medicijnen b. v. zijn geheel onnoodig voor den gezonden, onontbeerlijk voor den zieken. Geleerde werken zijn voor eenen handwerksman overbodig, doch voor hem, die zich op de beschaving van zich zelven en zijne medemenschen toelegt, evenzeer behoefte als de ploeg voor den landman. Dezelfde som, waarvoor men zich in de eene plaats ruimschoots van het noodige voorzien kan, is voor eene andere plaats nauwelijks toereikend om voor gebrek te beveiligen. Wie zal derhalve bepalen, wat noodig is? En wanneer men daarvoor eene zekere som meent te moeten vaststellen, hoe hard is het dan niet voor hem, wiens inkomen slechts even de bepaalde som overtreft, dat hij onder het bereik der belasting ligt, welke zijn inkomen minder maakt dan dat van zijnen buurman, die bijna even veel heeft, doch niet in de termen valt?

---

1) ZACHARIAE onderscheidt bij de verteering der personen eene »wirkliche und nothwendige Consumption.» (Staats-wirtschaftslehre, p. 118.)

De Engelsche belasting, welke door PITT in 1791 werd ingevoerd, en van alle vaste eigendommen zonder onderscheid geheven werd, liet evenwel alle inkomsten van beroepen onder de 50 £ vrij, en belastte die, welke nog geen 150 £ bedroegen, minder zwaar dan de overige. De latere inkomen-belasting, door PEEL voorgedragen, strekt deze toegevendheid jegens de minler gegoeden nog verder uit en verschoont iederen burger, wiens inkomen geen 150 £ bedraagt 1). Hoewel deze maatregel in zoo verre juist gekozen is, dat de belasting daardoor bij het volk weinig wederstand gevonden heeft en hare invordering minder bezwaren ontmoet, zoo neemt dit toch niet weg, dat deze inschikkelijkheid jegens de minvermogenen streng genomen eene onregtvaardigheid is, omdat zij niet dan ten koste eener bezwaring der rijkere standen verkregen wordt. Billijker was derhalve het voorstel van eenige leden uit het Parlement om, indien men 150 £ aannam als den maatstaf voor hetgeen men als nooddrift tot onderhoud van het leven beschouwde, deze som van alle inkomsten, onverschillig hoe groot zij waren, af te trekken, en de belasting slechts op het overblijvende te leggen. Wanneer iemand b. v. 300 £ inkomen had, zoo

---

1) Bij onze heffingen van 1795 tot 1804 waren de inkomsten van gehuwden onder f 300, en van ongehuwden onder f 200, doorgaans vrijgesteld. Deze grens was zeker al zeer laag gesteld.

wilde men daarvan 150 £ aftrekken, als noodig tot levensonderhoud, en slechts de overige 150 £ belasten. Deze maatregel ware veel billijker geweest, daar ieder voor dat gedeelte van zijn inkomen, dat men als noodzakelijk voor zijn levensonderhoud aannam, ware vrijgesteld, en slechts voor het overblijvende naar evenredigheid van zijn vermogen tot voorziening in de behoeften van den staat zoude hebben bijgedragen. Ten hoogste moet het ons derhalve verwonderen, dat een zoo regtvaardig als staatkundig voorstel bij de overige leden van het Parlement weinig ingang vond, die slechts in aanmerking namen, dat de belasting dan minder aan de schatkist zoude opbrengen, hetgeen hun wegens de moeilijke omstandigheden, waarin de finantiën van Engeland toen verkeerden, eene voldoende reden toescheen, om het beginsel van billijkheid, dat boven alle andere bij elke belasting dient geëerbiedigd te worden, aan eene hoogere opbrengst op te offeren.

Het vaststellen van deze bepaalde som van 150 £, onder welke er geene belasting geheven wordt, heeft de *income-tax* bij velen gehaat gemaakt. Daar hij, die slechts 149 £ inkomen heeft, vrij blijft, doch hij, wiens inkomen 1 £ hooger is, genoodzaakt is daarvan jaarlijks $4\frac{1}{2}$ £ aan den staat af te staan, zoo zoekt men zoo veel mogelijk zijn inkomen geringer op te geven dan het inderdaad is, om zich aan de gehate opbrengst te onttrekken. Het onderzoek, dat aan de *assessors* is toe-

vertrouwd, is voor de ingezetenen hoogst moeilijk en onaangenaam. Niet weinige onderwerpen zich vrijwillig, om van het hatelijk indringen in hunnen huisselijken en financiëleen toestand verschoond te blijven. Velen worden er vervolgd, omdat men hunne opgaven ten onregte voor onrecht houdt, terwijl er velen aan den anderen kant de belasting ontduiken, omdat men hunne wezenlijke inkomsten niet genoegzaam kan nasporen. Diegenen, wier inkomen minder dan 150 £ bedraagt, moeten in vele gevallen de geringheid hunner inkomsten bewijzen, voordat zij regt hebben de som terug te eischen, welke zij hebben opgebracht. Eene officiële opgave van de klagten, waartoe deze belasting heeft aanleiding gegeven, zal voldoende zijn, om de moeilijkheden te bewijzen, waarmede de Engelsche regering heeft te strijden gehad. Uit deze opgave namelijk blijkt, dat tot op den 20 Mei 1844 aan het hoofdkantoor der belastingen 82,854 verzoeken waren ingezonden tot terugvordering van sommen, welke men betaald had, en waarvan men beweerde redenen tot vrijstelling te hebben. Van deze zijn er 6,000 als onvoldoende teruggezonden aan de opzieners, om verbeterd en nagezien te worden; op 75,500 klagten is de belasting teruggegeven, die 69,101 £, 9 s. 3 d. bedroeg; op 49,370 heeft de regering last tot vrijstelling verleend, en 1,354 zijn tot nader onderzoek aan het kantoor blijven liggen 1).

---

1) Zie M. CULLOCH, on Taxation, p. 140.

Hoewel nu M^c. CULLOCH de inkomen-belasting als eene volmaakte theorie van belasting huldigt, daar zij de kapitalen niet aantast, den regel *ex nihilo nihil fit* getrouw blijft, ieder in verhouding van zijn wezenlijk vermogen tot het dragen van lasten aanspreekt, landbouw, handel noch fabrieksnijverheid belemmert, zoo meent hij dat men bij hare invoering steeds stuiten moet op de zwarigheid, die de berekening van het inkomen en datgene, wat men als noodwendig tot onderhoud daarvan moet aftrekken, medebrengt 1). Om tot de kennis van het inkomen te geraken, zegt hij, moet men natuurlijk de uitgaven in aanmerking nemen, welke hij, die het geniet, zich onvermijdelijk getroosten moet; doch men maakt die niet alleen voor het loopende jaar, welks inkomen men zoekt te kennen, doch ook dikwijls voor volgende jaren, zoodat zij eerst later vergoed worden. Hoe zal men nu bepalen, over hoevele jaren men deze moet omslaan, en tevens in hoe verre zij als noodwendig tot instandhouding en verbetering van de bron, waaruit het inkomen voortvloeit, moeten beschouwd worden? Deze onmogelijkheid van juist te berekenen, wat men als inkomen, en wat als nooddrift beschouwen moet, heeft VON RAUMER genoopt, deze waardering geheel ter zijde te stellen, en slechts het zogenaamde ruwe inkomen tot maatstaf eener belasting aan te nemen. Wanneer de een, zegt hij, van zijn inkomen

1) M^c. CULLOCH, on Taxation, p. 124.

meer tot zijn onderhoud noodig heeft dan de ander, en daarom minder aan den staat kan opbrengen, zoo bewijst dit alleen, dat eene inkomen-belasting op een verkeerd beginsel gegrond en derhalve verwerpelijk is. Hij wil niet dat de belasting geregeld worde naar hetgeen er overblijft, nadat de schatplichtige in zijne eigene behoeften voorzien heeft, doch dat deze zich in zijne verteering regele naar hetgeen de belasting hem overlaat 1).

Dit regelen echter der verteering naar hetgeen de belasting overlaat, kan bij vermogenden in beoefening gebragt worden, doch bij minvermogenden bestaat hiervoor eene grens, welke zij niet kunnen overschrijden. Laat namelijk de belasting hun niet zooveel over als zij tot hun levensonderhoud behoeven, zoo moeten zij noodwendig van gebrek omkomen. De regering beschouwe derhalve dat gedeelte van het inkomen, hetwelk tot onderhoud van het leven der ingezetenen dienen moet, steeds als onschendbaar en regele zich naar het overblijvende, omdat geene menschenlevens aan het finantiëel belang eener natie mogen worden opgeofferd.

ZACHARIAE wil bij de belasting van het inkomen niet alleen datgene aftrekken, wat tot het levensonderhoud

---

1) »Das Quantum der Einnahme bestimmt die Ausgabe, nicht die Ausgabe das Quantum dessen, was zur Besteuerung angezogen werden kann.» (FR. VON RAUMER, das Britt. Besteuerungs-System, p. 238).

van den belastingschuldigen en zijn huisgezin volstrekt noodzakelijk is, doch hij wenscht ook dat de stand, waartoe hij behoort, daarbij in aanmerking genomen worde 1).

Doch hoe zal men de uitgaven berekenen, welke de stand, waarin men zich geplaatst ziet, noodzakelijk maakt? Vindt het reeds vele bezwaren te bepalen, wat tot onderhoud van het leven vereischt wordt, hoe vele moeilijkheden zal men dan niet ontmoeten, wanneer men de behoeften van den stand zal berekenen, die voor ieder ingezet en bijna verschillend zijn, en niet alleen door den staat der personen zelve, maar ook door de gewoonten hunner woonplaats geregeld worden? Daarenboven is het toekennen van een voorregt aan den stand, dien men bekleedt, eene onregtvaardigheid, een middel-eeuwsch overblijfsel, dat voor de meer vrijzinnige staats-huishouding onzer eeuw ongepast is. Is het toch reeds een voorregt, tot eenen hooger en stand te behooren, in de genoegens te deelen, welke zijne levenswijze oplevert, zoo is het ook billijk, dat men van die ruimere levenswijze meer aan den staat opbrengt; en heeft het ophouden van zijnen stand voor den belastingschuldigen somtijds bezwaren, zoo staat het hem vrij op eenen minder hoogen voet voortaan te leven, en daardoor ook minder op te brengen.

---

1) ZACHARIAE, Staatswirthschaftslehre, p. 118.

Schön gaat bij de berekening der levensbehoefte nog verder. Hij wil daartoe niet alleen datgene brengen, wat voor het oogenblik als behoefte kan worden aangemerkt, maar ook nog daarenboven hetgeen in geval van eenen toekomstigen nood voor het onderhoud van het leven zoude kunnen noodzakelijk worden 1). Doch waar zoude men een einde vinden, zoo men niet alleen hetgeen tegenwoordig noodig is, maar ook datgene, wat noodig worden kan, van het inkomen wilde aftrekken? Zoo zoude bijna niets overblijven, waarop de regering konde aanspraak maken.

Uit deze vertoogen nu heeft men kunnen opmerken, dat het vaststellen van eene som, welke men als onvoorwaardelijk noodig tot levensonderhoud aanneemt, al is het hard voor hen, die zich juist op de bepaalde grens bevinden, zich evenwel wegens de volstrekte onmogelijkheid de nooddrift op eene billijke en voldoende wijze te berekenen, ten sterkste aanbeveelt. Het is niet te ontkennen, dat de nooddrift voor den eenen aanzienlijk meer is dan voor den anderen. Zij hangt af van de plaats, die men bewoont, van de grootte van het huisgezin en een aantal andere omstandigheden, welke het bestuur echter onmogelijk alle kan nasporen. Wij meenen derhalve dat men zich zal moeten te vreden stellen met eene tamelijk ruime som voor le-

---

1) »Es muss die Möglichkeit eines Ueberschusses für neue Anlagung oder für künftige Noth offen bleiben.“ (Grundsätze der Finanz, p. 57.)

vensonderhoud onbelast te laten. Niemand zal daardoor van het noodige verstoken blijven, en die minder behoeften heeft, dan de staat hem toerekent, kan hiervan tot zijn nut gebruik maken zonder een' ander' aanmerkelijk te benadeelen.

Men heeft gevraagd of men bij de berekening van het inkomen ook de verschuldigde renten zoude moeten aftrekken, en wij meenen deze vraag bevestigend te moeten beantwoorden. Het moet ons zelfs verwonderen, dat men 1) er ooit aan heeft kunnen denken iets te belasten, wat iemand niet toebehoort. Verschuldigde renten zijn *aes alienum* en komen dus aan anderen toe, die daarvoor belast worden. Door den schuldenaar zoowel als den schuldeischer te bezwaren, zoude men hetzelfde voorwerp tweemaal door dezelfde belasting treffen. Om bedrog voor te komen, heeft men alleen de hypothecaire schulden willen aftrekken, omdat bij deze eene verheimelijking minder mogelijk is; doch dit ware vooreerst eene ongeoorloofde schending van het stelsel van gelijkheid, dat bij iedere belasting tot grondslag moet liggen, en ten tweede behoeft er, naar het ons voorkomt, weinig vrees voor bedrog in dezen te bestaan, daar de schuldeischer voor zijne eigene zekerheid wel zal zorgen, dat hij de

---

1) Zie onder anderen FR. V. RAUMER, das Britt. Best. Syst. p. 257: »Dies wäre eine übermässige Begünstigung der credithabenden Stände, gegen den creditlosen Stand.»

bewijzen voor het regt zijner renthoffing in handen heeft, terwijl de schuldenaar daarentegen evenzeer voor een dergelijk bewijs van zijnen kant zal zorg dragen, indien hij daardoor in de gelegenheid is zijn inkomen kleiner op te geven en minder belasting te betalen.

„Ieder ingezetene,” zegt SMITH, „is verplicht, in verhouding van het inkomen, dat hij onder de bescherming van den staat geniet, van het zijne tot instandhouding van het gemeene best bij te dragen.” Alle inkomsten derhalve, onverschillig uit welke bron zij voortvloeijen, vallen onder het bereik der belasting, en het ware eene onregtvaardigheid, eene miskennis van het stelsel eener billijke verdeling, zoo men eenige wilde vrijstellen, daar zulks niet kan geschieden dan ten koste van andere, die zoo veel meer moeten opbrengen als de belasting draagt, waarvan men de eerste verschoont. Niemand zal, naar wij vertrouwen, aan de billijkheid dezer grondstelling twifelen, zoo lang men ze in het afgetrokkene beschouwt; doch in toepassing gebragt zijnde, heeft zij tot vele twijfeling aanleiding gegeven. Sommige inkomsten toch meende men te moeten verschoonen, omdat zij de vrucht waren van eene verbindtenis tusschen den staat en hen, die ze genoten, waaraan de eerste zich niet onttrekken kon, of ook wel, omdat men tot hare verkrijging eene buitengewone inspanning moest in het werk stellen. Wij bedoelen namelijk de vraag, welke door vele schrijvers is voorgesteld: of men ook bezoldigingen

van ambtenaren, staatsrenten en zoogenaamde professionele inkomsten als eene bron tot voorziening in de staatsbehoeften zou kunnen aanmerken?

VON MALCHUS noemt eene belasting op de bezoldiging van ambtenaren onregtvaardig 1). Hij beschouwt de bezoldigingen als eene vergoeding voor het verlies, hetwelk de ambtenaar zich getroost, omdat hij van de voordeelen afziet, welke een ander bedrijf, hetzij van handel, landbouw of fabrieksnijverheid, hem zoude kunnen aanbrengen, en in plaats daarvan zijne diensten aan het vaderland toewijdt. „Als wetgever,” zegt hij, „kan de staat wel is waar de bezoldigingen der ambtenaren regelen en ze naar zijn goedvinden verminderen, doch als *contrahens* is hij verplicht de verbindtenissen gestand te doen, welke hij heeft aangegaan. Vervult de ambtenaar getrouw den plicht, waartoe hij zich van zijne zijde verbonden heeft, zoo blijft de staat van de andere zijde in gebreke, wanneer hij het bedongen loon niet geheel aan den ambtenaar uitbetaalt. Is dit loon te hoog, zoo had de staat bij het aangaan der verbindtenis een lager loon kunnen bedingen; doch is het eens vastgesteld, dan is hij verplicht dit ten volle aan hem uit te keeren.” Deze stelling schijnt volgens streng regt waar te zijn, doch indien men haar wilde volhouden, zoo zouden de ambtenaren ook van alle indirecte belastingen moeten bevrijd zijn. Er bestaat daaren-

1) VON MALCHUS, Handb. der Finanzw., § 57.

boven tusschen den staat en de ambtenaren geene wettelijke verbindtenis. Slechts de hoop van zich zonder opoffering van kapitaal een vast inkomen te verzekeren, heeft de ambtenaren uitgelokt, om andere middelen van bestaan vaarwel te zeggen en voor het bewijzen van eenige diensten op kosten van den staat te leven. Door het aanbieden van loon noodigt hij de ambtenaren uit doch verbindt zich niet hun zulks ten allen tijde onverminderd te zullen uitkeeren. Eene vermindering daarvan door het opleggen eener belasting bewijst slechts, dat de ambtenaar eene verkeerde speculatie gedaan heeft, wanneer hij het bekleeden van een ambt voordeliger hield dan zich op de nijverheid toe te leggen, en hetgeen VON MALCHUS tegen eene belasting op bezoldiging aanvoert, namelijk, dat de ambtenaar andere inkomsten daarvoor heeft vaarwel gezegd, bewijst juist tegen hetgeen hij wenscht te bevoegen. Had hij toch die inkomsten niet opgeëfferd, zoo had hij daarvan de belasting moeten betalen, en dus moet hij ook van hetgeen deze vervangen heeft opbrengen.

De staatswissenschaftliche Blättern (Heft. 4, p. 15) 1) hebben het gevoelen van VON MALCHUS ook bestreden op grond, dat de ambtenaar zoowel als ieder ander ingezetenen zijn inkomen geniet onder de bescherming van den staat, en deze deswege op eene gelijke belooning daarvoor kan aanspraak maken. De bezoldiging, welke de

---

1) Zie MURHARD, die Lehre von den Steuern. p. 486.

ambtenaar ontvangt, is niet anders dan loon voor den arbeid, dien hij verrigt, en wanneer andere loonen belast worden, zoo zoude het eene onregtvaardigheid zijn, den *privaten* arbeid boven den *publieken* te bezwaren.

Lorz 1) wil eene belasting op bezoldigingen in den hoogsten nood toelaten, opdat de ambtenaar aan zijne landgenooten een goed voorbeeld geve, of ook wanneer hunne bezoldigingen te hoog zijn, zoodat hun loon meer waarde heeft dan de diensten, welke zij daarvoor bewijzen. Het blijft evenwel moeilijk te bepalen, naar welken maatstaf men de belooning hunner diensten moet berekenen, als ook, wanneer het land in zulken nood verkeert, dat deze belasting noodzakelijk wordt.

Alle de bezwaren nu tegen eene belasting op bezoldigingen komen ons van weinig belang voor, zoo lang men zich slechts vasthoudt aan het beginsel, dat ieder in evenredigheid van zijn vermogen in de staatsbehoeften voorzien moet. En wanneer derhalve de ambtenaar een inkomen geniet, dat de som, welke men als noodwendig tot zijn levensonderhoud heeft aangenomen, te boven gaat, zoo kunnen wij niet inzien, waarom hij minder in staat zoude zijn dan een ander van het zijne ten algemeenen nutte iets op te offeren.

Daarenboven is er geene belasting, welke, wat hare heffing aangaat, minder moeilijkheid oplevert, daar de

1) »Wo Alle sich zu den äussersten Anstrengungen ver-
stehen müssen, kann auch der Staatsbeamte sich Opfern
nicht entziehen.» (Staatswirth. p. 275, 276).

regering slechts een gedeelte van zijne bezoldiging inhoudt, wanneer deze hem wordt uitbetaald, en dus bijna alle administratie-kosten onnoodig maakt.

De tweede soort van inkomsten, omtrent welke men bij de belasting eenige versooning meent te moeten gebruiken, zijn die, welke de vruchten zijn van onze vlijt, en welke men gewoonlijk met den naam van professionele inkomsten (uit beroepen of bedrijven voortspruitende) bestempelt. Tot deze behooren natuurlijk ook de bezoldigingen der ambtenaren, zoodat op haar ook hetgeen wij hier later zullen mededeelen toepasselijk is. Doch wij meenden aan haar eene afzonderlijke behandeling te moeten toewijden, omdat er tusschen den staat en zijne ambtenaren eene betrekking bestaat, of althans door velen als bestaande aangenomen wordt, die bij de andere professionelen niet wordt gevonden.

Men heeft het inkomen, dat inzonderheid door onze vlijt verkregen wordt, minder zwaar willen belasten dan dat, hetwelk de vrucht is van onzen eigendom, daar het laatste veel duurzamer is en van den vader op den zoon overgaat, terwijl het eerste onafscheidelijk aan de persoon zelve verbonden is, en niet alleen bij zijnen dood ophoudt, maar ook van zijne gezondheid afhankelijk is. Anderen daarentegen beweren, dat men alle inkomsten gelijk moest belasten, zonder hare duurzaamheid te onderzoeken, omdat, indien men b. v. de inkomsten van doctoren, advokaten en predikanten minder zwaar dan de overige belastte, die

vakken te veel zonden worden aangemoedigd, en er alsdan door het groote aantal meer mededinging bij hen zoude ontstaan, welke hun loon zoude verminderen en hunne vrijstelling in het einde onvruchtbaar maken. Wij gelooven evenwel, dat er voor deze verlaging hunner loonen weinig vrees behoeft te bestaan: want hunne belooningen, welke eens gevestigd zijn, worden niet ligt veranderd, daar de maatschappij ze hun toekent als aan hunnen stand verschuldigd.

Zij nu, die eene belasting, welke even zwaar op een kortstondig als op een duurzaam inkomen drukt, onbillijk vinden, meenen in de maatschappijen van lijfrenten een sprekend bewijs voor hun gevoelen te zien. Wanneer men aan deze zijne bezittingen afstaat, zoo ontvangt men van haar levenslang veel hoogere renten daarvan, dan wanneer men die ook na zijnen dood voor zijne nakomelingen wenscht te behouden. Zij willen dus dat men bij het opleggen eener belasting niet zoo zeer op de grootte, als wel op de waarde van het inkomen zijne aandacht vestige. Doch zij zien niet in dat, gelijk het inkomen met den dood van hem, die het geniet, ophoudt, zoo ook de belasting bij zijnen dood vervalt. Is dus het inkomen wegens zijnen korteren duur minder waard, zoo wordt daarvan ook minder opgebracht, daar de opbrengst slechts plaats vindt zoo lang als het inkomen zelf duurt. Bij eene belasting op inkomsten kan het ook de vraag niet zijn, welk haar bedrag na eenige jaren zijn zal, doch zij wordt slechts geregeld naar hare tegenwoordige grootte, vermindert

of vermeerdert in dezelfde verhouding als deze inkomsten zelve, en wordt bij gevolg *nul*, zoodra ook deze niet meer genoten worden. Daarenboven zoude de berekening van de waarde der inkomsten, naarmate van hare duurzaamheid groote moeilijkheden met zich brengen. De maatschappijen van lijfrenten hebben wel is waar dergelijke berekeningen beproefd en tafels vervaardigd, naar welke zij den aanstaanden en voor haar zoo gewenschten dood harer aandeelhouders berekenen, om vervolgens naar den waarschijnlijk korteren of langeren duur van hun leven de grootte van het inkomen te bepalen, dat zij hun jaarlijks van het door hen gestorte kapitaal zullen toekennen; doch deze zijn meestal te veel in het belang dezer maatschappijen berekend, en kunnen daarom voor eenen juisten maatstaf bezwaarlijk aangenomen worden.

Ook zoude men, wanneer de standaard der renten veranderde, de belasting moeten wijzigen, omdat daardoor eene verandering in de berekening der waarde van het professioneel inkomen zoude ontstaan. Bij de beraadslagingen over de *income-tax*, welke in 1842 door PEEL werd voorgesteld, werd voordragen om de lijfrenten in evenredigheid harer duurzaamheid te belasten, omdat men het onbillijk rekende de tijdelijke renten evenveel als de voortdurende te bezwaren. Ware dit voorstel aangenomen, zoo had men ook omtrent andere professionelen, ambtenaren, officieren, bedienden, enz. dezelfde toegevendheid moeten gebruiken, omdat ook zij als het ware houders van renten

zijn, welke zij slechts levenslang bezitten, en die bij hunnen dood voor hunne erfgenamen verloren gaan. Het voorstel vond evenwel weinig bijval en werd afgestemd.

De moeilijkheden, welke de waardering van het professioneel inkomen medebrengt, wanneer men namelijk zijne duurzaamheid in aanmerking wil nemen, hebben het voorstel uitgelokt om alle professionele inkomsten van de belasting te versoonen. Doch hoewel dit vele bezwaren uit den weg ruimen en voor de uitvoering der inkomsten-belasting een groot gemak opleveren zoude, zoude het echter eene schending van het stelsel van gelijkheid en wanneer deze belasting dienen moet om eenige andere indirecte belastingen te vervangen, zoo wordt daardoor hoogst onbillijk de last van den éénen verlicht om den anderen des te zwaarder te drukken. Met evenveel regt zoude men dan ook hen moeten vrijstellen, wier inkomen wel uit eigendom voortvloeit, doch onbestendig of moeilijk te schatten is. Landerijen zijn, na meestal eene blijvende bron van inkomen; doch huizen, schepen en dergelijke zijn zoowel vergankelijk als het inkomen der professionelen, weshalve men ook hunne duurzaamheid zoude moeten berekenen en van hunne tegenwoordige waarde eene som voor hunne vergankelijkheid aftrekken, berekend naar het aantal jaren, dat hunne gemiddelde duurzaamheid oplevert, tegen de rente van 4 of 5 ten honderd 'sjaars. Doch de onzekerheid en de

twijfelingen, waartoe eene dusdanige berekening noodwendig aanleiding zoude geven, het bedrog en de ontduiking, welke er uit zouden voortspruiten, leveren te vele bezwaren op, dan dat men dezen maatregel, zelfs al was zij volkomen billijk, zoude durven aanbevelen.

Zelfs de pacht der landerijen, zegt M^c. CULLOCH 1), is voor de inkomen-belasting geen juiste maatstaf: want al zijn twee akkers even hoog verpacht, zoo kan hunne waarde toch aanzienlijk verschillen, wanneer een van beide slechts zoo hoog verpacht is wegens de verbeteringen, welke daarop zijn aangebragt, en de duurzaamheid van deze verbeteringen slechts gering is.

Er is echter nog een andere grond, waarop men de belasting der professionele inkomsten zoo niet geheel heeft willen verwerpen, althans aanmerkelijk heeft willen wijzigen. Deze is daarin gelegen, dat de verkrijging dier inkomsten aan hen, die ze genieten, meer inspanning en ijver kost, dan wanneer zij de vrucht is van bezittingen, die men zich of reeds vroeger verworven heeft, of ons door erfenis te beurt zijn gevallen. Wij erkennen, dat deze ons veel gewigtiger toeschijnt dan die, welken men in haren korten duur gezocht heeft. Het is ontwijfelbaar dat de fabrikant, geneesheer of ambtenaar zich tot verkrijging van eenig inkomen meer moeite zal moeten getroosten dan hij, die rustig de pachten zijner landhoe-

---

1) On Taxation, p. 137.

ven invordert of de renten zijner fondsen trekt. Het is ontmoedigend voor hen, die door zwaren arbeid en inspanning zich eenige inkomsten trachten te verzekeren, wanneer zij de vruchten daarvan door zware lasten getroffen zien. Doch wij moeten aan den anderen kant toegeven dat zij inkomsten genieten, die geene opoffering van kapitaal gekost hebben: want hetgeen zij verdienen is louter winst. Bovendien is de eigendom ook doorgaans door vroegeren arbeid verkregen en dus even zeer de vrucht van ijver en inspanning als de professionele inkomsten. Wil men van deze derhalve minder laten opbrengen wegens de moeite, welke de verkrijging dier inkomsten veroorzaakt, zoo wenschen wij dat deze inschikkelijkheid slechts gematigd zij en nimmer in eene geheel vrijstelling ontaarde, welke met het stelsel van gelijkheid strijdig zoude zijn en de inkomsten-belasting in eene eigendoms-belasting zoude doen overgaan.

Nemen wij aan dat de regering alle inkomsten tot opbrengst der belasting moet aanspreken, zoo lijdt het geen twijfel dat ook de fondsenhouders daarin moeten deelen, ofschoon de gevoelens van vele schrijvers hierover zeer verschillend zijn, daar sommigen hen bij voorkeur boven alle anderen belast, anderen daarentegen hen geheel wenschen verschoond te zien. Men heeft wel eens gemeend hen te moeten vrijstellen, omdat hun kapitaal verloren zoude zijn. Dit is echter volstrekt onwaar. Al bezitten zij de gelden niet meer, die zij aan den staat

geleend hebben, zoo blijven de fondsen echter, welke zij daarvoor ontvingen, eene waarde behouden. Deze waarde is wel vergankelijk en loopt ligt gevaar van geheel vernietigd te worden, wanneer de staat aan zijne verbindingen niet langer zal kunnen voldoen; doch naar mate dit gevaar grooter is, heeft ook de geldschieter zijne gelden óf tegen hoogere renten uitgeleend óf in de leening lager ingeschreven en zich daardoor getracht schadeloos te stellen.

Hoewel men hen dus van de opbrengst der belastingen niet kan verschoonen, zoo is het evenwel hoogst onbillijk hen daarom bij voorkeur door zware lasten te willen treffen dat men hen als een werkeloos en onnuttig ligchaam beschouwt, dat aan de maatschappij meer nadeel dan voordeel aanbrengt. Wij willen niet ontkennen dat er onder de renteniers een aantal werkeloos en onnuttige menschen gevonden worden; doch dit is geene eigenschap van hen, daar men deze ook onder de andere standen aantreft. De fondsen zijn buitendien niet alleen in handen van renteniers, maar ook veeltijds in het bezit van nijvere lieden, die een gedeelte van hun kapitaal, dat zij gedurende eenigen tijd voor de uitoefening hunner nijverheid niet behoeven, in fondsen beleggen, opdat het hun eenige vruchten oplevere en niet ongebruikt blijve liggen. Het is een vooroordeel, wanneer men meent dat fondsenhouders slechts de zoodanige zijn, die fortuin gemaakt hebben en in ledigheid de vruchten plukken van hunnen vroegeren arbeid. Zij behooren op

verre na ook niet tot de rijkste klassen. Het gemak, waarmee men een klein vermogen, waarvoor men bezwaarlijk landerijen of hypotheeken zich zoude kunnen verschaffen, in fondsen belegt, maakt dat de gegoede middelklasse in het bezit der meeste fondsen is. Eene officiële opgave van 1842, b. v., vermeldt dat het aantal van personen, waaraan de Bank van Engeland de renten voor de kwartalen, welke den 10 October en 5 Januarij eindigden, moest uitbetalen, 282,349 bedroeg, waarvan er 85,991 minder dan 5 £, en 45,000 minder dan 10 £ te verdienen hadden, terwijl er slechts 210 waren, die sommen boven 2000 £ ontvingen. Men merke hierbij nog op, dat de Bank van Engeland de renten aan de zedelijke lichamen, waarin weder een aantal personen hun aandeel hebben, als aan bijzondere personen uitbetaalt 1).

Doch al waren alle fondsenhouders rijk, zoo ware het toch zeer dwaas, hen bij voorkeur door zware belastingen te treffen. Waarom toch arbeiden de industriëlen, zoo het niet is in de hoop van hunne fortuin te maken, om deze daarna, hetzij in fondsen of landerijen te kunnen beleggen en in lateren leeftijd de vruchten hunner vroegere inspanning in te oogsten? Eene te zware belasting op fondsen zoude deze drijfveer aanmerkelijk verzwakken, de ophooping van kapitaal tegenwerken, of ook wel deze noodlottige uitwerking hebben,

1) Zie M^r. CULLOCH, on Taxation, p. 122.

dat het reeds verzamelde kapitaal, hetwelk men vreesde in het vaderland te beleggen en te verteeren, naar elders werd overgebracht, waar men hieromtrent meer vrijzinnige inzichten had, en de vruchten van den arbeid door minder zware lasten bedreigd werden.

Er zijn, die beweren dat eene belasting op fondsen schadelijk is voor het vertrouwen, dat het volk in hare regering stelt, welke zich verbindt tot het betalen eener vaste rente, waarvoor de geldschieter zijn kapitaal aan haar heeft afgestaan. Legt men, zeggen zij, haar op fondsen, zoodra zij worden uitgegeven, zoo brengt zij niets op: want men leent den staat tegen zooveel hoogere renten als de belasting bedraagt; doch wordt zij van reeds bestaande fondsen geheven, zoo heeft de geldleener de gelegenheid niet om de rente naar evenredigheid te verhoogen. De staat verzuimt alsdan zijne verplichting als *contrahens*, doch daar hij de magt in handen heeft, is het den anderen *contrahens* onmogelijk daarvoor schadevergoeding te erlangen 1). PRITZWITZ

---

1) Bij nog te vestigen hypotheeken, zoude eene belasting, daarop gelegd, den schuldenaar en niet den schuldeischer treffen, daar deze alsdan de rente der hypotheek in verhouding der belasting zoude kunnen verhoogen; doch bij reeds gevestigde hypotheeken, waarvan de rente vroeger bepaald was, is het eene belasting op den schuldeischer, daar deze zich niet meer door eene verhoogde belasting kan schadeloos stellen.

noemt haar daarom eene berooving der staatsschuldeshouders 1). Zij keuren derhalve deze belasting of onregtvaardig of onvoldoende. Doch zij zien voorbij dat, wanneer de staat dezelfde belasting van alle inkomsten heeft, hierdoor geene verhooging van rente bij de leeningen kan te weeg gebragt worden.

Het is niet de bron, waaruit het inkomen voortvloeit, welke bepaalt, of de belastingschuldige tot het dragen van lasten in staat is, en daar wij dit slechts als den eenigen billijken maatstaf, volgens welken ieder burger in de behoeften van den staat voorzien moet, kunnen aannemen, zoo vervalt de redenering van hen, die om welke oorzaak ook, de fondsenhouders zouden willen vrijpleiten. Zij zijn even zoo wel als alle anderen, die inkomsten genieten, in staat daarvan een gedeelte ten algemeenen nutte op te offeren. Gelijk de staat van zijne zijde verplicht is zijne verbindtenis getrouw na te komen en de verschuldigde renten aan zijne rentheffers geheel te voldoen, even zoo heeft hij het volkomen regt van diezelfde rentheffers, voor zoo verre zij inkomsten genieten en daardoor in staat zijn den staat te ondersteunen, een gedeelte hunner inkomsten af te vragen wegens de bescherming, welke hun onder het bestuur der regering ten deel valt. Indien deze een gedeelte dier renten te

---

1) »Beraubung der Staatsgläubiger" (Theorie der Steuern und Zölle, p. 173).

rughoudt, wanneer zij ze uitbetaalt, zoo is het slechts de vorm, welke eenige schijnbare onbillijkheid heeft. Betaalde zij de renten voluit, en werden daarna alle inkomsten van den schatplichtigen te zamen getrokken en gezamenlijk belast, onverschillig uit welke bron zij voortvloeiden, zoo zoude men welligt tegen deze heffing niets in te brengen hebben. Wanneer de regering zulks echter niet doet, maar al aanstonds bij de uitbetaling der renten een gedeelte daarvan terughoudt, zoo is dit, hoewel de vorm eenigzins onbillijk moge voorkomen, evenwel een zeer juiste maatregel om daardoor eene omslagtige en kostbare administratie uit te winnen.

Het moge nu den fondsenhouder onverschillig zijn, op welken grond de staat zijne aanspraak op die inkomsten bouwe; doch voor hen, die de belasting heffen, mag zulks niet onverschillig zijn, en is het dus van hoog belang dat zij het *regt* kunnen aanwijzen, op hetwelk zij hunne eischen gronden.

MURHARD meent, dat de regering op het inkomen, hetwelk zij niet beschermt, geene aanspraak heeft, en dat zij derhalve de inkomsten, welke buitenlandsche bezittingen opleveren, niet mag belasten, omdat deze door vreemde regeringen beschermd worden, die daarvoor ook hare belastingen heffen, en opdat hetzelfde voorwerp alzo niet tweemaal gedrukt worde. Doch nemen wij in aanmerking dat de regering evenwel de persoon, die dat inkomen geniet, in hare bescherming neemt en hem ongestoord de

vruchten daarvan laat inoogsten, zoo kunnen wij er ook geene onbillijkheid in vinden, wanneer zij daarvoor eenige belooning van den schatpligtigen verlangt.

Wij houden het echter voor onregtvaardig, wanneer de staat de renten belast, die hij zelve aan vreemden moet uitbetalen, omdat hij jegens dezen slechts als *contrahens* verbonden is, en geen regt heeft, zich een gedeelte van het inkomen van hen, die door eene andere regering beschermd en daarvoor ook belast worden, toe te eigenen. Zoo doende zoude buitenlandsche bezitters van fondsen dubbel van het inkomen, dat zij daaruit trekken, moeten opbrengen. De Engelsche regering heeft daarin echter geene zwaarigheid gevonden, en haar minister PEEL heeft zich verdedigd met te zeggen: 1°. dat, indien men de buitenlandsche bezitters van fondsen verschoonde, men dan gevaar liep dat vele Engelschen hunne fondsen op naam van vreemdelingen zouden doen overschrijven; 2°. dat de Engelsche regering wel degelijk het inkomen dier vreemdelingen beschermt, voor zoo verre zij voor de rentebetaling zorg draagt; en 3°. dat, bijaldien de vreemde bezitter van fondsen zich door deze belasting bezwaard rekende, hij dan slechts zijne fondsen behoefde te verkoopen, en dat de toenmalige hooge koers der fondsen eene geschikte gelegenheid aanbood om zich daarvan zonder schade te ontdoen.

Het overschrijven dezer fondsen evenwel op naam van vreemden ware door eene gestrenge contrôle voor te ko-

men. De voorstelling, dat de Engelsche regering die renten beschermt, is valsch: zij heeft hier niet te beschermen, maar is onvoorwaardelijk tot hare voldoening verbonden. Het beroep eindelijk op de hooge prijzen der fondsen kan evenmin gelden, daar hun koers terstond aanmerkelijk dalen zoude, wanneer de vreemdelingen, door de hunne te willen verkoopen, daarvan een groot aantal aan de markt bragten.

Hiermede meenen wij omtrent het wezen der inkomstenbelasting genoeg gezegd te hebben, en zouden dus kunnen overgaan met de verschillende wijzen te beschouwen, waarop men tot eene zooveel mogelijk juiste kennis daarvan geraken kan. Doch alvorens wij hierbij ons nader bepalen, kwam het ons niet ongeschikt voor, onzen lezers de gevoelens van eenige der voornaamste schrijvers over dit onderwerp, welke wij nog niet vermeld hebben, nader mede te deelen.

Onder de grootste voorstanders eener belasting op het inkomen behoort BEHR 1), wiens beschouwingen hieromtrent wij hier kortelijk zullen mededeelen. Daar de bezittingen 2) geen geschikte maatstaf der belasting zijn, omdat hare hoegrootheid met hare opbrengst niet altijd even-

1) Lehre von der Wirthschaft des Staats. § 152.

2) BEHR spreekt van *vermogen*, doch, daar wij hieraan eene andere beteekenis hechten dan hij, zoo hebben wij liever het woord *bezittingen* gebruikt.

redig is, zoo moet de zuivere opbrengst, van welke het vermogen der ingezetenen tot het dragen der lasten afhangt, tot grondslag genomen worden, omdat, wanneer men de substantie der bezittingen en niet de opbrengst in aanmerking neemt, hierdoor de voorspoedige nijverheid minder zwaar dan die, welke met tegenspoeden te worstelen heeft, belast wordt.

Zonder onderscheid moeten alle inkomsten belast worden, hetzij die uit het bezit van eenig kapitaal, van grond of ook wel uit den arbeid voortvloeijen. Ambtenaren moeten niet verschoond worden, omdat hunne bezoldiging de vrucht van arbeid is, en ook deze onder het bereik der belasting valt; doch slechts, indien hun loon gelijk staat met de waarde van hunnen arbeid of deze te boven gaat. Ook die bezittingen, welke geene renten opbrengen, moeten aan de belasting onderworpen worden, opdat niemand haar ongebruikt late liggen en daardoor de nijverheid benadeele 1). Daar de weelde ook de voorregten geniet, welke de bescherming van den staat aanbiedt, moet ook deze niet verschoond blijven, omdat hij, die zich haar veroorlooft, vrijwillig afstand doet van de vruchten, die de waarde van hetgeen hij in weelde verteert, hem had kunnen opleveren. Wat evenwel tot de behoeften van den stand

---

1) Hoe dit evenwel met zijne theorie, om slechts de opbrengst der bezittingen te belasten, in overeenstemming zij te brengen, verklaren wij niet te begrijpen.

der personen behoort, moet niet als weelde beschouwd worden 1). Indirecte belastingen zijn ongeschikt en door eene belasting op kapitaal, grond en arbeid zal genoegzaam in de behoeften van den staat worden voorzien, en daardoor de evenredige gelijkheid in het dragen der lasten voor altijd verzekerd worden.

De moeilijkheden, zegt hij verder, die de berekening van het inkomen oplevert, worden slechts door hen als onoverkomelijk afgeschilderd, die door de tot dusverre bestaande belastingen begunstigd zijn geworden, en dus voor eene meer billijke verdeling vreezen. En al bestaan zij inderdaad, zoo is dit nog geene voldoende reden om de inkomensbelasting te verwerpen, daar ons slechts de keuze tusschen haar en den ondergang van den staat wordt overgelaten, en zij bovendien door de onoverkomelijke bezwaren, aan de indirecte belastingen verbonden, meer dan opgewogen worden. Deze toch maken eene kostbare invordering noodzakelijk, en bevorderen bedrog en sluikhandel 2). De vrees voor het bekend worden van zijne

---

1) Hij bedoelt hier geene belasting op voorwerpen van weelde, doch wil dat men bij de berekening van hetgeen als nooddrift van het inkomen moet worden afgetrokken, slechts de behoeften van den stand in aanmerking neme.

2) Wij gelooven evenwel, dat eene belasting op de inkomsten meer aanleiding tot bedrog zal geven, dan wanneer de voorwerpen bij de bron zelve of bij het verbruik

inkomsten en het nadeel, dat zulks aan het crediet kan veroorzaken, is geen geldig bezwaar, omdat het beter is dat iemand, die geene inkomsten heeft, en daarom geen crediet verdient, ook geen crediet geniet, dan dat hij zijne medeburgers misleide en benadeele 1). Indien de staat zich niet ontziet de inkomsten der grondeigenaren te onderzoeken en ook het stelsel der hypotheken op publiciteit gebouwd heeft, waarom zoude hij dan ook niet de inkomsten des handels en der nijverheid mogen onderzoeken? Waarom zoude men de familiegeheimen van den koopman meer dan die van den grondeigenaar ontzien? Deze openbaarmaking zal daarenboven veel minder

---

door de thans bestaande accijnsen belast worden. Het is veel ligter, een gedeelte zijner inkomsten geheim te houden, dan de granen te verdonkeren, die men verbruikt, of de dienstboden, welke men in dienst heeft. De vrees voor den ondergang van den staat is tamelijk overdreven. Tot nog toe heffen de meeste staten geene belasting van de inkomsten en hebben zich evenwel staande gehouden. Het pleit niet voor eene theorie, wanneer men door schrikbeelden zijne lezers van hare waarheid zoekt te overtuigen.

1) Deze opmerking van BEHR is allezins juist. Wanneer iemand inderdaad crediet verdient, zoo zal men hem dit niet weigeren, omdat hij weinig inkomen heeft. Is het evenwel slechts gegrond op de verkeerde meening van anderen dat hij vermogend is, zoo is het voor dezen wenschelijk dat zij van hunne dwaling worden teruggebracht.

gevaarlijk worden, wanneer men in iedere gemeente het onderzoek aan waardige lieden toevertrouwt en dezen den eed van geheimhouding oplegt. Zij, die met het onderzoek belast zijn, zullen zich met het opmaken van registers der verschillende inkomsten moeten bezig houden, en wanneer ieder eerlijk en getrouw aan zijne verplichting voldoet, zullen zij hunne medeburgers weinig tot last zijn.

Om bedrog voor te komen, zoude men bij elk regts-geding over bezit of eigendom een bewijs kunnen vorderen, dat de betwiste zaak voor de belasting behoorlijk was aangegeven, en daarenboven door eene straf of boete de valsche opgaven kunnen tegengaan. In de berekening en het onderzoek van het inkomen bestaat weinig zwarigheid. Het inkomen van het land is ligt te schatten, en deskundige commissarissen kunnen den maatstaf tot die berekening behoorlijk aangeven 1). Dat van pachten, tienden, renten en werkloonen kan uit documenten blijken. De huurwaarde van huizen is duidelijk uit de huurcedul, en die van huizen, door den eigenaar zelven bewoond, is door analogie ligtelijk te vinden. Het inkomen dat uit geleend geld voortspruit, kan men met behulp der geldleeners gemakkelijk onderzoeken. De koopman en hij, die eenen tak van nijverheid uitoefent, zoude

---

1) De bezwaren, die de schatting van de inkomsten der landerijen oplevert, hebben wij bij de beschouwing der grondbelasting aangetoond.

van zijne voordeelen geregeld boek houden, eene balans opmaken en deze aan het bestuur overleggen moeten, nadat hij ze door zijnen eed als burger bekrachtigd had 1). Bij bezoldigden is geene contrôle noodig, daar hun inkomen ieder in het oog valt. Zij, die tot onderzoek werden uitgekozen, zouden dit met naauwkeurigheid en billijkheid bewerkstelligen en geene moeite ontzien moeten, om de waarheid te ontdekken, terwijl hun arbeid door meer ondervinding en eene naauwgezette uitoefening hunner verplichting later aanmerkelijk zoude worden verlicht.

Het onderzoek der klagten moest aan commissarissen worden toevertrouwd, die, wanneer het inkomen eindelijk behoorlijk onderzocht en uitgevonden was, dit aan het hoofdbestuur bekend moesten maken, om te bepalen hoeveel daarvan ten honderd zoude geheven worden. Wat de invordering aangaat, deze zoude bij de oorspronkelijke voortbrengers te gelijk met de inzameling der vruchten moeten geschieden, doch bij alle anderen in maandelijksche termijnen, en dus telkens voor een twaalfde gedeelte van het geheele bedrag.

De voordeelen der inkomen-belasting nu komen volgens BEHR kortelijk hierop neder: 1° alle andere belasting wordt onnoodig; 2°. onkosten en knevelarijen van ambtenaren ver-

---

1) Zal men aan de eerlijkheid van den koopman deze opgaven overlaten? en zoo niet, hoe zal de ambtenaar in staat zijn over zijne winsten te oordeelen?

vallen en het vrije, verkeer wordt bevorderd; 3°. de evenredige gelijkheid der lasten wordt onder alle burgers hersteld, alle vrijstellingen en te zware belastingen zullen ophouden; 4°. zij staat in het naauwste verband en is evenredig met het vermogen van iederen schatplichtigen, laat het kapitaal onaangetast en verschoont de geheimen der ingezetenen, daar de commissarissen eenen eed van geheimhouding moeten afleggen; 5°. alle willekeur wordt voorgekomen, en de belasting in verhouding gebracht met het natuurlijk inkomen 1). De tegenwoordige belastingen

1) Wij behoeven aan onze lezers hier niet te herinneren dat wij, hetgeen wij hier en later als de meeningen van anderen, BEHR, ZACHARIAE, VON RAUMER, enz. vermelden, niet onvoorwaardelijk voor ons gevoelen laten doorgaan. Wij wilden hen slechts bekend maken met hetgeen anderen over dit onderwerp gezegd hebben, en verwijzen hen derhalve naar hetgeen wij vroeger of later als onze overtuiging hebben voorgedragen. Dat b. v. alle andere belasting overtollig wordt, is wegens de groote staatsbehoeften in de meeste landen onmogelijk. De onkosten en knevelarijen der ambtenaren worden door andere onkosten en moeilijkheden, welke de commissarissen kunnen veroorzaken, vervangen. De belasting geheel evenredig aan het vermogen van den schatplichtigen te maken, blijft een vrome wensch, die niet te vervullen is. Van den eed van geheimhouding moet men niet te veel verwachten, en de commissarissen als geheel onvatbaar voor onbillijkheden te verklaren, dit is wel wat sterk uitgedrukt.

toch drukken niet zoo zeer door hare zwaarte, als wel door hare slechte verdeeling.

ZACHARIAE vindt de inkomen-belasting het ideaal van belasting 1) en beveelt ze ten sterkste aan, omdat hij hare heffing als gemakkelijk en weinig kostbaar beschouwt, en meent dat zij de nijverheid niet belemmert, de kapitalisten zoowel als de minvermogenden treft en het credit bevordert, omdat zij ieders wezenlijk vermogen aan het licht brengt. Hij wil tevens aan eene hoogere opbrengst een hooger staatkundig regt verbinden. Het stelsel van algemeene verkiezing huldigende, wil hij, naarmate een burger meer belasting betaalt, hem ook meer stemmen toekennen. Doch daar deze laatste beschouwing niet tot ons onderwerp behoort, zullen wij haar met stilzwijgen voorbijgaan.

SCHMALZ daarentegen velt over haar een minder gunstig oordeel en zegt dat, wanneer het inkomen de eigenlijke grondslag van alle belasting is, het ons verwonderen moet dat men eerst in lateren tijd op de gedachte is gekomen van het onmiddellijk te belasten. Het grootste bezwaar ziet hij in de uitvinding en waardering van het inkomen, welke hij nog moeilijker oordeelt dan die der bezittingen, daar het eerste nog ongelijker en

---

1) Die Einkommensteuer verdient vor einer jeden andern Auflage unbedingt den Vorzug. (Staatswirthschaftslehre § 386, 401).

veranderlijker dan de laatste is. Slechts dan meent hij, dat zij eene voldoende uitkomst zoude geven, wanneer men alle bedrog kon ontdekken. Dit is echter onmogelijk zonder in de diepste geheimen der familiën door te dringen, en een scherp onderzoek naar bedrog zoude slechts dienen, om de list der bedriegers te oefenen 1).

VON RAUMER 2) keurt de inkomen-belasting even onvolkomen als de indirecte en vindt haar in zoo verre nog schadelijker, dat zij de ontvangst treft, terwijl de laatste slechts de uitgaven bezwaart. Het oogenblik harer heffing is buitendien veel ongunstiger dan bij de indirecte belasting, dewijl men het inkomen zelden in baar geld vindt, en de kooper, die eenig voorwerp van verbruik zich wil aanschaffen, zulks altijd in handen heeft. Wordt zij geheven op het oogenblik, dat het inkomen ontvangen wordt, zoo is het een plukken van onrijpe vruchten, voordat zij zaad voor nieuwe vruchten hebben gegeven, terwijl bij de indirecte daarentegen het kapitaal reeds vroeger in de nijverheid aangewend is geworden. Hare verdeeling is uiterst moeilijk. Het onderzoek en de contrôle toch vonden in Engeland zoo vele bezwaren, dat RITT zich weldra genoodzaakt zag de uitgebreide en naauwkeurige voorschriften, welke hij daaromtrent gegeven had, wegens den on-

1) »Cet impôt provoque le mensonge et l'immoralité.»
SCHMALZ, Oec. Pol. II. 241.

2) Das Britt. Best. Syst. p. 230.

wil en de ontevredenheid der natie in te trekken. Zij geeft aanleiding tot allerlei voorwendsels om zich aan haar te onttrekken, en maakt drukkende maatregelen tot onderzoek van het inkomen noodwendig, waaruit doorgaans willekeur en onbillijkheid voortvloeijen. Dikwijls zouden men de valsche opgaven moeten billijken wegens het verkeerde begrip, dat vele van inkomen hebben, daar zij nauwelijks met juistheid kunnen berekenen, wat zij ontvangen, en nog veel minder de behoeften van hun huizezin met nauwkeurigheid bepalen kunnen. Hoe zal b. v. een bakker met eenige juistheid kunnen opgeven, welk gedeelte van zijn inkomen dagelijks door zijn huizezin aan brood verteerd wordt? Slechts renteniers en bezoldigden kunnen nauwkeurig hunne ontvangsten opgeven, doch ondervinden dezelve bezwaren bij het berekenen hunner noodwendige uitgaven. Zij is derhalve volstrekt af te keuren en alleen dan te verontschuldigen, wanneer de indirecte belasting zoo hoog is geklommen, dat zij bij eene verdere verhooging alle verbruik zoude doen ophouden, of wanneer in tijd van oorlog de nood zoo dringend is, dat er geen andere weg openstaat, om aan den staat de noodige middelen tot afwering van den vijand te verschaffen. Is dit het geval, dan zoude men zelfs eene belasting op de bezittingen moeten toestaan, omdat het er alsdan op aankomt, zijne bezittingen door eene gedeeftelijke opoffering daarvan te redden. Zij werke dan evenwel slechts voor een oogenblik, en zoodra het ge-

vaar voorbij is, worde zij opgeheven en door eene betere vervangen.

CRAIG 1) houdt ze voor nog onregtvaardiger dan eene belasting op de bezittingen, wanneer men namelijk de bron, waaruit het inkomen vloeit, niet in aanmerking neemt. Terwijl een landeigenaar zijn vermogen aan zijne erven achterlaat, verliest een arbeider en een bezoldigde alles met den dood, en moet dus veel spaarzamer met zijn inkomen te werk gaan, wil hij zijne kinderen niet aan armoede en ellenden prooi gegeven zien. Men neme derhalve zoowel de bezittingen als het inkomen in aanmerking. Doch zelfs dan blijft nog eenige ongelijkheid over door het gevaar, waaraan de arbeider en bezoldigde zijn blootgesteld, van namelijk hun inkomen door eene slechte gezondheid of andere omstandigheden te verliezen 2).

Eene belasting op het inkomen, zegt VON SODEN 3), is de beste van allen, wanneer men ze in het afgetrokkenene beschouwt en daarbij slechts de *nationale economie* in aanmerking neemt. Doch zij is eene vernietiging der burgerlijke vrijheid, daar zij den staat als het ware in eene gevangenis der inquisitie herschept, wil men niet dat bedrog en ontduiking ze geheel vruchteloos

1) Zie MURHARD, Theorie u. Pol. d. Best. p. 498.

2) Vroeger hebben wij echter dit bezwaar, dat men in de belasting der professionele inkomsten wegens hunnen korten duur meent gelegen te zijn, wederlegd.

3) Zie MURHARD, Theorie u. Pol. d. Best. p. 505.

maken. Slechts in zeer kleine republieken, die weinig staatsbehoeften en geene staatschulden hebben, is zij uitvoerbaar, wanneer eene onbekrompene liefde voor het vaderland, een alle eigenbelang vergetende zucht naar vrijheid, en eene edelmoedige begeerte tot bevordering van het algemeene welzijn de ingezetenen aansporen, om hunne eigene belangen aan die van het algemeen op te offeren.

Dit laatste is zeer belangrijk. Wanneer toch het volk genoegen neemt in de belastingen, die de staat zijne leden oplegt, en ingenomen is met het doel, waartoe zijne opbrengsten worden aangewend, zoo vindt hare heffing weinig bezwaren. De zware *income-tax*, door PITT in het jaar 1793 ingevoerd, en gedurende twintig jaren door de Engelsche natie opgebracht, werd, hoe drukkend zij ook was, zonder veel moeite ingevorderd, omdat het volk ingenomen was met den oorlog tegen NAPOLÉON, wien het verfoeide, en gaarne zijne gelden aan het vaderland ten offer bragt, zoo slechts het doel, de vernedering namelijk van den gehaten Franschen keizer, daarmede bereikt werd.

Slechts dan meent SARTORIUS 1) dat deze belasting voldoende uitkomsten zal opleveren, wanneer de regering bemind is, en hij, die zich aan de deelneming tot ondersteuning van den staat onttrekt, aan de algemeene verachting is blootgesteld.

Wat echter deze verachting aangaat, welke zij, die de betaling der belasting ontduiken, zich op den hals zouden

---

1) Zie MURHARD, Theorie u. Pol. der Best. p. 506.

halen, daarvan moet men niet te veel verwachten. In plaats van dat men de zoodanigen veracht, ziet de goedelijke en getrouwe burger, die zijne belangen aan die van den staat opoffert, zich dikwijls bespot, terwijl de listige bedrieger, die de kans waarneemt om zich daaraan te onttrekken, niet zelden wegens zijne sluwheid geprezen wordt.

Wij hebben ons bij de vermelding der gevoelens kortheidshalve slechts bij de voornaamste schrijvers willen bepalen, en die van eenen SEUTTER, PRITZWITZ en anderen onaangeroerd gelaten, wier overdrevene voorstellingen slechts dienen om over ons onderwerp een verkeerd licht te verspreiden. Doch reeds uit deze oppervlakkige beschouwing hebben wij kunnen opmerken, hoe verre hunne meeningen uiteen liepen, en hoe verschillend eene belasting op de inkomsten door onderscheidene staatsmannen en geleerden werd voorgesteld. Terwijl de één haar als de eenige billijke opbrengst verhief, werd zij door den ander met de donkerste kleuren afgeschilderd. De reden hiervan meenen wij te moeten zoeken in de verschillende bronnen, waaruit zij geput hebben. Terwijl sommigen toch in het afgetrokkene slechts uit absolute gevolgtrekkingen eene theorie afleidten, die zij als de eenige ware eerbiedigden, raadpleegden anderen steeds de ondervinding, welke door eene naauwkeurige waarneming van het dagelijksche leven verkregen wordt. Daar de eersten zich aldus door het schoone hunner theorie lieten medeslepen, zonder

op de werkelijkheid acht te geven, bleven de laatsten dikwijls aan kleinigheden hangen, en verwierpen een stelsel, waarvan zij slechts de onbillikheden in het kleine wilden opmerken, zonder op de uitkomsten te letten, welke men voor het algemeen daarvan zoude kunnen verwachten. Beide wijzen van beschouwing nu hebben op zich zelve weinig waarde, doch vereenigd vormen zij een geheel, dat bij alle wetenschappen en dus ook bij de onze tot grondslag liggen moet. Het verdient intusschen vooral onze opmerking, dat de inkomen-belasting door de Duitschers over het algemeen gunstiger dan door de Engelschen beoordeeld wordt. En wanneer wij in aanmerking nemen, dat zij in Duitschland nog bijna nergens is ingevoerd, doch Engeland reeds gedurende zoo vele jaren hare drukking heeft ondervonden, zoo besluiten wij daaruit, dat hare gunstige beoordeeling grootendeels aan eene slechts oppervlakkige kennis is toe te schrijven, en dat de schoone verwachting, welke hare afgetrokkene beschouwing ons aanbiedt, veelal door de moeilijkheden, welke hare uitvoering medebrengt, gelogenstraft wordt.

De Duitscher FR. VON RAUMER evenwel, die zijne theorie gebouwd had op een vlijtig onderzoek van den invloed der Engelsche inkomen-belasting, door PITT ingevoerd, verschilt van de meeste zijner landgenooten, en ziet in hare invoering die voordeelen niet, welke een BEHR of ZACHARIAE daarvan verwachten. Wij aarzelen derhalve niet ons met hen te vereenigen, die de inkomen-belasting in

een minder gunstig daglicht stellen. Doch voordat wij hieromtrent de slotsom onzer beschouwing kunnen mededeelen, meenen wij nog eenige opmerkingen omtrent het onderzoek en de schatting van het inkomen, en de wijze, waarop de belasting verdeeld wordt, te moeten kenbaar maken.

De schatting nu van het inkomen is drieërlei, namelijk:

- 1°. Schatting door derden.
- 2°. Schatting door hen, die het inkomen zelve genieten.
- 3°. Vereenigde schatting door beide bovengenoemden.

Gelijk wij reeds vroeger aanmerkten, is eene geheel juiste schatting onmogelijk 1). Doch wij moeten daarom alle pogingen, om tot eene grootere naauwkeurigheid te

---

1) Bij de berekening der nooddrift, welke men van het inkomen wilde aftrekken, heeft men ook vooral op de grootte der huisgezinnen willen letten, en naarmate hunner talrijkheid daarvoor eene grootere som willen toestaan. Doch ofschoon eene kleine familie minder noodig heeft, en dus beter in staat is, van het hare tot ondersteuning van den staat bij te dragen, zoo staat daar tegenover, dat, hoe grooter het huisgezin is, des te grooter ook het aandeel is, dat het in de bescherming der regering heeft. Al onthief men de groote familiën van alle belasting, zoo zoude men daardoor toch niet kunnen wegnemen, dat zij zich in moeilijker omstandigheden dan de kleine bevinden. En wanneer men toch zooveel van het inkomen verschoont, dat de eerste nooddrift daardoor niet aangetast wordt, meenen wij dat zij geene reden tot klagten over onbillijke eischen der regering hebben. (Zie ook HOGENDORF, Lettres, I, p. 167).

geraken, nog niet geheel opgeven. Zal men het doel nimmer geheel kunnen bereiken, zoo kan men het door ijverig onderzoek toch veel naderbij komen, en wanneer men hierdoor slechts zoo verre gevorderd is, dat, al kan er geene volstrekte billijkheid van verdeeling worden voorgesteld, de drukking der belasting evenwel vermeden wordt, moet men dit als eenen grooten vooruitgang en eene werzenlijke weldaad voor de maatschappij beschouwen.

1°. SCHATTING DOOR DERDEN.

Laat men de schatting aan ambtenaren over, zoo kunnen deze moeijelijk eenen anderen maatstaf daarvoor aannemen, dan hetgeen eene zekere bron van inkomen naar vaste staatshuishoudkundige regelen gewoonlijk oplevert. Het verschil, dat door ieders bijzonderen toestand veroorzaakt wordt, kunnen zij bezwaarlijk nagaan, daar hun uitgebreide werkring hiertoe geenen tijd overlaat. Eene wijde deur voor willekeur wordt hun geopend, zoo men hun toelaat in het bijzondere leven der ingezetenen in te dringen en de geheimen der huishoudelijke betrekkingen te onderzoeken. Voorkeur hunner vrienden en wraak jegens dezulken, tegen wie zij welligt eenige persoonlijke veele koesteren, zullen er het gevolg van zijn, terwijl men hen dikwijls aan den anderen kant van oneerlijkheid zal beschuldigen, wanneer zij zich, ofschoon met de beste bedoelingen beziel, vergist en aldus aan eene verkeerde schatting zullen schuldig gemaakt hebben.

Slechts enkele voorwerpen, zoo als b. v. vaste goederen, kunnen aan hun oog niet onttrokken worden; maar, al kennen zij deze, zoo kunnen zij daarom nog hun gemiddeld inkomen niet met juistheid berekenen. Roerende goederen, geld en fondsen ontsnappen ligtelijk aan hunne opmerkzaamheid. Het inkomen van pachters, kooplieden en fabrikanten is van tijd, plaats, persoonlijke hoedanigheden, enz., zoo zeer afhankelijk, dat zij er slechts naar raden kunnen, doch geenen maatstaf van eenige zekerheid daarvoor bezitten. Voor pachters heeft de Engelsche regering evenwel eenen dusdanigen maatstaf aangenomen, en hunne winsten voor Engeland op de helft, en voor Schotland op een derde der pacht berekend. Bij de vorige inkomen-belasting werden zij voor Engeland op drie vierden, en voor Schotland op de helft der pacht geschat. Deze maatregel is voor de schatting van het inkomen zeer gemakkelijk, en verschoont de commissarissen van vele moeite, doch is voor de belastingschuldigen onbillijk en dikwijls zeer hard, daar de uitkomsten van den landbouw zeer verschillend zijn, velen er zelfs bij verliezen, en echter zoowel hij, die er bij verloren heeft, als hij, die zich in eenen rijken oogst verheugen mag, in eene gelijke mate door de belasting getroffen worden.

Ofschoon nu enkelen, schuldenaren b. v., trachten zullen hun inkomen grooter te doen schijnen, dan het inderdaad is, zoo zullen de meesten daarentegen hun best doen, zooveel mogelijk daarvan aan het oog van den ambtenaar

te onttrekken. Vooral wanneer de belasting hoog is, heeft men dergelijke ontduikingen te vreezen. Die om eene belasting van één ten honderd niet liegen zoude, doet wellicht eenen meined, wanneer de staat tien ten honderd van hem eischt. Doch, hoe laag zij ook zijn moge, er zullen altijd baatzuchtigen gevonden worden, die zich zoo veel mogelijk trachten te onttrekken, terwijl zij, die eerlijk zijn en voor de waarheid uitkomen, door de misdadige eigenbaat hunner landgenooten des te meer gedrukt zullen worden. Uit alle deze bezwaren blijkt derhalve, dat het onderzoek van ambtenaren als eenig middel tot schatting van het inkomen onvoldoende is. De weerzin, welken zij bij de ingezetenen opwekken, het bekrompene van den tijd en de middelen tot onderzoek, welke hun ten dienste staan, zoo men namelijk het land niet met een heirleger van kostbare en lastige ambtenaren overdekken wil, maken hunne ijverigste pogingen en beste bedoelingen vruchteloos.

Daar dus de schatting der ambtenaren niet scheen te zullen voldoen, zoo is men op het denkbeeld gekomen, aan de belastingschuldigen de taak op te dragen van elkanders inkomen wederzijds te beoordeelen, omdat men meende dat deze elkanders betrekkingen beter konden kennen dan ambtenaren, die daaraan geheel vreemd waren. VON MALCHUS 1) evenwel heeft deze theorie volstrekt

---

1) Finanzwissenschaft. § 516.

afgekeurd, op grond, dat deze wederzijdsche schatting alleen bij kleine landbouwers en gewonen handenarbeid mogelijk was, doch voor de hoogere klassen en voor het inkomen, dat door fabrieken of handel verkregen wordt, als ondoenlijk moest beschouwd worden, omdat het bij dezen minder in het oog valt, en dus eerder aan verdonkering onderhevig kan zijn.

De Hermes (n°. 15) 1) velt er echter een gunstiger oordeel over, meenende dat vrienden en bureu ten naastenbij het inkomen hunner stadgenooten kennen, en dit alleen bij een zoo groot vermogen, dat men niet overzien kan, of bij gewaagde ondernemingen aan hunne aandacht kan ontglippen. Worden er bezittingen verborgen gehouden, zoo zullen zij echter spoedig bij erfenis of voogdij nader bekend worden. Indien iemand te hoog belast is, zal hij zulks zelf aangeven, en met documenten zijn minder inkomen bewijzen, waardoor men het ten volle kan leeren kennen; en verkiest hij, om zijn crediet te bewaren, hoogere lasten te betalen, zoo ligt daarin geene onbillijkheid, omdat ook het crediet een denkbeeldig kapitaal is, dat vruchten oplevert. Men zorge dus slechts, dat men elkander wederzijds niet te laag schatte.

Wij vreezen evenwel dat, al ware het aldus mogelijk in zeer kleine steden of gemeenten het inkomen der

---

1) Zie MURHARD, Theorie u. Pol. der Best. p. 516

ingezetenen eenigzins nader te leeren kennen, dewijl aldaar de nieuwsgierigheid zich zoo gaarne in de huiselijke betrekkingen der bureu mengt, dit voor grootere plaatsen, waar de bureu elkander naauwelijks bij naam kennen en zich om elkanders vermogen minder bekremmen, geheel vruchteloos wezen zoude. Slechts de te hoog aangegevenen zouden klagen; zij, die te laag belast waren, zouden zwijgen en in stilte hun voordeel trekken van de onkunde hunner stadgenooten. De opbrengst zoude derhalve te gering wezen en eene verhooging noodzakelijk maken, waardoor de onevenredige verdeeling nog drukender werd. Zelfs in kleine plaatsen hebben de inwoners dikwijls een zeer verkeerd denkbeeld van elkanders inkomen, hetwelk zij slechts naar het uiterlijk voorkomen en naar den hoogen of lagen voet, waarop iemand gewoonlijk leeft, beoordeelen.

Deze wederzijdsche schatting van het inkomen heeft ook nog een ander aanmerkelijk bezwaar. Zij geeft namelijk aanleiding tot eene wederzijdsche tegemoetkoming van elkanders belangen. Laat men het inkomen van A door B en dat van B door A schatten, zoo geeft men hun daardoor de gelegenheid onderling overeen te komen, dat zij elkanders inkomen wederzijds lager schatten zullen dan het werkelijk is. Aldus wordt list en bedrog bevorderd, en hij, die van dergelijke kunstgrepen eenen afkeer heeft, ten gevolge van die zijner landgenooten naar evenredigheid des te zwaarder gedrukt.

Bij deze beschouwing over de schatting moeten wij ook de aandacht vestigen op de wijze, waarop men te Athene het bedrog der schatplichtigen zocht te keer te gaan. Hiertoe bestonden twee verschillende middelen, te weten, de ἀντίδοσις en de ἀπογραφή. De eerste was het regt, dat aan iemand werd toegekend, wanneer hij zich voor de belasting te hoog aangeslagen rekende, van aan een' ander', die hij meende dat niet genoeg opbragt, eene wederzijdsche ruiling der bezittingen voor te stellen. Die de ruiling aanbood, legde op de bezittingen des anderen beslag en verzegelde zijn huis, wanneer deze den voorslag niet wilde aannemen. Beide moesten daarop zweren, dat zij hunne bezittingen naar waarheid opgeven en binnen drie dagen daarvan eenen inventaris (ἀπόφανσις) inleveren zouden. Vervolgens werd de zaak door het gerecht beslist, en wanneer de eischer in het ongelijk gesteld werd, zoo was de aangebodene ruiling nietig, doch bleek het, dat de ander meer bezittingen had dan hij, zoo werd den beklagden de keus gelaten van óf de ruiling aan te nemen, óf de belasting te voldoen 1).

De ἀπογραφή was het aanwijzen van goederen, die óf aan den staat behoorden en door burgers bezeten werden, óf

---

1) Zie BOEKH., die Staatshaushaltung der Athener. II. p. 125.

DEMOSTHENES Rede tegen PHAENIPPUS. ed. SCHAEFER. II. p. 153.

verbeurd verklaard, óf voor de belasting niet aangegeven waren. Die deze goederen aanwees, ontving, wanneer zijne aanklagt waar bevonden werd, een vijfde gedeelte dier goederen, doch werd, wanneer het bleek dat hij eene valsche aanklagt had gedaan, met eene boete van 1000 drachmen gestraft 1).

Meermalen nu zijn deze middelen tot ontdekking der bezittingen aangewend en zoowel de vrees voor schade als voor schande en verachting, welke in eene vrije republiek meer dan onder eene vorstelijke regering hem te wachten staat, die zich aan zijne pligten als burger onttrekt, hadden op de waarheid der opgaven eenen gunstigen invloed, terwijl de zware straf, welke den valschen en laaghartigen aanklager verbeidde, die enkel uit lust tot benadeeling van zijnen medeburger, dezen voor het geregt daagde, de ingezetenen voor ongegronde aanklagten beveiligde.

VON RAUMER 2) beschouwt de *ἀντιδοσίς* als een te hard en naar onze veranderde regtsvordering te omslagtig middel om tot de waarheid te geraken, voor onze tegenwoordige omstandigheden, ofschoon zij voor die tijden niet ongeschikt moge geweest zijn; doch de *ἀπογραφή*

---

1) Zie MELJER und SCHÖMANN, der Attische Process, p. 258.
DEMOSTHENES Rede tegen NICOSTRATUS, ed. SCHAEFER.
II. p. 291.

2) Das Britt. Best. Syst. p. 260 en volgende.

meent hij dat ook nog tegenwoordig met eenige wijzigingen zoude kunnen aangewend worden. Hij ziet niet in, waarom men niet nog in onze tijden aan ieder het regt der aanklagt zoude toestaan, indien men hem aan den anderen kant met eene zware straf bedreigde, wanneer hij van zijn regt misbruik maken wilde. Om evenwel de vele ongegronde aanklagten te vermijden, waartoe dit aanleiding zoude kunnen geven, wil hij dat men geene aanklagt als der moeite waardig zoude aannemen, welke niet ten minste het tiende gedeelte van het inkomen betrof.

Het zoude evenwel eene geheele omwenteling in de regtspleging veroorzaken, wanneer men het stelsel vaarwel zeide, volgens hetwelk de staat het uitvinden der misdrijven op zich neemt, en men de ingezetenen door hoop op voordeel wilde uitlokken om hunne medeburgers voor het geregt aan te klagen. Zij, die niets te verliezen hadden, en voor wie derhalve de boete geene zware straf was, omdat zij deze toch niet voldoen konden, zouden al ligt hunne vermogende landgenooten betichten, in de hoop, dat de regering een tiende gedeelte van het inkomen onbezwaard mogt vinden; en de gevangenisstraf, die de boete zoude kunnen vervangen, ware welligt voor hen, die niets bezitten, geen genoegzame afschrik, om het voordeel, dat hun aan den anderen kant toelachte, te laten varen. Slechts haat en afgunst zoude hierdoor bevorderd worden, terwijl de berekening van dat tiende gedeelte van

het inkomen, hetwelk VON RAUMER als grens voor de belangrijkheid der aanklagten stellen wil, vele moeilijkheden zoude medebrengen. Bij een inkomen, dat *f* 50,000 's jaars bedraagt, zoude een tiende gedeelte, namelijk *f* 5000, niet ligt aan de opmerkzaamheid der regering ontsnappen. Bij kleine inkomsten daarentegen zoude dit eerder het geval kunnen zijn: zoodat de regtsgedingen meestal slechts over sommen van weinig beteekenis zouden gevoerd worden, die niet tegen de kosten eener meer uitgebreide regtsvordering opwogen, waardoor de maatregel, door VON RAUMER voor gesteld, zijn doel missen zoude.

Eene navolging der *ἀπογραφή* heeft evenwel ten tijde der Fransche omweteling plaats gevonden. Toen namelijk de geestelijke goederen verbeurd verklaard waren, werd er eene menigte daarvan verdonkerd en bleef in handen van hen, die zo óf vroeger bestuurd hadden, óf zich daarvan op de eene of andere listige wijze meester wisten te maken. Om nu dit bedrog tegen te gaan, zoo werd er eene wet uitgevaardigd, waardoor aan de liefdadige gestichten het regt werd toegekend van hen aan te klagen, die dusdanige goederen wederregtelijk bezaten, en wanneer het hun gelukte hunne aanklagt te bewijzen, zoo werden de door hen aangewezen goederen hun van staatswege als belooning toegekend 1).

1) Zie MERLIN, Repertoire. V. p. 736. »Privilège dont jouissent les hospices par rapport au mode de preuve de l'exis-

2°. SCHATTING DOOR HEN, DIE ZELVE HET INKOMEN
GENIETEN.

Deze wordt veelal als gewaagd en onzedelijk afgeschilderd, omdat de staat niemand tot het plegen van bedrog mag uitlokken, en niets meer aanleiding geeft om zich daaraan schuldig te maken, dan wanneer men de schatting van het inkomen aan hem overlaat, die het zelve geniet, en wiens eigenbelang medebrengt het lager op te geven, dan het wezenlijk is. Zij is alleen daar aan te bevelen, waar de burgers een hoog gevoel van hunne verplichtingen aan den staat hebben, en ieder het zich tot eene eer rekent, in zijne behoeften naar zijn vermogen te voorzien. Zij verwekt eenen strijd tusschen pligt en eigenbelang, en reikt den bedrieger eene premie uit, welke door den eerlijken en gemoedelijken burger wordt opgebracht.

SARTORIUS bestrijdt ze even zeer, daar er geen middel bestaat om de juistheid der opgaven na te gaan, wanneer men die geheel aan de eerlijkheid der belastingschuldigen overlaat. De overheid zal met de opgaven zich moeten tevreden stellen, wanneer zij zich door eene gestreng-

---

tence des rentes, qui leur ont été abandonnées par l'état et que possédaient ci devant, soit des corporations aujourd'hui supprimées, soit des particuliers, qui ont encouru la confiscation de leurs biens." Men vergelijk hiermede XI. p. 428 over het regtsgeeding van CHALABRÉ.

navorsching niet gehaat wil maken. Behalve dat de eerlijke man hierdoor reeds zwaarder belast wordt dan hij, die zijn eigen belang boven dat van den staat stelt, heeft deze ook nog dit voorregt, dat hij, hetgeen hij aan den staat onthoudt, tot verbetering en uitbreiding zijner nijverheid kan aanwenden, en daardoor voor zijnen meergetrouwen medeburger een gevaarlijk mededinger wordt. „Zij is verder,” zegt hij, „eene bron voor nijd, twist en oproer. Schaamt men zich niet zijnen staat te bedriegen, wie zal dan in deze moeilijkheden raad en uitkomst verschaffen? De schatting, welke het algemeen beproeft en waarnaar het den een' veroordeelt, den ander' verheft, is dikwijls valsch. Wie toch zal de inkomsten van eenen handelaar berekenen? De een schijnt rijk, doch failleert binnen korten tijd, terwijl de ander eenvoudig en onvermogend schijnt, doch aanzienlijke schatten nalaat. Is het eindelijk zoo ver gekomen dat hij, die gemoedelijk der waarheid hulde doet en zijn eigen belang als getrouw burger voor het gemeene welzijn opoffert, bespot, en de laaghartige bedrieger als een verstandig rekenmeester beschouwd wordt, dan is het tijd, dat zij geheel worde opgeheven.”

De HERMES (n°. 15) 1) keurt ze in zoo verre goed, als daardoor het individueele inkomen als zoodanig wordt opgegeven, doch verwerpt ze als gevaarlijk voor de zedelijkheid en nadeelig voor eerlijke en getrouwe ingezetenen.

---

1) Zie MURHARD, Theorie u. Pol. der Best. p. 526.

Slechts daar houdt hij ze voor bestaanbaar, waar aan eene hoogere schatting ook een grooter aandeel in de staatsburgerlijke regten verbonden is, of waar eene contrôle bestaat, aan welke niets ontgaan kan, en welke hij niet aan de regering, doch aan de medeburgers wenscht toevertrouwd te zien 1).

Mr. CULLOCH verwerpt ze geheel als eene uitnoodiging tot bedrog en meened, als eene verongelijking van deugd-zame burgers ten voordeele van baatzuchtige en schelmachtige bedriegers, en, wanneer de belasting hoog is, als een middel om alle zedelijkheid en goede trouw te verbannen, omdat, wie voor weinig voordeel geen bedrog plegen zal, al ligt door het uitzigt op aanzienlijke winsten tot schelmerij wordt uitgelokt 2), vooral wanneer hij ziet, dat hij

---

1) Wij moeten evenwel opmerken, dat SARTORIUS en de HERMES, wanneer zij van eene contrôle spreken, eigenlijk het stelsel der zelfschatting verlaten. Zoodra men namelijk aan derden opdraagt om de waarheid na te gaan van hetgeen door hen, die het inkomen zelve genieten, verklaard en opgegeven is, vooronderstelt men reeds dat ook die derden eene schatting maken, naar welke zij de opgave van den één' goedkeuren, doch die van den ander' verwerpende, aan hun onderzoek onderwerpen. Wordt er dus eene contrôle ingevoerd, zoo is dit eene vereeniging van de schatting door hen, die het inkomen zelve genieten, met die, welke door ambtenaren of medeburgers geschiedt.

2) »Every thing is made to depend on the honour of the

anders het slagtoffer van zijne deugd of de misdaden zijner landgenooten zal worden.

Veel waarheid bevat de opmerking van MURHARD, dat de oude vaderlandsliefde, en de geestdrift om den staat, waartoe men behoort, en welks burger te zijn men eene eer rekent, te ondersteunen, voorbij zijn. Ieder zorgt slechts voor zich zelve, en de regering treedt als vijand op tegenover de burgers, wanneer zij de regten van den staat wil handhaven, daar zij door hare misbruiken en de hooge opbrengsten, welke zij van hare onderdanen heeft afgevorderd en dikwijls verkeerd heeft aangewend, het vertrouwen des volks verloren heeft. Nu zij echter hare pligten getrouwer vervult, is die gulden tijd van edele zelfopoffering voorbij. In plaats van haar als eene verzorgster des volks te beschouwen, wordt zij als zijne tegenpartij gehaat en miskend. Weinigen vinden het nog zonde, den staat te bedriegen en zijne regtmatige eischen te ontduiken, en de ijver om hem naar zijn vermogen te ondersteunen, bestaat niet meer. Hem, die meer opoffert dan hij schuldig is, houdt men voor dwaas, en de eerlijke man wordt eindelijk een schelm, wanneer hij ziet dat alleen bedrog hem voor eenen gewissen ondergang beveiligen kan.

---

parties, so that the tax will then fall with its full weight upon men of integrity, while the *millionnaire* of *easy virtue* may well-nigh escape it altogether." (M^c. CULLOCH, on Taxation, p. 126.)

Verder doet hij opmerken hoe angstvallig de eene burger doorgaans de opgaven van den anderen gadeslaat 1), en hoe voorzigtig hij zijne verklaring zal achterhouden, tot

---

1) Hij zegt namelijk: »Sobald irgendwo eine Einkommen-Vermögens oder Erwerbs-Steuer eingeführt werden soll, ist Jedermann begierig, zu wissen, wie hoch dieser oder jener reiche Mann, dieser oder jener Geizhals sich taxirt, und zu einem Steuerbeitrag sich verbindlich gemacht hat, und Keiner mag sich einschreiben, bevor er nicht weiss was Andere seines Gleichen thun wollen; Keiner will den Anfang machen, aus Mistrauen, Andere möchten sich zu niedrig taxiren, und er dann benachtheiligt werden. Jeder schätzt die Geldeinnahmen Anderer höher, die unvermeidlichen Ausgaben aber niedriger, als die seinigen, und glaubt darum, er gebe dem Staate mehr als Andere seines Gleichen. Setzt sich einmal ein Patriot oder vielleicht ein Prahler in eine höhere, ein Geizhals dagegen, oder ein Mann, den irgend ein häuslicher Unfall traf, welchen er nicht gern kundig werden lassen will, in eine niedere Klasse, als er nach der Volksmeinung oder nach der Meinung seiner Neider und Feinde hätte thun sollen, so entstehen daraus allerlei bösertige Nachreden, und oft die grössten Uneinigkeiten. Dadurch wird dann der Friede unter Bürgern und Bauern gestört, und Aergerniss, Zwietracht und Feindschaft angestiftet; so dass der Fleiss, die Ruhe, der Wohlstand und das Glück der Unterthanen mehr leiden, als der beabsichtigte Einkommen-Steuer Gewinn bringt.» (MURHARD, Theorie u. Pol. der Best. p. 530).

dat hij weet, op hoeveel zijn medeburger zijn eigen inkomen geschat heeft, daar ieder meestal geneigd is, zijnen buurman voor beter in staat tot ondersteuning der staatsbehoeften dan zich zelven te houden.

Te Génève evenwel heeft men de schatting van het inkomen toevertrouwd aan hen, die het zelve genieten. Doch wanneer het der regering voorkomt, dat iemand het lager heeft opgegeven, dan zijne wijze van leven zoude doen vermoeden dat het werkelijk is, zoo wordt hij opgeroepen en vermaand om de waarheid daaromtrent te verklaren. Wanneer het dan later bij zijn overlijden blijkt, dat hij inderdaad rijker was dan hij zich had opgegeven, zoo wordt hetgeen hij bij zijn leven te weinig aan belasting betaald heeft, bij zijnen dood van de erfenis afgetrokken en aan den staat uitbetaald.

30. VEREENIGING VAN DE SCHATTING DOOR DERDEN MET
DIE DOOR HEN, DIE HET INKOMEN ZELVE GENIETEN.

Wij hebben derhalve zoowel eene schatting door middel van derden als door den belastingschuldigen zelven om verschillende redenen moeten verwerpen, wanneer zij namelijk ieder op zich zelve werden voorgesteld. Doch hoe zal men dan tot eene eenigzins voldoende kennis van het inkomen kunnen geraken, wanneer men het onderzoek noch aan derden, noch aan den belastingschuldigen zelven durft toevertrouwen? Wij houden de beantwoording dezer vraag voor moeilijk, doch daar de schatting even-

wel volstrekt noodzakelijk is, zoo meenen wij dat de eenige weg, die ons nog overblijft, deze is, dat men de beide wijzen van schatting tracht te vereenigen, door haar eerst aan den belastingschuldigen op te dragen en haar vervolgens met die van derden te vergelijken, dat is, aan de contrôle van anderen te onderwerpen. Het verschil, hetwelk tusschen de beide schattingen gevonden wordt, doet óf bedrog van de zijde des belastingschuldigen, óf onkunde van de zijde der anderen veronderstellen, en een naauwkeurig onderzoek met overlegging der bewijsstukken zoude kunnen uitwijzen, welke der beide partijen met de meeste juistheid was te werk gegaan, Wanneer het verschil der schatting slechts weinig bedraagt, zoo kan men dit korthedshalve deelen, en eene gemiddelde schatting aannemen. In allen gevalle moet men den belastingschuldigen het regt toekennen, wanneer zij zich bezwaard rekenen, zulks te kunnen aangeven en bewijzen. Wij durven niet beweren dat hierdoor alle bezwaren zouden zijn opgeheven, en men het doel, eene juiste schatting te verkrijgen, daarmede op eens bereiken zoude. Moeijelijke regtsgedingen, een lastig onderzoek en langdurige twisten blijven onvermijdelijk; doch wij vertrouwen dat het eene toenadering is tot het ons voorgestelde doel, al gelukt het ook niet, dit geheel te bereiken. En wanneer men dit doel slechts eene schrede naderbij gekomen is, zoo heeft men reeds veel gewonnen en der maatschappij eene gewigtige dienst bewezen, al

kunnen de moeilijkheden niet geheel uit den weg geruimd worden, welke aan eene schatting van het inkomen, dat zoo wisselvallig, zoo onbepaald, zoo moeilijk te kennen is, onmisbaar verbonden zijn.

Wij bedoelen evenwel geene wederzijdsche schatting der medeburgers, doch dat de opgaven der belasting-schuldigen zelve door eene commissie van daartoe opzettelijk uitgekozene medeburgers moeten gecontrôleerd worden. Zoowel de vrees voor valsche opgaven der eersten (wanneer deze weten dat hunne verklaringen aan het onderzoek der commissiën bloot staan), als voor eene wederzijdsche toegevendheid en bedrog tusschen de elkanders inkomen schattende medeburgers zal hierdoor verdwijnen. Wij hebben hierin vooral de ondervinding onzer Engelsche naburen tot leermeesteres gekozen, bij wie deze wijze van schatting steeds in zwang geweest is, en van wier staatkundige bekwaamheid men met reden mag verwachten, dat zij niet zonder rijp overleg hieraan de voorkeur gegeven hebben, en ze telkens bij eene verandering der inkomen-belasting op nieuw hebben aangenomen. Is eindelijk deze schatting met de contrôle in overeenstemming gebragt, zoo worde zij aan het plaatselijk bestuur opgegeven, dat haar vereenigd met de schattingen der overige plaatsen aan het provinciaal bestuur zal moeten inleveren, door hetwelk zij ten laatste aan de regering moet kenbaar gemaakt worden.

Aldus zoude de verdeling der belasting steunen op het-

geen door het volk zelf verkozene burgers omtrent zijn vermogen verklaard hadden, en minder aanleiding tot ontevredenheid geven, dan wanneer de contrôle van de regering uitging, welke het volk dikwijls met wantrouw beschouwt.

Wij hebben reeds vroeger bij de behandeling der belastingen in het algemeen met een woord melding gemaakt van het stelsel eener trapsgewijze verhooging der belasting 1); doch vooral bij de beschouwing der inkomensbelasting, welke met de inkomsten in eene naauwere betrekking staat dan eenige andere soort van heffing, is de vraag in hoe verre men dit zoogenaamde progressieve stelsel al of niet in werking brengen moet, in aanmerking gekomen.

Dit stelsel nu is eene verkeerde uitlegging van SMITH'S theorie, dat ieder burger in de behoeften van den staat dragen moet in verhouding van zijn persoonlijk vermogen (*respective ability*). Dit vermogen toch heeft men niet alleen in verhouding met de grootte der inkomsten beschouwd, doch men meende dat het in eene meetkunstige rede met die grootte toenam, omdat men van het denkbeeld uitging, dat het ligter valt van zijnen overvloed naar verhouding veel, dan van zijne nooddrift in verhouding weinig af te staan.

Is het nu eene onbillijkheid, ook dat gedeelte van het

1) Zie pag. 28.

inkomen, hetwelk de nooddrift der minvermogenden bestrijden moet, te bezwaren, zoo is deze moeilijkheid uit den weg geruimd, wanneer men van elk inkomen zooveel aftrekt als voor de behoeften van den mensch noodzakelijk geacht wordt. In hoe verre dit evenwel met juistheid kan geschieden, hebben wij hierboven onderzocht, en de vraag blijft nu nog, of het billijk en wenschelijk is, den vermogenden meer dan naar evenredigheid af te nemen van hetgeen hij boven zijne nooddrift bezit.

SAY is een ijverig voorstander van het progressieve stelsel. Hij vindt het onbillijk dat hem, die slechts het noodige heeft 1), evenveel in verhouding wordt afgevorderd, als dengenen, die in overvloed leeft, en keurt derhalve de indirecte belasting af, omdat eene trapsgewijze opklimming daarbij niet aanwendbaar is. Eene inkomen-belasting op eene progressieve schaal ingerigt oordeelt hij zeer wenschelijk, om eenigermate het onregt te vergoeden, dat aan de minvermogenden door de indirecte belastingen wordt aangedaan. Wanneer zij matig is, beweert hij, zal er geene reden bestaan om zijn grooter vermogen te verheimelijken, evenmin als bij eene aan de bezittingen of het inkomen geëvenredigde belasting.

MURHARD 2) bestrijdt het progressieve stelsel op grond, dat zij, die het voorstaan, niet weten, van welk standpunt

---

1) Dit vervalt, zoodra men de nooddrift vrij laat.

2) Theorie u. Pol. der Besteuerung. p. 541.

het moet nitgaan, en nog minder tot hoe hoog het zal moeten stijgen.

De *Assemblée législative* noemde het progressieve stelsel eene *horreur*; ROEDERER 1) vond het onvereinigbaar met enige maatschappelijke inrigting; AUKLAND beschouwde het als revolutionnair; GENTZ noemde het straatroof, en TURGOT schreef op den rand van het voorstel, waarin het als maatstaf voor de verdeeling der belasting werd aanbevolen: „Il faut exécuter l'auteur et non le projet”. De geweldigste revolutionnairen ten tijde der Fransche omwenteling hebben dit stelsel voorgestaan, en ROBESPIERRE deed aan de vergadering het voorstel, dat burgers, wier inkomen het tot hun levensonderhoud noodwendige niet overtrof, van alle bijdragen tot voorziening in de staatsbehoefden zouden worden vrijgesteld, en de overigen het noodige progressief zouden opbrengen 2).

Ook SODEN verklaart zich tegen het progressieve stelsel, omdat het den spoorslag tot nijverheid verlamt, doordien het de ingezetenen hindert dat de staat de vruchten zich wil toeëigenen, welke zij door hunne verdubbelde inspan-

1) Journal d'Economie publique, de morale et de politique. I. p. 217. „Il n'est plus permis de mettre en doute l'incomptabilité absolue de l'impôt progressif avec aucun régime social.”

JOLLIVET zeide er van: „C'est le vautour déchirant ses entrailles.” (zie SAY, Cours C. d'Ec. pol. p. 495).

2) Zie MURHARD, Theorie u. Pol. der Best. p. 544.

ning verkregen hebben. Eene progressieve belasting, zegt hij, benadeelt derhalve de voortbrenging en vermeerdering van voorraad.

De Edinburg Review 1) beschouwt dit stelsel daarom onregtvaardig, dat de regering hierdoor de grenzen der magt overschrijdt, welke haar is toevertrouwd. Zij late zich slechts in met het verdeelen der staatslasten over de ingezetenen, en doe zulks in verhouding der bescherming, welke zij hun verschaft; doch zij wachte zich immer, het vermogen der ingezetenen te regelen of nader te verdeelen, den eenen boven den anderen te beschermen of te bevoordeelen, omdat zulks niet tot hare bemoeijingen behoort, aan haar niet is opgedragen. Zij late de belastingschuldigen in dezelfde onderlinge verhouding, die zij vóór de belasting hadden. Eene progressieve belasting daarentegen zoude deze verhouding verbreken en het gezamenlijk nationaal vermogen eene nieuwe verdeling doen ondergaan. Wordt zij als maatstaf aangenomen, zoo zullen weldra vlijt en spaarzaamheid voor luiheid en verkwisting plaats maken, en der nijverheid zware slagen worden toegebracht. Zij verwoest de bron, waaruit zij schept en is gelijk aan de wilden van MONTESQUIEU, die den boom velden, om er de appelen van te kunnen plukken, dewijl alle vermogenden het land zouden verlaten, en er niets dan behoeftigen zouden overblijven. Al wie derhalve bij het invoeren van

---

1) Edinburg Review. April 1833. p. 143.

belastingen het beginsel verlaat, dat haar tot maatstaf dienen moet, en volgens hetwelk zij in *verhouding van het inkomen* behooren te zijn, is gelijk aan hem, die zich zonder compas aan de onstuimige baren der zee toevertrouwt.

M^e. CULLOCH heeft vooral het progressieve stelsel afgekeurd. Ofschoon hij erkennen moet dat eene belasting van 10 £ zwaarder is voor hem, die 150 £ verteert, dan eene belasting van 1000 £ voor hem, die 15000 £ verteeren kan, en daarom de lagere standen meer dan de hoogere drukt, zoo houdt hij dit stelsel, hoe medeslepend het ook schijne, voor onbillijk en gevaarlijk, omdat het de onderlinge verhouding der burgers tegenover elkander verbreekt en strijdig is met de grondstelling van SMITH, welke verlangt dat de belasting zij in verhouding van het inkomen. Het bestuur heeft aanspraak op een gedeelte van het inkomen, maar mag dit niet zoeken te regelen 1), daar zulks tot misbruik leiden zoude. Dat de arme

---

1) Zijne gevoelens hieromtrent zijn echter wel een weinig te absoluut. Ware het mogelijk, dat de regering door de meer-
vermogenden sterker te treffen daardoor de onbemiddelden
konde verligten en hun geluk bevorderen, zoo ware dit niet
onvoorwaardelijk te verwerpen. Doch wij meenen dat zij dit
doel even zoo min door eene uitputting der rijken, welke ook
de armen onvermijdelijk benadeelt, als door eene gedwon-
gene heffing ten behoeve der laatsten, door eene armen-belas-
ting namelijk, zoude kunnen bereiken.

door eene gelijke belasting zwaarder dan de rijke gedrukt wordt, is onvermijdelijk; doch deze hardheid is door geene menschelijke inrigting weg te nemen, zij is het gevolg van den loop der omstandigheden. De progressieve belasting zoude in eene belasting op de rijken ten behoeve der armen ontaarden, en dit mag haar doel niet zijn. Deze trapsgewijze opklimming kan niet willekeurig ophouden, en wil men ze geheel doorzetten, dan wordt zij eene verbeurdverklaring van het vermogen der hoogere klassen, benadeelt de nijverheid, verhindert de hoop van kapitaal en noopt de vermogenden om het land te verlaten. Zij is derhalve voor eene inkomenbelasting volstrekt ongeschikt 1).

Zij is inderdaad eene boete of straf voor de vermeerdere des vermogens, en derhalve ook voor die deugden, door welke zij verkregen wordt, namelijk vlijt en spaarzaamheid. Eene verdeeling in klassen naarmate van het hooger inkomen is willekeurig en noopt de ingezetenen

---

1) »Having once given way, having said that a man with 500 £ a year shall pay 5 pCt., another with 1000 £ 10 pCt., and another with 2000 £ 20 pCt., on what pretence or principle can you stop in your ascending scale? Why not take 50 pCt., from the man of 2000 £ a year, and confiscate all the higher class of incomes before you tax the lower? In such matters the maxim of *obsta principiis* should be firmly adhered to by every prudent and honest statesman." Mc. CULLOCH, on Taxation, p. 141.

hetgeen zij anders zouden besparen, te verteeren, dewijl eene toeneming van inkomen van slechts één' gulden eene verdubbeling der belasting kan veroorzaken. Zij is ook daarom af te keuren, dat zij tot een aantal regtsgedingen aanleiding geeft, vooral van hen, wier inkomen zich juist op de grens bevindt, welke tusschen twee klassen is aangenomen. De 80,000 klagten, welke bij de Engelsche regering inkwamen, die slechts ééne klasse, en dus ook ééne grens, namelijk die der nooddrift, had aangenomen, kunnen dit bewijzen.

De Pruisische *Klassensteuer* heeft ook weinig opgebracht, wegens de begeerte, die zij opwekt, om in eene lagere klasse te blijven en zich dus aan eene hoogere belasting te onttrekken.

Na de beschouwing der vermelde gevoelens behoeven wij wel niet te twijfelen, welk oordeel wij over eene trapsgewijze verhooging der belasting, welke niet evenredig is aan het hoogere inkomen der ingezetenen, moeten vellen. De bezwaren door de onderscheidene schrijvers ingebracht, zijn van zooveel belang, dat zij iederen onbevooroordeelden van de moeilijkheden, die het progressieve stelsel aanbiedt, overtuigen moeten. Wij houden het derhalve voor overbodig, ze nader te verdedigen, en gaan dus verder met te onderzoeken, in hoeverre eene inkomen-belasting als *eenige* opbrengst (*impôt unique*) voor een land bestaanbaar zij.

Ook hieromtrent meenen wij aan onze lezers de meeningen

van de meest geachte staatshuishoudkundigen te moeten mededeelen.

ZACHARIAE 1), zijne theorie getrouw blijvende, meent haar als *eenige* belasting te moeten verdedigen en elke regering aanbevelen. Wanneer toch hare bestrijders, zegt hij, beweren dat zij altijd minder heeft opgebracht dan men verwachtte, en algemeen gehaat was, zoo is dit slechts daaraan toe te schrijven, dat zij nog nimmer als *eenige* belasting is ingevoerd, en slechts in tijd van nood, maar nooit tot vervanging der andere thans bestaande is aangewend. Dat zij in tijd van nood weinig opbragt, was niet te verwonderen, daar de ingezetenen alsdan reeds door zoo vele verschillende belastingen gedrukt werden, dat er voor de inkomen-belasting weinig meer overschoot. Ook zijn de genomene proeven niet geldig, omdat men sommige soorten van inkomsten verschoonde en alle geringe vrij liet, maar de belasting nooit als algemeen geheven heeft. Hij moet evenwel erkennen dat het gevaarlijk is, haar op eens als *eenige* belasting in te voeren, omdat zij den toestand van het vermogen en de staatshuishouding omverre werpt. Langzamerhand echter moet men tot dit doel trachten te geraken, en zich den tijd van eenen langdurigen vrede, welke daartoe de geschiktste schijnt, ten nutte maken. De Fransche omwenteling, welke al het te voren bestaande omverre wierp en als het ware eene

---

1) Staatswirthschaftslehre. p. 428.

nieuwe maatschappij schiep, ware evenzoo eene gelegenheid geweest, bij de belastingen dit geheel nieuwe stelsel door te drijven; doch het vooroordeel der Physiokraten en de voorkeur, welke NAPOLÉON aan alle indirecte belastingen gaf, hebben dit verijdeld.

Wij houden het evenwel voor onmogelijk, in de aanzienlijke behoeften der meeste staten door eene *eenige* belasting te voorzien, omdat de som, welke alsdan door iederen burger moet worden opgebracht, zoo aanmerkelijk wordt, dat zij steeds ontevredenheid verwekt. Het is buitendien onbestaanbaar, ook de onbemiddelden in eene belasting op de inkomsten te doen deelen, daar de kosten der schatting van die menigte van kleine inkomsten en die harer invordering hare opbrengst geheel zouden verslinden. Daar het evenwel billijk is, dat ook zij een gedeelte hunner inkomsten aan den staat ten offer brengen, wegens de bescherming, welke hij hen doet genieten, zoo schijnen de indirecte belastingen het beste middel om aan dit vereischte eenigzins te voldoen.

Lorz keurt haar ten eenemale als onuitvoerbaar af, zoowel in vereeniging met andere belastingen, als wanneer zij als *eenige* heffing wordt aangenomen, omdat de indirecte belastingen slechts mogen geheven worden van dat gedeelte, wat door de inkomen-belasting nog niet is aangetast. Wanneer de staat, zegt hij, ze voor eenige inkomsten goed keurt, waarom neemt hij haar dan ook niet als eene *eenige* aan? Want, hoe meer soorten van belasting

men aanwendt, des te moeilijker wordt hare invordering. Zij worde dus slechts als eene *eenige*, of wat beter is, in het geheel *niet* ingevoerd 1).

MURHARD meent dat eene directe belasting nimmer in de behoeften van den staat zal kunnen voorzien, zoo lang zij tot die hoogte zijn opgevoerd, welke thans de meeste volken drukt. Daar men bovendien nimmer tot eene juiste kennis van het inkomen zal kunnen geraken, en zich steeds met hetgeen men bij benadering gevonden heeft, tevreden moet stellen, zoo is eene directe belasting zonder schending van het beginsel van gelijkheid ondenkbaar. De gebreken welke haar eigen zijn, worden intusschen grooter naar mate zij hooger wordt, en zijn dus de grootste daar, waar zij als eenige maatstaf wordt aangenomen. Het eenige middel derhalve, waardoor de geschondene verhouding eenigzins zal kunnen hersteld worden, schijnt te zijn, dat men de directe belasting van het bij benadering uitgevondene inkomen met eene indirecte vereenige 2).

Ook SARTORIUS, zegt hij verder, is voor eene dergelijke vereeniging, daar beide wijzen van belasting hare af-

---

1) »Also entweder eine Einkommensteuer als eine Einzige, oder (was wegen der praktischen Unausführbarkeit einer solchen Besteuerung das Richtigere ist) gar keine; auf jeden Fall keine nach der gewöhnlichen Weise vertheilte und erbenene.“ Staatswirthschaft. p. 427.

1) MURHARD, Theorie u. Pol. d. Best. p. 559.

zonderlijke bezwaren hebben, die slechts door eene onderlinge vereeniging elkander kunnen opwegen. De indirecte belemmert het verkeer, veroorzaakt knevelarij en sluikhandel. Bij de directe daarentegen kan de staat de waarheid der opgaven niet behoorlijk nagaan, waaruit bedrog en onzedelijkheid voortvloeit, en de eerlijke meer dan de bedrieger verdrukt wordt. Heeft de indirecte belasting zware onkosten van invordering, omdat zij vele ontvangers, opziensers, tollens en pakhuizen noodwendig maakt, ook de directe heeft groote nadeelen door de invordering der achterstallige sommen en de vrijstellingen der insolventen. Bij eene belasting op het verbruik zijn geene insolventen; afpersingen zijn bij haar onnoodig; zij wordt onmerkbaar geheven, en de minvermogenden dragen in kleine gedeelten bij, hetgeen zij op eens niet zouden kunnen opbrengen. Wanneer zij slechts de nooddrift niet treft, zoo wordt zij geheven op het oogenblik, waarop de belastingschuldige ze betalen kan, en bij eene vermeerdering der bevolking en toenemende welvaart brengt zij meer op. De directe daarentegen geeft veelal aanleiding tot onzekerheid en willekeur. Beide moeten derhalve vereenigd worden.

Men zoude verkeerd hieruit opmaken dat eene vereeniging van beide wijzen van belasting, welke ieder hare gebreken hebben, slechts leiden zoude om ook die gebreken te vereenigen en daardoor een stelsel in te voeren, dat alle mogelijke verkeerdheden in zich bevatte. Het tegendeel is waar. Wordt de belasting, welke de ingezetenen

drukt, op twee verschillende wijzen, direct en indirect, van hen afgevorderd, zoo wordt de som, welke op iedere wijze wordt opgebracht, de helft kleiner, dan wanneer men slechts eene *eenige* heffing aanneemt, en hare gebreken worden minder sterk gevoeld. Leidt de directe belasting tot bedrog en verdonkering van het inkomen, zoo zal dit minder het geval zijn, wanneer van de belastingsschuldigen eene geringe som geëischt wordt, dan wanneer de geheele opbrengst direct geheven wordt. Geeft daar-entegen de indirecte belasting aanleiding tot knevelarij der ambtenaren en sluikhandel, zoo is het duidelijk dat de hoop op winst, welke tot sluikhandel uitlokt, vermindert naarmate de lasten verminderd worden, die den in- en uitvoer bezwaren. Hierdoor toch wordt het voordeel van hen te ontduiken minder aanzienlijk, en de knevelarij der ambtenaren onnoodig.

De HERMES (n°. 17) 1) keurt deze vereeniging slechts goed op de volgende voorwaarden, namelijk: 1°. dat de eene wijze van belasting slechts die artikelen treffe, welke de andere vrijlaat; 2°. dat de eene de gebreken der andere vergoede; 3°. dat de eene voor de andere tevens eene controle zij. Vooral zorgt men dat beide zich niet op één voorwerp vereenigen en het daardoor dubbel treffen.

Ofschoon deze regelen zeer juist schijnen en onze aanbeveling te verdienen, zoo valt het evenwel zeer moeij-

---

1) Zie MURHARD, Theorie u. Pol. der Best. p. 469.

lijk ze ten uitvoer te brengen, wegens de naauwe betrekking, welke er tusschen het inkomen en het verbruik der ingezetenen bestaat. Een voorbeeld zal dit welligt duidelijk maken. Wijn behoort niet tot de nooddrift. Het geld, dat men er voor besteedt, kan in zooverre bij de berekening van het inkomen, dat voor de belasting aansprakelijk is, niet worden afgetrokken. De waarde daarvoor uitgegeven blijft dus onder het belastbaar inkomen, en wordt als zoodanig getroffen. Legt men nu daarenboven nog eene belasting op het verbruik van wijn, zoo wordt dit artikel onvermijdelijk tweemaal belast. Men zoude het gebruik van wijn alzoo van eene indirecte belasting moeten vrijstellen, wilde men den regel, ons in den HERMES voorgeschreven, getrouw opvolgen, terwijl wijn daarentegen als voorwerp van weelde zeer geschikt is om daarvan eene belasting te heffen. De directe belasting treft het geheele inkomen, de indirecte slechts de verteering en dus een gedeelte van het inkomen. Wanneer men nu het inkomen direct belast, zoo blijft er, wanneer men dezelfde zaken niet tweemaal treffen wil, voor de indirecte niets over, tenzij men door haar dat gedeelte van het inkomen treffe, hetwelk men als nooddrift onbezwaard gelaten heeft.

M^c. CULLOCH, die de gelegenheid gehad heeft, den invloed na te gaan, welke de *income-tax* op zijn vaderland heeft uitgeoefend, heeft ze hevig bestreden en verworpen als onbillijk en alleen dan te versoonen, wanneer alle andere hulpbronnen voor den staat zijn uitgeput,

en de hooge nood de regering dwingt om, op welke wijze ook, zich geld te verschaffen. Doch hij beweert dat voor Engeland de tijd nog niet gekomen is, dat men ze als onvermijdelijk en onontbeerlijk zoude moeten beschouwen. Wij zijn, zegt hij, de grenzen der indirecte belastingen nog niet genaderd, en door eene betere inrigting zouden zij, zelfs bij eene verminderde heffing, nog meer kunnen opleveren. Toen ROBERT PEEL in 1842 zijne inkomensbelasting zoo meesterlijk en welsprekend verdedigde, gaf hij de nadeelen der verbruik-belastingen te hoog op. Hare opbrengst is vrijwillig, die der inkomensbelasting gedwongen. Deze wil allen gelijk doen opbrengen, doch de bronnen, waaruit het inkomen voortvloeit, zijn ongelijk, en dus drukt zij de ingezetenen zeer ongelijkmatig. Daarenboven dringt zij in de omstandigheden, in de huisselijke betrekkingen van iederen burger en verbittert hierdoor de natie. Welk regt heeft de staat, te onderzoeken, wat iemand tot zijn levensonderhoud wil gebruiken? welk regt, de armoede van den spaarzamen, die door ingetogenheid zijnen stand ophoudt, te ontdekken? De *income-tax*, welke nauwelijks 5,000,000 £ opbrengt, verwekt meer onvrede dan de accijnsen, die jaarlijks 14,000,000 £ opleveren. De *house-tax*, welke zij vervangen heeft, was oneindig beter: zij liet de huisselijke betrekkingen ongemoeid en bragt jaarlijks 3 à 4,000,000 £ op 1).

1) Mr. CULLOCH, on Taxation, p. 132.

Ware het evenwel mogelijk dat door eene directe belasting in de behoeften van den staat konde voorzien worden, zoo zoude zij alleen dan aanbevelenswaardig wezen, wanneer men van het inkomen der ingezetenen een volledig kadaster bezat. Doch de moeilijkheden, welke met de vervaardiging hiervan verbonden zijn, en waartoe vele jaren arbeids, eene uitgebreide kennis der statistiek en der staatshuishouding vereischt wordt, doen ons wanhopen dat het ooit volledig tot stand kome. In de eerste jaren althans kan men zulks niet verwachten, al is het ook bij eene vermeerdering van kennis, geduld en eene vaste begeerte naar vooruitgang en samenwerking tusschen het bestuur en het volk niet geheel onmogelijk. Zoo lang dit echter nog ontbreekt, meenen wij eene directe belasting van het inkomen als ongunstig voor het welvaren en de tevredenheid der natie te moeten aanmerken. MURHARD wil de heffing eener inkomen-belasting slechts op statistieke *data* gegrond zien, en zoolang dit nog onmogelijk is, meent hij ze in allen gevallen te moeten verwerpen 1).

Al beantwoorden de indirecte belastingen niet geheel aan de eischen der theorie, zoo hebben de groote behoeften der meeste staten, welke zoowel het gevolg zijn van de omstandigheden en kostbare oorlogen, waarin zij gewikkeld werden, als van eene slechte besturing der geldmiddelen,

---

1) MURHARD, Theorie u. Pol. d. Best. p. 572.

haar evenwel onontbeerlijk gemaakt. Wij stuiten dus hier weder op eene practische noodzakelijkheid, welke de schoonste uitzigten der theorie verijdelt. Men kan niet meer vragen wat wenschelijk is, zoolang men aan het noodige nog niet voldaan heeft. De Engelsche indirecte belastingen, hoewel zij ook dikwijls zijn bestreden en voor de ingezetenen door hare zwaarte een drukkende last zijn, kunnen evenwel tot een voorbeeld strekken wegens hare stelschmatige billijkheid en geringe kosten van invordering, terwijl zij grootendeels in de ontzettende staatsbehoeften voorzien 1). Voorwerpen die tot de eerste benodigdheden van het leven behooren, zoo als vleesch en brandstoffen, zijn aldaar weinig of niet belast, terwijl de korenbelasting, welke vroeger tot bescherming der inlandsehe voortbrengselen geheven werd, weinig beduidend is geworden.

Wel verre derhalve van de invoering eener belasting op de inkomsten als eene weldaad te beschouwen, die, gelijk sommige beweren, de welvaart van het vaderland zal bevorderen, door hare billijkheid alle klagten over de zware lasten, die ons drukken, zal doen ophouden, en de ingezetenen, overtuigd van de regtvaardige eischen der rege-

---

1) De directe belastingen in Engeland bedragen slechts 9,700,000 £, terwijl het budget bijna 54,000,000 £ beloopt.

ring, met vreugde de aanzienlijke sommen zal doen opbrengen, welke onze zoo hoog geklommene staatsbehoeften noodzakelijk maken, zien wij in haar slechts een middel tot voorziening in onze financiële aangelegenheden, welke alleen door den hoogen nood, waarin deze zich bevinden, gerechtvaardigd kan worden. Treurig is het voorwaar, wanneer de regering hare toevlugt moet nemen tot eene belasting, welke zij onmogelijk geheel regtmatig verdeelen kan, die noodwendig in de geheimen der huishoudingen moet indringen, en welker opbrengst niet aan den vrijen wil der ingezetenen kan worden overgelaten. Zeer onjuist is de bewering, dat het inzonderheid de vermogenden zijn, die in de behoeften van den staat moeten voorzien, en dat eene belasting op de inkomsten zal moeten dienen om de onregtvaardigheden voort te komen, die uit de thans bestaande indirecte belastingen voortvloeijen, waardoor de minvermogenden het zwaarst gedrukt worden. Het aantal der rijken is veel te gering dan dat men er aan kan denken, dat zij aan de zoo aanzienlijke eischen onzer staatshuishouding zouden kunnen voldoen. Slechts van den middelstand kan men de grootste bijdragen verwachten, en het is juist deze, die zijne kapitalen het nuttigst aanwendt, den bloei van het vaderland het meest bevordert.

Is derhalve de invoering eener belasting op het inkomen niet wenschelijk, zoo kunnen er evenwel omstandigheden bestaan, wanneer zij noodzakelijk wordt. Het valt niet te ontkennen, dat bij het tegenwoordige belasting-stelsel die

voorwerpen, welke tot onze nooddrift behooren, door zware lasten getroffen worden. Deze daarvan te ontheffen, ware eene weldaad voor de behoeftigen en tevens een middel, om aan de tallooze en somtijds ongegronde klagten der menigte over den druk der belastingen een einde te maken. Kan het verlies, dat de schatkist hierdoor lijden zoude, door geene bezuinigingen van den anderen kant worden vergoed, dan meenen wij in eene belasting op het inkomen welligt een geschikt middel te zien om het ontbrekende aan te vullen, wanneer dit namelijk op geene andere wijze, door eene verhooging der reeds bestaande belastingen op voorwerpen, welke niet tot de nooddrift behooren, geschieden kan.

Heeft de regering eenmaal tot de invoering eener inkomensbelasting besloten, zoo blijft haar nog de moeilijke pligt te vervullen, haar behoorlijk in te rigten en hare drukking zoo veel mogelijk op de meest billijke wijze over alle ingezetenen te verdeelen. In onze Engelsche naburen, wier kennis over dit onderwerp op eene ondervinding van vele jaren gegrond is, zal zij evenwel bekwame leermeeesters vinden, ofschoon de bij hen bestaande wet der *income-tax* door hen zelve dikwijls hevig is bestreden, en ook wij ons niet met alle regelen, door haar voorgeschreven, onvoorwaardelijk kunnen vereenigen.

De schatting van het inkomen en de opgave daarvan aan hen zelve toe te vertrouwen, die het genieten, en zo daarna aan het onderzoek van beëdigde, door de ingezete-

nen zelve en uit hun midden uitgekozene commissarissen te onderwerpen, komt ons als het beste middel voor om tot de waarheid hieromtrent te geraken, daar het de beide wijzen van schatting, namelijk de zelfschatting en die door derden vereenigt, het bedrog, dat men bij het opgeven van zijn inkomen zoude kunnen plegen, bemoeijelijkt, en den commissarissen eene handleiding verschaft tot beoordeeling van de inkomsten van anderen, wier opgaven zij mistrouwen, 'daar zij door onderlinge vergelijking der reeds goedgekeurde opgaven tot de berekening der hun nog onbekende inkomsten gemakkelijk kunnen besluiten. Worden de opgaven aande contrôle van uit het midden der ingezetenen uitgekozene commissarissen onderworpen, die bij hunne meerdere of mindere belasting geen belang hebben, zoo geeft dit tevens minder aanleiding tot ontevredenheid en wantrouw, dan wanneer hij aan ambtenaren wordt opgedragen.

Men wachte zich intusschen van dat gedeelte van het inkomen te bezwaren, hetwelk tot het onderhoud van den belastingschuldigen en zijn huisgezin volstrekt noodzakelijk is. Dit toch zal vele klagten over het drukkende der belasting voorkomen, en hare invordering veel gemakkelijker maken, terwijl de geringe opbrengst der laagste inkomsten ter nauwernood door de kosten van inning zoude worden opgewogen. Reeds vroeger hebben wij den maatregel bestreden, volgens welken de Engelsche wet eene vaste som daarvoor bepaalt, en wel in diervoege dat elk inkomen, wat daaronder is, volstrekt niets, en al wat daar-

boven is, de volle belasting moet opbrengen, en hebben het voorstel van hen verdedigd, die van elk inkomen de som wilden aftrekken, welke men als tot de nooddruff vereischt beschouwt, om daardoor de hardheid weg te nemen, welke er bestaat voor hen, die zich juist op de grens, door de Engelsche regering aangenomen, geplaatst zien.

Daar het evenwel onnoodig is van groote inkomsten eene som voor de nooddruff af te trekken, zoude men ook hierin welligt met eenige wijziging kunnen te werk gaan. Neemt men *f* 500 aan als de som, welke tot de nooddruff vereischt wordt, zoo moeten alle inkomsten welke minder dan *f* 500 bedragen, van de belasting verschoond blijven. Van die, welke meer dan *f* 500, doch minder dan *f* 750 bedragen, zoude men een derde der belasting, van die, welke meer dan *f* 750, doch minder dan *f* 1000 beloopten, twee derden, en van alle inkomsten boven *f* 1000 de volle belasting kunnen heffen. Doch aldus zoude men al weder tot eene moeilijke klassenverdeeling vervallen, en hoe meer klassen men stelt, des te meer aanleiding tot klagen geeft men aan hen, wier inkomsten zich bij de grens bevinden.

De nadeelen van het progressieve stelsel hebben wij uitvoerig uiteengezet, en kunnen het als eene schending van het stelsel van gelijkheid, dat voor iedere belasting ten grondslag liggen moet, en wegens de onoverzienbare bezwaren, die eene uitvoerige klassenverdeeling medebrengt, aan geene regering aanbevelen. Wil zij evenwel de eischen van het algemeen, dat op eene progressieve belas-

ling gedurig aandringt, eenigzins te gemoet komen, zoodat zij hierin met de meeste voorzigtigheid te werk. De trapsgewijze verhooging der belasting zij alsdan zeer gering en langzaam overgaande, opdat zij niet ontaarde in eene berooving der rijken ten behoeve der minvermogenenden, de meervermogenenden het land niet verlaten, en de voor de nijverheid zoo weldadige ophooping van het kapitaal niet worde tegengewerkt.

Heeft men eens het beginsel van volstrekte gelijkheid laten varen, zoo is het ook billijk dat men het inkomen, welks verkrijging eene bijzondere inspanning vereischt, minder zwaar belast, dan dat, hetwelk zonder die inspanning verkregen wordt. Het professionele inkomen worde dus minder getroffen dan hetgeen uit eenen reeds verkregen' eigendom voortvloeit, en het doet ons derhalve leed, dat men op de klagten van hen, die professionele inkomsten genoten, onlangs bij de wederinvoering der *income-tax* in Engeland, zoo weinig acht geslagen heeft, ofschoon wij erkennen moeten dat de regering, aan het beginsel van gelijkheid willende getrouw blijven en daarom ook geene progressie toelatende, deze vrijstelling moeilijk konde aannemen.

Aldus, meenen wij, zoude de belasting op de inkomsten, wanneer de dringende nood der rijksfinanciën haar onvermijdelijk maakt, al voldoet zij niet geheel aan de gunstige verwachting, welke men daarvan koestert, evenwel veel dragelijker kunnen gemaakt worden. Doch zij blijve

steeds eene aanvulling tot voorziening in de staatsbehoef-
ten, voor zooverre deze op geene andere meer geschikte
wijze kunnen voldaan worden. Met behoud der thans be-
staande, voor wijziging evenwel vatbare directe belastingen
en accijnsen, zal zij welligt een middel kunnen wezen
om het evenwigt in ons stelsel van belasting te bevorderen,
hen, die door de accijnsen in evenredigheid zwaarder
dan de overigen gedrukt worden, eenigermate te verligten,
en daarentegen hen, die door deze te veel verschoond ble-
ven, te noodzaken om ook mede te werken tot ondersteu-
ning van den staat.

Is men door ondervinding en langdurige oefening met
het onderzoeken der inkomsten meer bekend geworden, dan
zal de belasting daarop gelegd langzamerhand kunnen ver-
hoogd worden, zonder de nadeelen te berokkenen, welke
thans door de weinig volkomene kennis dier inkomsten
zouden veroorzaakt worden, en andere lasten kunnen ver-
vangen, welke wegens hunne meerdere drukking of kost-
bare wijze van invordering minder aanbeveling verdienen.
Doch voor alsnog komt ons de invoering eener belasting
op het inkomen tot vervanging der overige belastingen als
hoogst gevaarlijk, en wegens het gemis van ondervinding
in het schatten van het inkomen, zeer onregtvaardig voor.
Gevaarlijk toch is het eene zekere opbrengst te verwer-
pen, voordat men een ander middel heeft uitgevonden,
over welks uitkomsten men met eenige zekerheid kan
oordeelen. Gevaarlijk is het af te breken, voordat men zich

nog de grondstoffen voor den wederopbouw heeft weten te verschaffen.

De inkomen-belasting zij dus slechts eene aanvulling van hetgeen onze thans bestaande te weinig opbrengt, en vervange slechts die lasten, welker onbillijkheid of drukkende zwaarte de rust van den staat kunnen bedreigen; doch zij is volstrekt ongeschikt om als een *eenig* middel tot voorziening in de zoo hoog geklommene behoeften onzer staats-huishouding te worden aangenomen.

HOOFDSTUK IV.

DE ENGELSCH-INKOMEN-BELASTING.

Met hetgeen wij hierboven vermeld hebben, zouden wij de taak, die wij ons voorstelden, van namelijk over het wezen en den invloed eener belasting op het inkomen eenig licht te verspreiden, als voleindigd kunnen beschouwen. De gevoelens der meest geachte schrijvers daaromtrent hebben wij aan onze lezers medegedeeld, en vooral getracht hen met de bezwaren bekend te maken, die zij aanbiedt. Dit toch kwam ons vooral noodzakelijk voor in eenen tijd, waarin men haar bijna algemeen, en dikwijls uit onkunde, met uitbundigen lof verheft, en haar voorstelt als eenen waarborg voor de minvermogenden, om in het vervolg voor eene zware drukking der belastingen bewaard te blijven, en tevens als een middel om de rijken te besnoeien en aldus den nationalen rijkdom meer evenredig over alle klassen te verdeelen. Doch wij meenen

reeds de beschuldiging te vernemen, dat wij onze lezers te veel in het afgetrokkene hebben bezig gehouden, hun slechts theoriën en meeningen hebben voorgehouden, terwijl zij met alle regt van ons verwachtten, dat wij hun tot staving onzer gevoelens ook daadzaken zouden aanvoeren. En zouden wij aan dit verlangen wel beter voldoen kunnen, dan door hun de inrigting van eenige belastingwetten nader te leeren kennen, hun de bezwaren aan te toonen, welke zij ontmoetten, en de uitkomsten mede te deelen, die zij hebben opgeleverd?

Tot dat einde willen wij hier vooreerst een overzicht laten volgen van de inrigting der Engelsche inkomen-belasting, welke op eene ondervinding van een groot aantal jaren is gegrond, en zich door hare uitvoerigheid en naauwkeurigheid aanbeveelt. Daarna zullen wij ook nog kortelijk hiermede eenige inkomen-belastingen vergelijken, welke in andere landen zijn geheven, en ons ten laatste bepalen bij de heffingen van de inkomsten en bezittingen, waaronder ons vaderland voor eene halve eeuw gedrukt werd, en die toen zoo gehaat waren en zoo slecht werden nagekomen, dat het ons verwonderen moet, wanneer men haar thans veelal in een zoo behagelijk licht gesteld ziet.

De oorlog, die in 1793 begonnen was, had de financiën van Engeland in eenen hoogst moeilijken toestand gebracht, zoodat PITT in het jaar 1797 het voorstel deed, de zoogenaamde *assessed taxes*, namelijk de belastingen op

huizen, vensters, paarden, rijtuigen, enz. te verdriedubbelen. Het bleek echter weldra dat ook dit plan niet aan de verwachting voldeed, zoodat men zich genoodzaakt zag tot eene nieuwe belasting, en wel op het inkomen der ingezetenen, zijne toevlugt te nemen. Alle inkomsten evenwel onder de 60 £ zouden daarvan verschoond blijven, en voor diegene, welke meer bedroegen, werd eene trapsgewijze verhooging van 5 £ tot 5 £ ingevoerd. Van een inkomen van 60 £ tot 65 £ werd eenhonderden twintigste belasting betaald, en allengskens opklimmende bedroeg zij voor 200 £ een tiende als maximum. Vele vrijstellingen en afkortingen waren intusschen toegestaan, zoo als voor liefdadige gestichten, een groot aantal kinderen en dergelijke. De commissarissen, aan wie het opleggen dezer belasting was opgedragen, werden door de *freeholders* 1) der graafschappen en de kiezers der gemeenten (*boroughs*) gekozen, en wel bijna op dezelfde wijze als de vertegenwoordigers in het parlement, met dit onderscheid evenwel, dat voor deze commissarissen eene mindere qualificatie voldoende was. Zij bewezen hunne diensten *gratis*, en zwoeren geheimhouding van ieders bijzondere aangelegenheden. Iedereen konden zij tot verantwoording oproepen, wiens inkomen zij

---

1) Deze naam is uit het oude leenregt afkomstig. *Freeholders* waren zij, die vaste goederen bezaten, welke aan geenen leenheer toebehoorden. Zij stonden tegenover de *copyholders*, wier goederen de eigendom van leenheeren waren.

boven de 60 £ berekenden; en wanneer deze verantwoording hun onvoldoende voorkwam, hadden zij de magt geschrevene verklaringen van hem te vorderen, en hem eindelijk te dwingen om door eenen eed de echtheid dier verklaringen te staven. Dit onderzoek was echter zelden noodzakelijk, en vond slechts plaats, wanneer het inkomen voortsproot uit werkloonen, handel, fabrieken, of interest van geleende gelden, daar het inkomen der landeigenaren meestal uit hunne pachtbrieven bleek, en dat der pachters in Engeland op drie vierden, en in Schotland op de helft der pacht berekend werd. De commissarissen werden bijgestaan en gecontroleerd door opzigtters (*tax-surveyors*), die, van regeringswege aangesteld, zorgen moesten dat de voorschriften der wet behoorlijk werden nagekomen, alle opgaven van inkomsten onderzochten, de inzenders van bedriegelijke opgaven aanklaagden, hunne bezwaren indienende tegen de afkortingen, welke de gewone commissarissen hadden toegestaan, en de zaak aanhangig maakten bij de commissarissen van appel, wier uitspraak als in het hoogste beroep gewezen gold.

Welke voorzorgen de wet ook had genomen, en hoe naauwgezet de commissarissen hunne roeping zochten te vervullen, zoo bleef er nog altijd eene wijde deur voor bedrog en ontduiking geopend, terwijl de willekeurige maatstaf, dien men tot berekening van het inkomen der pachters had aangenomen, tot vele klagten aanleiding gaf. Doch de dringende behoeften der schatkist deden deze

zwarigheden voorbijzien, en de opbrengst der belasting was beter dan men zulks met grond had durven verwachten, daar zij jaarlijks bijna 5,500,000 £ opleverde. De vrede van Amiens, die voor de rust van Europa eene betere toekomst scheen te beloven en voor de Engelsche schatkist zoo zeer gewenscht was, deed de regering besluiten, de heffing der inkomen-belasting, als alleen tot voorziening in de oorlogskosten ingevoerd, te doen ophouden.

Zij herleefde echter spoediger dan men gedacht had. Reeds in het volgende jaar 1803 werd zij weder opgelegd, onder den naam van *property-tax* (eigendom-belasting). Even als vroeger liet zij elk inkomen onder de 60 £ onaangeroerd, en klom trapsgewijze op, tot dat zij voor 150 £ 5 % bedroeg. Zij werd in 1805 verhoogd, en onder het korstondige bestuur van FOX en GRENVILLE werd zij in 1806 tot 10 % opgevoerd van elk inkomen, hoe gering ook, dat uit landeigendom of kapitaal voortspoot. Professionele inkomsten onder 50 £ bleven daarvan vrijgesteld; doch indien zij meer dan 50 £ en minder dan 150 £ bedroegen, zoo werd er naar mate van hare grootte eenige afkorting toegestaan, terwijl, wanneer zij meer dan 150 £ bedroegen, de volle 10 % moest werden opgebracht. In 1810 werd zij eindelijk afgeschaft ten gevolge der menigvuldige klagten, welke er werden aangeheven, vooral over hare ongelijke drukking, het lastig onderzoek, waaraan men zich zag blootgesteld en het onaangename van zijne

zaken voor den commissaris te moeten openleggen. Het waren met name de grondeigenaren en pachters, en de-
zulken, wier inkomen duidelijk bleek, die meenden reden te
hebben, zich over hare onbillijke drukking te moeten beklagen.

De overtuiging evenwel van den hoogen nood der fi-
nanciën en de begeerte der Engelsche natie om hare on-
afhankelijkheid en magt tegenover de Fransche heerschappij
te kunnen handhaven, waren de reden, dat men gedurende
zoovele jaren eene belasting vrij geduldig opbragt, die in
gewone tijden de hoogste ontevredenheid zoude hebben
opgewekt. Veel droeg hiertoe echter bij dat de mindere klas-
sen, van wier ontevredenheid men doorgaans het meest te
vreezen heeft, van hare heffing verschoond bleven.

Wij voegen hier ten overvloede nog eene parlementaire
opgave bij van de bruto en netto opbrengst der *property*-
of *income-tax* voor het jaar, dat den 5 April 1815 eindigde.

<i>Schedule</i>	BRUTO. £	NETTO. £
A. Landerijen, huizen, tienden, kanalen, mijnen, ijzerwerken.	5,923,486	5,923,189
B. Voordeelen voortspruitende uit het gebruik van landerijen. .	2,794,451	2,176,228
C. Jaarlijksche renten enz. . . .	2,885,505	2,885,505
D. Voordeelen en winsten van den handel.	3,831,088	3,146,332
E. Salarissen, pensioenen enz. .	1,174,456	1,167,678
	16,548,985	15,298,982

Alle deze sommen waren gegeven van de volgende inkomsten der verschillende soorten van eigendom, waarop de belasting gelegd was voor de jaren 1813 en 1814, eindigende met den 5 April 1814 en 1815.

Schedule	1813.	1814.
	£	£
A.	56,701,923	60,138,330
B.	36,336,883	38,396,144
C. Geschat op	30,000,000	30,000,000
D.	36,080,167	38,310,335
E.	11,380,748	11,744,557
	170,499,721	178,589,966

Uit deze opgaven blijkt derhalve dat de belasting voor de eerste afdeling gemiddeld 10 0/0, voor de tweede 6 0/0, voor de derde 10 0/0, voor de vierde 9 0/0 en voor de vijfde 10 0/0 omtrent bedroeg, terwijl zij, alle afdelingen door elkander gerekend, op 9 0/0 te staan kwam.

De tegenwoordige inkomen-belasting werd in het jaar 1842 ingevoerd. Sedert den vrede van 1815 waren er een aantal belastingen, namelijk die op leder, bier, huizen, vensters, dienstboden rijtuigen en paarden, gedeeltelijk verminderd en gedeeltelijk afgeschaft, waardoor er jaarlijks voor de schatkist een *deficit* van 3 à 4 miljoenen £ ontstond. Om deze schade te vergoeden, en de uitgaven te bestrijden, welke de oorlog met China noodzakelijk maakte, werd de tegenwoordige belasting op het inkomen door PEEL voorgesteld. Zij zoude slechts

gedurende drie jaren geheven worden; maar toen deze verstreken waren, werd zij even onmisbaar als bij hare invoering bevonden en hare afschaffing nog drie jaren uitgesteld. Ook het jaar 1848 stelde de verwachting van hen, die naar hare opheffing met verlangen hadden uitgezien, te leur, en niettegenstaande de hevige tegenkantingen, die zij ondervond, werd zij nogmaals voor drie jaren verlengd.

Daar het nu zeer waarschijnlijk is dat ook ons wel dra eene inkomen-belasting staat te wachten, meenden wij dat het niet ongeschikt zoude zijn, de inrigting der tegenwoordige Engelsche inkomen-belasting wat naauwkeuriger te beschouwen. Het is toch wel te vooronderstellen dat onze regering haar gedeeltelijk tot rigtsnoer zal nemen, zoodat eene nadere kennismaking daarmede velen, naar wij vertrouwen, niet ongevallig zal zijn. De wet is evenwel verbazend uitvoerig, en indien men den tekst zelven wilde nagaan, zoo vreezen wij dat het weinig onderhoudende en het langwijlige, dat zijne lezing ons aanbiedt, velen van een verder onderzoek zoude afschrikken. Wij hebben derhalve getracht haren inhoud zoo kort mogelijk te vermelden, en daarbij tevens hare volgorde, met verwijzing op de artikelen der wet, in acht genomen, opdat ieder, die haar omtrent het een of ander nader wil raadplegen, zich daartoe den weg zoude vinden aangewezen.

Deze belasting nu is ingevoerd den 22 Junij 1842. Zij

wordt in vijf *schedules* 1), gekenmerkt door de letters A., B., C., D., E., verdeeld, en bedraagt:

Schedule A. Voor alle landerijen, pachthoeven en erfgoederen in Groot-Brittannië, wegens den eigendom daarvan, 7 *pence* van ieder £ van hunne jaarlijksche opbrengst.

Schedule B. Voor alle landerijen, pachthoeven en erfgoederen in Engeland, wegens het gebruik daarvan, $3\frac{1}{2}$ *pence* van ieder £ van hunne jaarlijksche huurwaarde.

Voor alle landerijen enz. in Schotland, $2\frac{1}{2}$ *pence* van ieder £.

Schedule C. Voor alle voordeelen, voortspruitende uit jaarlijksche inkomsten (*annuities*) 2) of dividenden, betaalbaar aan eenige persoon, zedelijk ligchaam of maatschappij of uit eenig openbaar inkomen afkomstig, 7 *pence* van ieder £ van hun jaarlijksch bedrag, zonder afkorting.

Schedule D. Voor alle jaarlijksche voordeelen of winsten

---

1) Het woord *schedula*, een blaadje papier beteekenende, wordt in de Engelsche wet gebezigd in den zin van *tabel*, zoodat zij voor de verschillende soorten van inkomen een afzonderlijke *schedula* of *tabel* opgeeft.

2) *Annuity* is het betalen eener schuld of rente in jaarlijksche termijnen. Er zijn hiervan 4 soorten: 1°. afbetaling in gedeelten van eene schuld, die geene renten geeft; 2°. altijd durende rentebetaling van eene schuld, die niet aflosbaar is; 3°. afbetaling der schuld en rente te zamen; 4°. lijfrenten. In Engeland heeft men verder korte annuïteiten, die in 49, en lange annuïteiten, die in 99 jaren moeten worden afgelost.

te beurt vallende aan eenige persoon, wonende in Groot-Brittannië, uit eenigen eigendom hoegenaamd, hetzij in Groot-Brittannië of elders gelegen, 7 *pence* voor ieder £, en voor de jaarlijksche voordeelen of winsten van eenige persoon, wonende in Groot-Brittannië, uit eenig beroep, handel, of ambt, het zij dit in of buiten Groot-Brittannië worde gedreven, 7 *pence* van ieder £.

En voor alle jaarlijksche voordeelen of winsten, toevoerende aan eenige persoon, wie ook, onderdaan van hare majesteit of niet, ofschoon niet in Groot-Brittannië woonachtig, en afkomstig uit eenigen eigendom in Groot-Brittannië, of eenig beroep, handel, of ambt, 7 *pence* voor ieder £ 1).

Schedule E. Voor iedere openbare bediening of ambt, waaraan eenig voordeel verbonden is, en voor iedere jaarwedde, pensioen of soldij, betaalbaar door hare majesteit of wel uit de inkomsten van het vereenigd koninkrijk, uitgenomen de inkomsten welke in *schedule C* belast zijn, 7 *pence* van ieder £ van het jaarlijksch bedrag. (A. 1).

Bij de heffing nu der bovengenoemde belasting worden de breuken mede in berekening gebracht. (A. 2).

1) Hieruit zien wij dus dat de Engelsche regering niet alleen allen aanspreekt, onverschillig of hunne goederen in of buiten Groot-Brittannië gelegen zijn, doch ook de goederen, zonder in aanmerking te nemen of hunne inkomsten door in of buiten Groot-Brittannië wonende personen genomen worden.

Het opzigt der belasting wordt toevertrouwd aan de commissaren der zegels en belastingen (*commissioners of stamps and taxes*), en voor zoo verre deze nieuwe wet hierin geene verandering gemaakt heeft, wordt daartoe naar vroegere reglementen verwezen 1). (A. 3).

De commissarissen der grondbelasting (*land-tax commissioners*) verzamelen zich op de bijeenkomsten van ieder district om commissarissen voor deze belasting te kiezen 2). Zij schrijven hunne namen op, waaruit zij er drie tot zeven kiezen, en nog evenzoo velen daarenboven, om des noods de eersten te kunnen vervangen. Wanneer er evenwel geen genoegzaam aantal van commissarissen der grondbelasting voorhanden is, dan kunnen ook andere geschikte personen gekozen worden, of kan hun aantal uit andere districten worden aangevuld; doch waar er zeven gekozen zijn, mogen andere personen niet als commissarissen handelen (A. 4).

In sommige groote steden, als Londen, Birmingham, Liverpool enz., mogen daarenboven nog acht commissarissen

---

1) A. 43. GEORGE III. c. 99, A. 43, G. III. c. 105, A. 48. G. III. c. 141, A. 50. G. III. c. 105.

2) Deze worden dus niet meer gelijk vroeger rechtstreeks door de *freeholders* gekozen. Doch, daar de commissarissen der grondbelasting ambtenaren zijn, die elkander jaarlijks afwisselen en door het volk gekozen worden, zoo kan men ze evenwel aanmerken als indirect door het volk uitverkoren.

rissen gekozen worden om de eerste in hun werk behulpzaam te zijn, terwijl er tot plaatsvervangers nog acht andere worden aangesteld. Alle hunne namen moeten aan de commissarissen der zegels en belastingen worden opgegeven. (A. 5.)

Waar er evenwel geen voldoende aantal voor de steden gekozen is, daar kunnen ook die personen, welke gequalificeerd zijn om voor het graafschap te handelen, daartoe benoemd worden. Allen behoeven ook geene commissarissen der grondbelasting te zijn, mits zij slechts de vereischte qualificatie hebben. (A. 6.)

Wanneer er een der commissarissen sterft of ophoudt te handelen, wordt hij door eenen der buitengewone commissarissen (*commissioners voor special purposes*) vervangen, en de plaats van dezen weder aangevuld. (A. 7.)

Mogten er in eenig district commissarissen ontbreken, zoo nemen de commissarissen der grondbelasting de uitvoering dezer wet op zich, en wanneer zij hieraan niet binnen tien dagen voldoen, dan wordt zulks aan de buitengewone commissarissen opgedragen. (A. 8.)

Ieder van hen mag zich van eenen klerk en adjunctklerk (*clerk and assistant clerk*) voorzien; doch wanneer zij zich van meer willen bedienen, zoo moet dit door de commissarissen der zegels en belastingen worden goedgekeurd. Voldoet de klerk niet aan zijne verpligting, zoo betaalt hij 100 £ boete, verliest zijnen post en is niet weder herkiesbaar. (A. 9.)

De qualificatie voor commissarissen van districten, gedeelten van graafschappen, en eenige groote steden, als Londen, Birmingham, Liverpool, enz., is een inkomen van 200 £ 'sjaars huurwaarde, uit grondeigendom voortspruitende, of een personeel vermogen 1) van 5000 £. Ook is de oudste zoon van iemand die driemaal zooveel bezit, verkiesbaar. (A. 10).

In de graafschappen Monmouth, Wales en de overige steden wordt slechts vier vijfden der bovengenoemde qualificatie vereischt. (A. 11).

Voor Schotland bedraagt de qualificatie 150 £ landrente of 200 £ interest, of een personeel vermogen van 5000 £, tenzij men de oudste zoon zij van iemand die tweemaal zooveel bezit. (A. 12).

Voor de steden van Schotland wordt slechts drie vierden der vorige qualificatie gevorderd, terwijl het vermogen van den vader, wiens oudste zoon gekozen wordt, drie maal zooveel bedragen moet. (A. 13).

De goederen, welke men bezit, behoeven niet in hetzelfde graafschap te liggen, waarvan men als commissaris benoemd wordt, en het bewijs der qualificatie wordt door de commissarissen dezer belasting op dezelfde wijze als door de commissarissen der grondbelasting ingeleverd. (A. 14).

De qualificatie wordt niet gevorderd voor de zoodanigen

---

1) Onder personeel vermogen (*personal estate*) wordt verstaan het mobilair, de effecten enz.

die commissarissen der grondbelasting zijn, noch ook voor bijzondere commissarissen, of eenige andere ambtenaren, die reeds wegens hun ambt die qualificatie hebben. (A. 15.)

Wanneer het noodig geoordeeld wordt, kunnen de bestaande commissarissen eenige toegevoegde commissarissen verkiezen. Zij geven alsdan de namen der personen, die hun de geschiktste voorkomen, op in eene door hen ondertoevende lijst, en kunnen ook hiertoe de voor de vacatures benoemde commissarissen verkiezen, totdat deze als zoodanig benoodigd zijn. De qualificatie der toegevoegde commissarissen bedraagt de helft van die der gewone. Worden zij niet gekozen, dan zijn de gewone commissarissen verplicht zelve hun werk te verrigten. (A. 16.)

Is er in eene plaats geen voldoende aantal van personen, die de vereischte qualificatie bezitten, dan kunnen er ook andere gekozen worden, mits zij een inkomen hebben van 200 £, uit welke bron dit ook voortspruite. (A. 17.)

De nieuw benoemde commissarissen kunnen ook voor vorige jaren de belasting opleggen en heffen. (A. 18) 1).

Aan de toegevoegde commissarissen wordt kennis gegeven, dat zij de uitvoering der wet op zich moeten nemen, en een dag bepaald, waarop de eerste bijeenkomst daartoe plaats zal hebben. Zij moeten den eed afleggen. (A. 19)

1) Dit dient om *chicanes* voor te komen, opdat niemand er zich op zoude kunnen beroepen, dat de commissarissen niet voor het vorige jaar waren aangesteld, waarvoor nog iets te regelen viel.

De toegevoegde commissarissen worden vervolgens in districts-commissiën verdeeld, waarin zij ieder afzonderlijk voor de uitvoering der wet zorgen. Voor ieder district mogen er niet meer dan zeven gekozen worden, en wanneer er zich meer aanmelden, dan houdt men zich aan die, welke op de lijst boven aan geplaatst zijn. Zonder dat er anderen worden toegelaten, houden zij hunne bijeenkomsten, waarop er ten minste twee van hen zich moeten vertooven. (A. 20).

Er kunnen ook meer dan zeven algemeene commissarissen (*commissioners for general purposes*) in plaats van toegevoegde commissarissen, gekozen worden, mits het getal dezer nieuw benoemde niet meer dan zeven bedrage; terwijl er niet minder dan twee en niet meer dan zeven van hen als toegevoegde commissarissen zullen kunnen werkzaam zijn. Worden deze evenwel niet verkozen, dan verdeelen de algemeene commissarissen de uitvoering der wet onder zich, en wanneer er in eenig district geen genoegzaam aantal gevonden wordt, zoo neemt men tot die uit een naburig district zijne toevlugt. (A. 21).

De algemeene commissarissen belasten zich met de administratie van alle zaken onder alle *schedules* vermeld, (en welke niet door A. 23, aan de bijzondere of andere commissarissen worden opgelegd. (A. 22).

De bijzondere commissarissen mogen niemand voor zich ontbieden, maar handelen met de belastingschuldigen bij wijze van *affidavit* (dat is, door een beëdigd getuigschrift).

Het salaris, dat hun wordt toegekend, wordt door het Parlement geregeld. (A. 23) 1).

De gouverneur en directeuren der Engelsche Bank belasten als commissarissen de jaarlijksche renten, dividenden, pensioenen en salarissen, welke zij uitbetalen. (A. 24).

De gouverneur en directeuren der Iersche Bank doen hetzelfde omtrent die jaarlijksche renten en dividenden, die aan personen buiten Ierland wonende worden uitbetaald. (A. 25).

De gouverneur en directeuren der Zuidzee-compagnie, de directeur der Oost-Indische compagnie, de commissarissen voor de Reductie der Nationale Schuld, belasten als commissarissen alle jaarlijksche renten, loonen, dividenden en pensioenen door hun betaalbaar. (A. 26, 27, 28).

De bijzondere commissarissen belasten de vreemde dividenden. (A. 29).

De grootkanselier, de regters enz. kiezen commissarissen voor de posten van ieder hof en departement, en bij gebreke van dezen wordt daarin door de commissarissen der koninklijke schatkist voorzien. De benoeming der commissarissen wordt aan de commissarissen der zegels en belastingen bekend gemaakt. (A. 30).

De belasting der bedieningen van het Parlement, de lagere hoven en geestelijke vereenigingen wordt door commissarissen bepaald, die daarin eenige betrekking hebben. (Art. 31).

1) Dit artikel vermeldt verder de bemoeijingen der bijzondere commissarissen, als het schatten en belasten der renten, het onderzoeken der rekeningen enz.

De *majoor*, de schepenen en de raad belasten de bedieningen der steden en gemeenten, benevens alle andere in de graafschappen, die niet onder het bestuur der kroon vallen. (A. 32.)

Hunne benoeming wordt even als die der vorige bekend gemaakt, en bij verzuim aan de commissarissen der schatkist toevertrouwd, terwijl alsdan de districts-commissarissen zorgen voor de uitvoering der wet. Die eenmaal benoemd zijn, kunnen hunne betrekking van jaar tot jaar blijven vervullen. (A. 33.)

Voor hen, die uit de openbare inkomsten bezoldigd worden, zijn zij, die de bezoldigingen uitbetalen, tevens commissarissen der belasting. (A. 34.)

De commissarissen bekomen een bewijs van vrijstelling van *parish* en *ward-offices*, (gemeentelijke bedieningen, lastposten) als ook van aan de *jury* deel te nemen. (A. 35.)

De algemeene commissarissen stellen *assessors* (namelijk zettters, die de belasting opleggen) en *collectors* (inzamelaars) aan. In Schotland kunnen hiertoe allen benoemd worden, die ontvangers en beambten der grond-belasting en *assessed taxes* 1) zijn. (A. 36.)

De inzamelaars der grondbelasting en *assessed taxes*, en de opzichters (*inspectors* en *surveyors*) der *assessed taxes* voeren

---

1) *Assessed taxes* zijn de belastingen op bedienden, huizen, vensters, paarden, rijtuigen enz. Zij komen dus veel met ons personeel overeen.

ook deze wet uit, en hebben dezelfde magt als hun volgens de wet der *assessed taxes* wordt toegekend. (A. 37).

De commissarissen, ontvangers, opzigters en klerken leggen den eed af vereischt volgens *schedule F*. (A. 38).

Eene tijdelijke afwezigheid ontslaat niet van deze belasting, terwijl een tijdelijk vertoeven in Engeland eerst na een verblijf van zes maanden voor de belasting aansprakelijk maakt. Die het land verlaat, nadat hij vrijstelling verzocht heeft, doch binnen het jaar terugkeert, wordt niet verschoond. (A. 39).

Zedelijke lichamen en maatschappijen worden zoowel als bijzondere personen belast, en hare bestuurders zijn verplicht alle die opgaven te doen en inlichtingen te geven, welke tot het opleggen der belasting vereischt worden. (A. 40.)

De voogden van onmondige kinderen en de curators van vrouwen of personen, die niet voor zich zelve handelen kunnen, worden in plaats van deze belast. Wonen zij buiten Groot-Brittannië, dan worden zij onder den naam hunner zaakwaarnemers belast, die hunnen naam moeten opgeven. (A. 41).

Lasthebbers (*trustees*) en agenten van personen, die meerderjarig zijn, geene vrouwen of tot handelen ongeschikte personen zijn en in Groot-Brittannië wonen, behoeven niet anders dan de namen en woonplaatsen van dezen op te geven. (A. 42).

Zij, die vertrouwde goederen ontvangen en door het hof

van de kanselarij of andere hoven aangesteld zijn, worden daarvoor belast en zijn verplicht daarvan aangifte te doen. (A. 43).

De agenten of zaakwaarnemers mogen de waarde der door hen verschuldigde belasting van het hun toevertrouwde goed afnemen. (A. 44).

Getrouwde koopvrouwen, die met hare echtgenooten leven, worden in hunnen naam belast; doch leven zij afzonderlijk, dan worden zij even als ongehuwde vrouwen belast. (A. 45).

De commissarissen noodigen de zettters tot eene bijeenkomst, nemen hun den eed af, en geven hun inlichtingen omtrent de verplichtingen, die zij te vervullen hebben, en de zettters zijn verplicht hunne voorschriften op te volgen. (A. 46).

De zettters plakken op de kerkdeuren of markthuizen algemeene kennisgevingen aan, waarbij zij ieder oproepen om de lijsten 1) binnen den tijd van een en twintig dagen in te leveren, op verbeurte van 20 £. (A. 47).

Zij moeten verder aan de huizen van personen, die in de belasting vallen en daarvoor staten moeten indienen, kennisgevingen rondzenden. Die hiermede achterblijft, wordt gedagvaard, beboet en belast. (A. 48).

De lijsten en staten worden bij de zettters of andere daartoe aangewezone personen ingeleverd. (A. 49).

1) Deze lijsten zijn zooveel als aanslagbiljetten, die door de belastingschuldigen worden ingevuld.

Die inwoners of bedienden houdt, moet deze opgeven; doch wanneer de laatste niet bij hem inwonen en lastvrij zijn, en hij ze alsdan niet opgeeft, zoo wordt hij niet beboet. (A. 50).

Hij, die voor een' ander' geld of eenige andere waarde ontvangt, moet den naam, de woonplaats en den toestand (dat is, of hij of zij meerderjarig of gehuwd of tot handelen onbekwaam is) van dezen opgeven. (A. 51).

De belastingschuldige levert staten in van de jaarlijkse huurwaarde van zijnen eigendom, na aftrek van hetgeen de wet toelaat, zoo als b. v. datgene, waarvoor anderen reeds belast zijn, verschuldigde renten, enz. (A. 52).

Zij, die de zaken van tot handelen onbekwamen of buitenslands wonenden besturen, moeten daarvan verklaringen inleveren, en worden deswege belast. Zijn er meer dan één, dan is ééne verklaring evenwel voldoende, mits zij door allen gezamenlijk worde gedaan. (A. 53).

De bestuurders van zedelijke lichamen moeten staten van de winsten inleveren, voordat zij de dividenden uitdeelen; doch de staten van de verschillende Oost-Indische en Zuidzee-compagniën worden opgemaakt na aftrek der dividenden, aan hare deelhebbers uitbetaald. (A. 54).

Zij, die vorzuimen hunne lijsten in te leveren, worden gestraft met eene boete van 20 £, en eene driedubbele belasting, wanneer zij door de commissarissen worden vervolgd. Geeft iemand, die de zaken van een ander bestuurt, daaromtrent verkeerde inlichtingen en geeft hij geldige re-

denen daarvan op, zoo is de boete op hem niet toe te passen. Al wie door een hof deswege vervolgd wordt en geene driedubbele belasting betaalt, verbeurt 50 £. (A. 55).

Zij, die geene kennisgeving ontvangen hebben, en ook geene belasting schuldig zijn, worden niet beboet. (A. 56).

De zettters maken eene lijst van de personen, over welke opgaven zijn ingediend, en de opzigters dienen opgaven in omtrent hen, die zulks verzuimd hadden. (A. 57).

De zetter verschijnt in eene vergadering voor de commissarissen om bij cede de afgifte en aanplakking der kennisgeving te bevestigen, en wanneer hij dit verzuimt, zoo wordt hij met 20 £ beboet. (A. 58).

De klerk maakt een uittreksel van de staten, die aan de commissarissen zijn afgeleverd in een daartoe bestemd boek, waarin de opzigters steeds inzage hebben. (A. 59).

Regels voor de belasting van schedule A.

I. Het land wordt belast naar de jaarlijksche huurwaarde omgeslagen over zeven jaren.

II. Tienden worden belast naar de drie laatste jaren, zoo ook de geestelijke inkomsten. De belasting wordt op hem gelegd, aan wien de tienden verschuldigd zijn 1). De berekening der jaren voor andere voordeelen van landerijen, die niet in het bezit zijn van hem, op wien

---

1) Voor andere inkomsten worden nog andereregels opgegeven.

de belasting gelegd is, wordt aan de billijkheid der commissarissen overgelaten.

III. Voor de belasting van steengroeven, ijzerwerken, waterwerken, dokken, wegen, kanalen, tollën, bruggen, enz. neemt men het laatste jaar, bij mijnen de vijf laatste jaren in aanmerking. De belasting wordt gelegd op de persoon, aan wie zij toebehooren, het zij er eene of meer zijn, en zij wordt van de voordeelen afgetrokken, voordat die aan de eigenaars worden uitgedeeld. Bij mijnen wordt de geheele vennootschap aangeslagen, doch elk ondernemer kan verzoeken afzonderlijk belast te worden, ten einde zijn verlies in ééne zaak tegenover zijne winst in eene andere te stellen. Dit aandeel wordt alsdan van het gezamenlijk bedrag der belasting afgetrokken.

IV. Deze belastingen worden opgelegd in de gemeente of plaats, waar de eigendommen gelegen zijn, behalve bij kanalen en wegen, welke daar belast worden, waar de algemeene rekening wordt opgemaakt. Zij worden van het dividend afgetrokken. De goederen in verschillende gemeenten worden belast, óf waar het hof gehouden wordt, óf waar de te belasten persoon woont. Verschillende landerijen, die aan denzelfden eigenaar toebehooren, worden in hare onderscheidene gemeenten belast. De gedeelten in iedere gemeente, die aan verschillende eigenaren toebehooren, moeten op verbeurte eener driedubbele belasting en boete worden aangewezen. Landerijen in verschillende gemeenten en onder hetzelfde ressort der commissarissen gelegen, wor-

den belast, waar men het goedvindt, en die onder verschillende ressorten gelegen zijn, waar de bezitter woont. De belasting van huizen, die geen 10 £ huur opbrengen, wordt op de eigenaren gelegd, die van tienden op hen, die het land gebruiken, indien de commissarissen dit goed vinden. Mijnen, die minder opbrengen dan in de vijf vorige jaren, kunnen naar hare wezenlijke opbrengst aangeslagen worden, en zelfs geheel vrijgesteld worden, indien zij niets opbrengen. Zij worden daar belast, waar zij liggen of hare voortbrengselen bewerkt worden. Wanneer iemand eigenaar is geworden binnen den tijd, die voor den omslag bepaald is, neemt men den tijd, dien hij het goed werkelijk heeft bezeten. De belasting op huizen van vreemde ministers wordt door den eigenaar betaald, en die op officiële (koninklijke) huizen door hen, die ze bewonen. De huurders trekken het bedrag der belasting van de huur af, tegen afgave eener quitantie. De landeigenaren kunnen iets terug bekomen van hetgeen zij aan anderen moeten uitreken naarmate hunner belasting. Wanneer iemand hypotheek heeft op zijn huis, dan kan hij wegens de belasting, die hij van zijn huis betaalt als of het onbezwaard was, de renten der hypotheek aftrekken. Sterft de eigenaar, dan betalen de erfgenamen of zij, die de voordeelen van het goed ontvangen, de belasting. Wanneer huizen in verschillende eigendommen zijn verdeeld en door verschillende personen bewoond worden, dan wordt ieder gedeelte daarvan afzonderlijk belast. Geene afkortingen wor-

den toegelaten dan die, welke door deze wet zijn aangenomen, en wie daarop aanspraak maakt, moet eene rekening zijner inkomsten aan de zettters inzenden. Zijn zij echter verkeerd ingewilligd, dan kan de opzigter datgene verdubbelen, waarvan men zich ten onregte ontslaan wil.

V. Afkortingen worden toegelaten voor de opbrengst van tienden en eerste vruchten, voor herstel van kerken, gemeentelijke opbrengsten, grondbelasting, droogmaking en bedijking. Zij geschieden in verhouding tot het bedrag der af te trekken som, namelijk 7 pence van ieder £. Hiervoor wordt een bewijs afgegeven. (A. 60).

Hij, die tot eene afkorting gerechtigd is, moet haar verzoeken aan de algemeene commissarissen, die er eene opgave van doen aan het hoofdkantoor der zegels en belastingen, door welke zij moet worden toegestaan, en is dit het geval, zoo wordt de afgekorte som door den ontvanger generaal terug betaald.

VI. Ook wordt er vrijstelling verleend voor collegiën en zalen in universiteiten, hospitalen, publieke scholen, liefdadige gestichten en letterkundige instituten, mits er niemand in wone, die huur betaalt; zoo ook voor de landerijen, die aan hospitalen, gestichten, enz. behooren. (A. 61).

Deze vrijstellingen moeten door de opzieners of agenten dezer gestichten gevraagd en door de bijzondere commissarissen bekrachtigd worden, die alsdan last geven tot wederuitbetaling. (A. 62).

Regels voor de belasting van schedule B. 1).

VII. De zaken, welke onder deze *schedule* vallen, zijn dezelfde, die reeds onder *schedule A.* belast zijn, behalve woonhuizen, hoeven en gebouwen, die voor handel of beroepen gebruikt worden. Een achtste gedeelte wordt van de huur afgetrokken der tiendvrije landerijen in Engeland. Pachters of bezitters van tienden of die het land gebruiken, waarvan het geheven wordt, betalen 2 pence van ieder £.

VIII. Boomkwekerijen, tuin- en hopgronden worden belast naar *schedule D.*, of als de winst van landerijen onder *schedule B.*, of onder *schedule A.*, wanneer zij niet meer bedragen dan een tiende van het land van den eigenaar.

IX. De belasting wordt door hen betaald, die de landerijen gebruiken, en indien zij den grond verlaten, zoo blijven zij aansprakelijk voor zoo lang als zij hem gebruikt hebben.

X. Wanneer de eigenaar lasten betaalt, die anders door den gebruiker betaald worden, kan hij deze aftrekken van de pacht, waarvan hij belasting betaalt. Zij worden er bijgevoegd, wanneer omgekeerd de gebruiker ze voor hem betaalt. Het bedrag der pacht afhangende van den prijs der gronden, wordt geregeld naar hunnen prijs op den tijd der afbetaling. Hangt zij daarentegen af van de vruchten.

---

1) *Schedule B.* bevat de regels, welke op de pachters moeten worden toegepast, terwijl *schedule A.* op de eigenaren ziet.

dan regelt men zich naar de bepalingen, die doorgaans tusschen de eigenaars en pachters worden vastgesteld. In Schotland geschiedt deze schatting volgens den algemeenen regel van *schedule A.* (A. 63).

Is de zetter met de rekening van den belastingschuldigen tevreden, dan legt hij naar deze de belasting op, doch zoo niet, dan zal hij zijnen eigendom naar zijn beste weten schatten en daarnaar de belasting berekenen. Hij handelt evenzoo in alle gevallen, waar de waarde niet naar de volgende regels bepaald kan worden.

XI. De belasting wordt gelegd op dezelfde sommen, als voor de invordering der armen-belasting, en is de eigendom slechts gedeeltelijk voor de armen-belasting aangeslagen, dan is dit gedeelte de maatstaf voor het geheel. Overigens is de grondbelasting de maatstaf voor de andere gedeelten. De zetter schat de bekende waarden en gebruikt die tot maatstaf voor de onbekende. (A. 64).

Hij schat de woonhuizen en tuinen daartoe behoorende onder de waarde van 10 £, zonder daarvan opgaven te eischen, tenzij de opzigter zulks vordert. (A. 65).

Hij berekent de belasting van het land naar den pachtbrief des pachters, zoo die gedurende zeven jaren niet is veranderd. Wordt deze evenwel onecht of frauduleus bevonden, zoo geldt de aanslag niet. (A. 66).

Hebben de pachters met de eigenaren slechts eene mondelinge verbindtenis aangegaan, of zijn zij buiten staat hunnen pachtbrief te vertoonen, zoo leveren zij eene re-

kening hunner pacht in, en worden naar deze belast, mits zij ter goeder trouw bevonden wordt. Landerijen, die bij het jaar verpacht worden, worden naar de jaarlijkse waarde aangeslagen, tenzij de pachter door eenen pachtbrief, beginnende binnen zeven jaren, de vroegere bepaling der huur bewijzen kan. (A. 67).

Die eene valsche rekening inlevert of den pachtbrief verheelt, wordt met eene boete van 20 £ en eene driedubbele belasting gestraft. (A. 68).

De pachters in Schotland leveren hunne pachtbrieven in na vooraf ontvangene kennisgeving, en worden daar naar belast; doch wanneer de zetter tien mijlen ver woont, zoo behoeft hij zijnen pachtbrief slechts aan eenen vrederegter of predikant af te geven. (A. 69).

Alle landeigendommen, hetzij die gebruikt zijn of niet, zijn aan de belasting onderworpen; doch huizen, zoo lang zij onbewoond zijn, worden daarvan vrijgesteld. (A. 70). 1)

De ontvanger mag de tienden in beslag nemen en verkoopen, voor zooveel als tot de voldoening der belasting vereischt wordt. (A. 71).

De houders of gebruikers van domeinen 2), wegen, tollén

1) Deze maatregel schijnt te dienen om den landbouw aan te moedigen. Ligt de grond onbebouwd, zoo is dit meestal aan den eigenaar of pachter te wijten, terwijl daarentegen het ledigstaan of onverhuurd zijn van huizen zelden de schuld van den eigenaar is.

2) *Manors and royalties*. Oorspronkelijk zijn *Manors* leen-

enz. zijn voor de belasting verantwoordelijk, en evenzoo wanneer zij op eenen afkoop van tienden gelegd is. (A. 72).

De verbindtenissen tusschen landeigenaren en pachters aangegaan en met deze wet strijdende, zijn niet verbindende. (A. 73).

Hebben de zettters hunnen aanslag gemaakt, zoo leveren zij dien met de bescheiden (*returns*) 1) aan de commissarissen in, terwijl zij zoo wel van deze als van de opzigtters inlichtingen vragen mogen. (A. 74).

Zij zijn verplicht van de armenopzigtters (*overseers of the poor*) de opzending hunner belasting-boeken (*rate-books*) te vorderen, en overhandigen die bij den aanslag aan de commissarissen, indien zij dit verlangen. Deze onderzoeken den aanslag der zettters en armenopzigtters, en roepen hen op, om bij eede hunne schatting van de waarde der eigendommen te bevestigen. Zij onderzoeken verder welke eigendommen door hen zijn overgeslagen. De opzigtters verbeteren (*rectify*) den aanslag, die onjuist is. (A. 75).

De opzigtters hebben, even als de commissarissen en zettters, het regt om de algemeene belasting-boeken in te

goederen en *royalties* goederen, welke bij uitsluiting de eigendom der kroon zijn.

1) *Returns* zijn eigenlijk antwoorden van de belasting-schuldigen.

zien, en afschrift daarvan te nemen. Al wie hun deze inzage zoude durven weigeren, verbeurt eene boete van 5 tot 20 £. (A. 76).

De zettters in Schotland kunnen de hulp der schoolmeesters bij het maken van den aanslag inroepen, en moeten hem met eenen eed bevestigen. (A. 77).

De zettters en opzigtters moeten na voorafgaande kennisgeving aan de gebruikers de landerijen bezien, en op bevel der commissarissen er opzigt over houden. (A. 78).

Nemen de commissarissen met den aanslag genoegen, zoo moeten zij hem na eenigen tijd goedkeuren en onderschrijven; doch wanneer de opzigtters er aanmerkingen op maken, zoo moeten zij door de commissarissen verbeterd worden. (A. 79).

Het bedrag van den aanslag en de dag, waarop men daartegen kan in hooger beroep komen, worden ten minste veertien dagen te voren aan den belastingschuldigen bekend gemaakt. (A. 80).

Wanneer er eenig geschil ontstaat over de waarde van het land, zoo wordt deze door deskundigen op bevel der commissarissen geschat, en de aanslag naar deze schatting geregeld. Wordt zij dan nog hooger geschat dan vroeger, zoo betaalt de klager de kosten der schatting, behalve wanneer zij zonder zijne schuld heeft plaats gehad. (A. 81).

Vertoont de pachter bij het hooger beroep zijnen pachtbrief, of kan hij de jaarlijksche pacht bewijzen, dan mogen de commissarissen dien ten gevolge de belasting ver-

minderen. Doch indien de landerijen te laag zijn aangeslagen, zoo wordt de belasting door de commissarissen verhoogd. (A. 82).

Wegens verliezen door overstroming of onweder geleden wordt aan de landeigenaren en pachters eene vermindering van lasten toegestaan. (A. 83).

Dit geschiedt ook wanneer de eigenaars buiten staat (kinderen of krankzinnigen) zijn de pacht te verminderen. (A. 84).

Zij wordt ook vergund aan die eigenaren, die een verlies geleden hebben in landerijen, welke zij zelve gebruiken. (A. 85).

Die op valsche gronden deze vermindering aanvraagt, verbeurt 50 £ en wordt daarenboven met eene driedubbele belasting gestraft, terwijl hij, die dit bedrog in de hand werkt, met 100 £ beboet wordt. (A. 86). 1).

De eerste aanslag onder de *schedules A* en *B* blijft voor de jaren 1842 tot 1845 vastgesteld. De som der

---

1) Derhalve kan het gebeuren dat hij, die het bedrog bevordert heeft, zwaarder dan de bedrieger zelf gestraft wordt. Gesteld b. v. dat hij, die de belasting ontduiken wil, 150 £ inkomens heeft, dan moet hij $4\frac{1}{2}$ £ 's jaars, en in drie jaren $13\frac{1}{2}$ £ belasting betalen. Zijne boete bedraagt alzoo volgens dit artikel 50 £ en eene driedubbele belasting, dat is 40 £. Te zamen betaalt hij dus slechts $90\frac{1}{2}$ £, terwijl hij, die zijn bedrog in de hand heeft gewerkt, 100 £ betalen moet.

belasting en de toegestane afkorting of vrijstelling blijven voor altijd dezelfde, behalve 1°. wanneer de belasting-schuldige te laag belast of overgeslagen is, of eene onbillijke vrijstelling verkregen heeft; 2°. wanneer eene persoon, die met het eerste jaar niet in de termen viel, later aansprakelijk wordt; 3°. wanneer iemand te hoog belast zijnde voor het tweede of derde jaar in hooger beroep komt. De aanslag wordt voor het tweede en derde jaar behouden naar het boek van het eerste jaar, tenzij de commissarissen het veranderen. De duplicaten der commissarissen worden voor ieder jaar gemaakt, en afgegeven aan den ontvanger (*officer of receipt*) en aan het hoofdkantoor der zegels en belastingen. (A. 87).

Regels voor de belasting van schedule C.

De belasting der voorwerpen, welke tot deze afdeling behooren, wordt door hen opgebracht, die de jaarlijksche renten, dividenden, enz. uitbetalen. Zij strekt zich uit tot alle jaarlijksche inkomsten in Groot-Brittanië en Ierland, en tot alle dividenden, uitgenomen 1°. van alle fondsen van maatschappijen van weldadigheid, mits niemand daar uit meer dan 30 £ 's jaars of 200 £ op eens trekke; 2°. van spaarbanken; 3°. van liefdadige gestichten en fondsen tot herstel der kerken; 4°. van fondsen aan de Schatkist (*Treasury*) toebehoorende of tot vermindering der Nationale Schuld dienende; 5°. van fondsen, die de eigendom der koningin of van vreemde ministers in Engeland zijn. (A. 88)

De Bank van Engeland, de Zuidzee-compagnie en de commissarissen der Nationale Schuld leveren rekeningen in van de jaarlijksche renten, aan en door hen betaalbaar, aan de commissarissen, opdat deze daarnaar den aanslag kunnen bepalen. De bijzondere commissarissen geven daarvan twee verklaringen, ééne aan de commissarissen voor den aanslag, en ééne aan het hoofdkantoor der zegels en belastingen. (A. 89).

Zij die jaarlijksche renten of dividenden ontvangen, die door de Bank van Ierland betaalbaar zijn, ten behoeve van personen, die niet in Ierland wonen, leveren eene verklaring in van het fonds, waaruit zij die jaarlijksche renten ontvangen, en van de personen, voor wie zij die invorderen, en tevens of deze in Ierland vertoefden, toen de rente betaalbaar was. De Bank van Ierland eischt zulk eene verklaring, wanneer de dividenden of jaarlijksche renten door eenen zaakwaarnemer moeten ontvangen worden. Wordt zij geweigerd, dan beschouwt men het, alsof zij niet in Ierland wonen, en worden zij dus volgens deze wet aangeslagen. Iemand, die gedurende zes maanden afwezig is, wordt gerekend niet in Ierland te wonen; doch voor leden van het Parlement geldt deze bepaling niet. (A. 90).

De commissarissen bepalen den aanslag der jaarlijksche renten en dividenden, die door de Bank van Ierland betaald worden aan personen, die of niet in Ierland wonen, of weigeren hunne verklaring in te leveren. (A. 91).

Die de verklaring niet inzendt, wanneer hij jaarlijksche renten of dividenden ontvangt voor personen, die niet in Ierland wonen, wordt met eene driedubbele belasting, en wanneer hij eene bedriegelijke verklaring levert, met eene boete van 100 £ gestraft. (A. 92).

De maatschappijen houden de som van den aanslag terug op de uitbetaling der jaarlijksche renten en dividenden. (A. 93).

Zij storten deze som in de Bank, na afgifte van een bewijs, waarin de aanslag wordt vermeld. (A. 94).

Dividenden die voor het half jaar minder dan 50 shillings bedragen behooren tot *schedule D*. Van deze kleine dividenden heeft geen staat ingeleverd te worden. (A. 95).

Personen, die met de uitbetaling van koloniale renten of dividenden belast zijn (uitgenomen evenwel de bestuurders van de Engelsche Bank, Oost-Indische compagnie, en aflossing der Nationale Schuld) moeten daarvan aan het hoofdkantoor der zegels en belastingen eene rekening inleveren, naar welke de bijzondere commissarissen verplicht zijn den aanslag te bepalen. Die nu deze renten of dividenden uitbetalen, moeten het bedrag der belasting in de Engelsche Bank storten en zijn daarvoor verantwoordelijk. Verzuimen of weigeren zij het indienen der rekening, zoo worden zij tot eene boete van 100 £ en bovendien tot het voldoen der belasting veroordeeld. (A. 96).

Rentegevend papier, door de schatkamer onder welken

naam ook (*securities issued by the Exchequer*) 1), of door eenige andere openbare inrigting uitgegeven, en Indische obligatiën worden volgens de regels dezer *schedule C* aangslagen, terwijl de belasting door de bestuurders wordt teruggehouden en in de Bank gestort. Wie dit rentegevend papier of deze obligatiën in den omloop ontvangt, kan van de interest de belasting aftrekken. (A. 97).

Verzoeken tot versooning moeten ingeleverd worden aan de bijzondere commissarissen, en hierbij wordt het volgende in acht genomen: 1°. ieder verzoek moet zijn schriftelijk, in den vorm en voorzien van een getuigenis, zoo als de commissarissen zullen noodig oordeelen; 2°. keuren de commissarissen de versooning goed, zoo geven zij bevel tot uitbetaling der ingehoudene belasting. (A. 98).

Wordt er evenwel bij het verzoek om versooning bedrog gepleegd, zoo verbeurt de schuldige 100 £, en wanneer

---

1) De *Exchequer* of schatkamer geeft schatkistbiljetten (*exchequer-bills*) uit, waar toe zij door het Parlement moet gemagtigd worden. Deze geven dagelijksche renten van eenige *pence*, en zijn doorgaans iets hooger in waarde dan baar geld, omdat bankiers en kooplieden ze bij voorkeur in hunne kassen gebruiken. Jaarlijks roept de staat een aantal daarvan op om ze af te lossen of voor obligatiën in te wisselen. Die met deze inwisseling niet tevreden is, kan er baar geld voor bekomen.

hij zulks voor zich zelve doet, dan wordt hij daarenboven driedubbel belast. (A. 99.)

Regels voor de belasting van schedule D.

Deze bevat alle eigendommen en voordeelen, welke niet in *schedule A.*, *B* en *C* vermeld zijn, en alle beroepen of voordeelen niet vervat in *schedule E*. Zij treft allen, die tot de zaken in de volgende gevallen vermeld geregeld zijn :

1° Geval. Belasting op handel en fabrieken. Zij wordt geregeld naar de balans der drie laatste jaren; doch wanneer de zaak nog niet drie jaren bestaan heeft, naar den tijd, sedert welken zij is opgericht, en is zij nog geen jaar oud, dan wordt de regel, in het zesde geval voorgeschreven, gevolgd. De belasting strekt zich uit tot alle personen, zedelijke lichamen, vennootschappen en ondernemingen binnen en buiten Groot-Brittannië, uitgenomen die, welke in *schedule A* vermeld worden. Afkortingen voor herstellingen of verbeteringen worden niet toegestaan, dan voor zoo verre deze gewoonlijk plaats hebben, en worden alsdan naar eenen omslag van drie jaren berekend. Evenmin worden zij ingewilligd voor buitengewone verliezen, of voor het onttrekken van eenig kapitaal, of het toevoegen van eenige som als kapitaal, of het aanwenden van kapitaal tot verbetering, noch voor het gemis van renten, die men van dat kapitaal, op andere wijzen aangewend, zoude hebben kunnen genieten, noch voor schulden,

tenzij kwade schulden (welke men bewijzen moet), noch voor een gemiddeld te voorzien verlies, maar uitsluitend voor het werkelijk geleden verlies, noch voor eene som, welke men door verzekering terug bekomen kan, noch ter zake van jaarlijksche renten of uitkeeringen uit deze winsten betaalbaar. (De belasting hiervan betaald kan men van de uit te keeren gelden aftrekken).

2°. Geval. Belasting op ambten en beroepen. Deze strekt zich uit tot alle ambten hoe ook genaamd, alle winsten en verdiensten. Zij wordt berekend naar de balans van de verdiensten, die de betrekking in het vorige jaar heeft opgeleverd, en de 3° en 4° regel van het 1° geval komen ook hier in aanmerking.

Voor de beide voorgaande gevallen gelden de volgende regels:

Er wordt hierbij geene afkorting van belasting toegestaan wegens uitgaven, die niet geheel en volstrekt tot den handel, de fabrieken of het beroep behooren, zooals b. v. voor onderhoud, huishuur, bedienden enz. De voordeelen der nijverheid worden aangeslagen afgescheiden van het voordeel, dat het land daartoe aangewend oplevert. Wordt de handel enz. door twee of meer personen gedreven, zoo wordt hij toch slechts in ééne som belast, en de vennoot, die het eerst in de firma genoemd wordt, is verplicht de verklaring in te zenden, waarnaar zij te zamen aangeslagen worden. Zijn de vennoten buiten Groot-Brittannië woonachtig, zoo is hun agent daartoe gehouden. Slechts

dan, wanneer zij ieder afzonderlijk vrijstelling verzoeken, worden zij ook afzonderlijk beschouwd. Wanneer één of meer der deelgenooten sterven of de vennootschap verlaten, of wanneer er andere bijkomen, dan wordt de belasting geregeld naar de voordeelen, die zij voor de genoemde verandering opleverde, tenzij de vennoten bewijzen kunnen dat zij aanzienlijk verminderd zijn. De belasting, voortspruitende uit verschillende voordeelen, wordt in eens opgelegd, behalve wanneer dezelfde persoon in onderscheidene handelszaken in verschillende plaatsen aandeel heeft.

3e Geval. Belasting op voordeelen van éene onzekere jaarlijksche waarde. Deze wordt berekend naar de voordeelen van het vorige jaar, terwijl hetzelfde ook plaats heeft met die interessen, welke niet jaarlijks betaald worden. Indien beestenkoopers en melkboeren meer vee op het land hebben dan gewoonlijk, zoodat hunne landpacht met hunne voordeelen niet evenredig is en die aldus bewijst, dan kunnen de commissarissen eene opgave van hunne meerdere winsten vorderen.

4^e Geval. De belasting op interessen, die men ontvangt uit Ierland, de koloniën en vreemde landen, andere dan die zijn vermeld in *schedule E*, wordt naar het loopende jaar geregeld zonder afkorting.

5^e Geval. De belasting op bezittingen in Ierland, de koloniën of vreemde landen wordt of naar eenen omslag der drie laatste jaren of naar de werkelijke som bepaald.

6^e Geval. Voordeelen, die niet in de voorgeschrevene

termen vallen, of op welke geene *schedules* toepasselijk zijn, worden door de commissarissen naar hun beste weten geschat, en de belasting daarnaar geregeld. (A. 100).

Personen, die twee bedrijven uitoefenen of bij verschillende ondernemingen belang hebben, mogen de winsten der eene tegenover de verliezen der andere in berekening brengen. (A. 101).

Elk, die uitkeeringen ontvangt in of buiten Groot-Brittannië, uit welken hoofde ook, betaalt de gewone belasting, voor zooverre niet reeds door hem, die ze uitbetaalt, de belasting daarvan opgebracht wordt. De belasting wordt in ééne som op hem gelegd, die de renten uitbetaalt, en die ze ontvangt, moet met de mindere renten tevreden zijn, die hij aldus verkrijgt. Die ze uitbetaald heeft, is daardoor van alle verdere verantwoording bevrijd. De interessen der belasting worden gelegd op den bestuurder, die met het houden der rekening belast is, daarvoor verantwoordelijk is en deswege ook schadevergoeding geniet. (A. 102).

Indien iemand weigert eene verminderde rente aan te nemen, die door deze wet goedgekeurd en bevolen is, dan wordt hij met eene boete, welke het driedubbel van hetgeen de rente verminderd is, of ook wel in sommige gevallen 50 £ bedraagt, gestraft. (A. 103.)

De afkortingen op betaling van interessen en andere voordeelen onder *schedule D.* worden vergezeld van een bewijs door de commissarissen opgemaakt. (A. 104).

Liefdadige gestichten zijn vrij van de belasting op in-

teressen. Hunne vrijstelling wordt door de bijzondere commissarissen verleend op overgave van behoorlijke bewijzen, en hetgeen aan belasting betaald werd, teruggegeven. (A. 105).

Zij, die huizen verhuren, worden door de commissarissen van de plaats, waar die huizen gelegen zijn, aangeslagen. Zoo ook ieder handelaar, fabrikant en beambte door de commissarissen der plaats, waar zij hun beroep uitoefenen. Overigens wordt ieder belast ter plaatse, waar hij gewoonlijk zijn verblijf houdt. Indien iemand hierboven niet vermeld is, zoo wordt hij daar aangeslagen, waar zijne woonplaats is, al verlaat hij deze ook naderhand. Zij, die staten inleveren, moeten opgeven, waar zij belastbaar zijn en of zij eenig bedrijf uitoefenen of niet. Manufacturen worden belast op de plaats, waar zij vervaardigd, en niet waar zij verkocht worden. Heeft iemand twee woonplaatsen, dan moet hij zijne aangift daar doen, waar hij gewoonlijk is, wanneer het de tijd is dat deze wet begint uitgevoerd te worden. Die Iersche bezittingen hebben en niet in Ierland wonen, moeten daarvan daar betalen, waar zij of hunne agenten in Groot-Brittannië wonen. (A. 106).

Personen, die in Ierland posten hebben, doch in Groot-Brittannië wonen, worden als onderdanen buiten Groot-Brittannië aangeslagen. (A. 107).

De belasting op voordeelen uit vreemde of koloniale bezittingen of renten wordt door de bijzondere commissarissen van Londen, Bristol, Liverpool en Glasgow opge-

legd, en wanneer de eigenaar verzuimt ze op te geven, zoo is de agent daartoe verplicht. Worden de voordeelen evenwel gedeeltelijk te Londen en gedeeltelijk in eene andere haven ontvangen, zoo wordt de geheele som der belasting te Londen ingevorderd; doch worden zij in meer verschillende havens ontvangen, dan heeft de inning plaats, waar het grootste gedeelte betaalbaar is. Er wordt verder een staat dier voordeelen aan het hoofdkantoor der zegels en belastingen opgezonden. (A. 108).

De Londensche Oost- en West-Indische en Katharine dokken worden te Londen aangeslagen. (A. 109).

Op iedere woonplaats moeten er staten, die verzegeld mogen zijn, worden ingeleverd. (A. 110).

De toegevoegde commissarissen bepalen bijeenkomsten, waarop zij de staten, door de opzigtters onderzocht, nader onderzoeken, en wanneer zij ze voldoende rekenen, daarnaar den aanslag bepalen. (A. 111).

Zijn de opzigtters daarentegen met den aanslag niet tevreden, dan vorderen zij eenen staat door de toegevoegde commissarissen onderteekend, en zenden dien ter nadere beoordeeling aan de algemeene commissarissen op. (A. 112).

Wanneer er geene of geene voldoende staten zijn ingeleverd, zoo wordt de aanslag door de toegevoegde commissarissen naar hun beste weten geregeld. (A. 113).

Deze zenden de staten aan de algemeene commissarissen, aan wie de beslissing daaromtrent is opgedragen. (A. 114).

De opzigtters kunnen den aanslag der toegevoegde com-

missarissen onderzoeken, en hunne dwalingen in een bijgevoegd getuigschrift verbeteren. (A. 115).

Zij geven hunne bezwaren tegen den aanslag op bij geschrifte, en geven er kennis van aan de belastingschuldigen. De algemeene commissarissen moeten verder hieromtrent hun beslissend oordeel uitbrengen. (A. 116).

De toegevoegde commissarissen maken verklaringen van hunnen aanslag op, den naam des belasten en de som der belasting bevattende, en doen ze in boeken inschrijven. Zij onderteekenen ze, zenden ze aan de algemeene commissarissen, en ze terug ontvangende, zorgen zij dat zij aan de belastingschuldigen binnen den tijd van veertien dagen worden toegezonden. (A. 117).

Personen, die meenen te zwaar belast te zijn, komen in hooger beroep bij de algemeene commissarissen, die den dag bepalen, waarop zij de klagten zullen aanhooren. (A. 118.)

Kan de in hooger beroep gekomene alsdan niet verschijnen om gewigtige redenen, zoo mag hij eenen gemagtigden in zijne plaats zenden of uitstel verzoeken. De algemeene commissarissen doen kennisgevingen aanplakken van den tijd, binnen welken men in hooger beroep kan komen, en na dien tijd zijn zij niet verplicht de klagten aan te hooren. (A. 119).

Wanneer de belaste persoon in hooger beroep komt, of wanneer de opzigter bezwaren maakt, dan kunnen de commissarissen eene opgaaf (*schedule*) vorderen tot nadere inlichting omtrent den belasten eigendom, den handel, het

beroep, de balans, de afkortingen, enz.; en indien men de belaste persoon niet vinden kan, zoo wordt die oproeping aangeplakt. (A. 120).

De opzigtters mogen de opgaven inzien, er afschrift van nemen en er hunne bezwaren schriftelijk tegen inleveren, mits zij er den belastingschuldigen kennis van geven. Hij, die deze opgaaf ingezonden heeft, mag daarin de verbeteringen maken, die hij noodig keurt, en later moet hij haar met eenen eed bevestigen. (A. 121).

Wanneer de commissarissen de bezwaren niet aannemen, of den aanslag of de opgaaf goedkeuren, mogen zij den aanslag dien ten gevolge bekrachtigen of veranderen. (A. 122).

Zijn zij niet tevreden, zoo leveren zij schriftelijk eenige vragen, de opgaaf of den aanslag betreffende, in, en vorderen daarop binnen zeven dagen antwoord. De belastingschuldige kan daarop of schriftelijk of mondeling antwoorden, doch hetgeen hij mondeling verklaart, moet worden opgeschreven. (A. 123).

De algemeene commissarissen kunnen hem oproepen om zijne repliek, opgaaf of antwoord met eenen eed te bevestigen, na alvorens onderzocht te zijn. (A. 124).

Zij kunnen tevens de getuigen doen ontbieden, hen aan een onderzoek onderwerpen en hun den eed afnemen. Vertrouwd en evenwel of bedienden kunnen niet genoodzaakt worden als getuigen te dienen. Wanneer een getuige weigert op te komen of te antwoorden, verbeurt hij eene boete, 20 £ niet te bovengaande. (A. 125).

De algemeene commissarissen kunnen toestaan den aanslag naar de opgaaf te berekenen. Zij mogen het ook zelve doen, naar hun goedvinden, en hunne uitspraak geldt als in het hoogste beroep gewezen. (A. 126).

Zij kunnen den belastingschuldigen ontbieden om zijne opgaaf te bevestigen; doch wanneer hij niet opkomt, of niet antwoordt, of zijne opgaaf niet bevestigt, dan zijn zij gehouden zelve de belasting te bepalen, en tegen hetgeen zij alsdan hebben opgelegd, kan hij niet in hooger beroep komen. Wanneer de aanslag verhoogd wordt, of omdat de belastingschuldige niet opkomt, of zich te laat heeft aangegeven, dan wordt hij gestraft met eene belasting, die niet meer dan driemaal zooveel bedraagt als hetgeen hij te laag opgaf, namelijk boven hetgeen hij zelf heeft opgegeven, ten zij hij bewijze geen bedrog gepleegd of iets verzuimd te hebben. (A. 127).

Die niet opkomt, geene opgaaf inlevert, of haar niet met eenen eed bevestigt, betaalt eene boete, 20 $\mathcal{L}$ niet te boven gaande, en daarenboven eene driedubbele belasting. (A. 128).

Bemerkt iemand dat zijne opgaaf niet goed is, dan mag hij eene tweede inleveren, en heeft hij het geheel verzuimd, zoo wordt hem nog later daartoe de gelegenheid gegeven. Is er dan reeds een geding daarover aangehangig, en bevindt de commissaris dat hij geen bedrieger is, dan kan hij dit doen ophouden. Indien de belastingschuldige eene verkeerde opgaaf heeft ingezonden, en hij de reden opgeeft, waarom hij zulks niet beter gedaan heeft,

zoo wordt hem de tijd gegeven om eene andere te leveren, zonder dat hij er voor gestraft wordt. (A. 129).

Personen, die onder *schedule D.* belast zijn, kunnen bij de bijzondere commissarissen in hooger beroep komen, die hieromtrent in het hoogste ressort (*final and conclusive*) uitspraak doen, mits zij daarvan aan de opzigters kennis geven. Omtrent verzoeken tot vrijstelling van inkomsten onder 150 £ mag niet door de bijzondere commissarissen beslist worden, maar zulks moet door de algemeene commissarissen geschieden. (A. 130).

Personen, volgens *schedule D.* belastbaar, kunnen vorderen dat de gedingen over den aanslag voor de bijzondere commissarissen gehouden worden, mits deze van hun verzoek aan den opzigter kennis geven, die alsdan de verklaring met den daarbij gevoegden staat onderzoekt, en er een bewijs van geeft aan de bijzondere commissarissen om daarnaar de aanslag te berekenen. Wordt hierover in hooger beroep gekomen, zoo moeten de commissarissen der zegels en belastingen daaromtrent beslissen. De bijzondere commissarissen geven aan den belastingschuldigen kennis van den aanslag, en deze is verplicht de belasting aan den ontvanger-generaal der zegels en belastingen of wel aan eenen anderen daartoe aangestelden ambtenaar te voldoen. (A. 131).

De bijzondere commissarissen hebben dezelfde magt als de algemeene of toegevoegde tot het maken van den aanslag en het heffen en ontvangen der belasting. (A. 132).

Wanneer iemand bewijst dat zijn inkomen verminderd is, mogen de commissarissen den aanslag door hem zelve opgemaakt verbeteren, en wanneer hij de belasting reeds betaald heeft, geven de commissarissen der zegels en belasting bevel aan den ontvanger-generaal om hem het te veel betaalde terug te geven. (A. 133).

Staakt iemand zijnen handel of zijn bedrijf, of sterft hij, zoo moet er binnen drie maanden eene herziening van den aanslag verzocht worden, en het te veel betaalde wordt teruggegeven; doch heeft hij in zijne zaken eenen opvolger, zoo blijft deze naar den vorigen aanslag belast. (A. 134).

De commissarissen worden even als alle andere personen naar *schedule D.* door de belasting getroffen, doch zij zijn bij de beoordeeling hunner staten of opgaven niet tegenwoordig en hebben daarbij ook geene stem. (A. 135).

De commissarissen moeten hunnen aanslag in boeken opschrijven, eene rekening daarvan aan de commissarissen der zegels en belastingen inzenden, en hun lijsten geven van de namen en woonplaatsen der belaste personen. (A. 136).

Ieder aanslag op winsten of voordeelen onder *schedule D.* begrepen, wordt in een boek opgeschreven, behoorlijk genummerd of van letters tot onderscheiding voorzien. Hiervan worden verder afschriften uitgegeven met deze nummers of letters overeenkomende en zonder den naam des belastingschuldigen, welke afschriften voor den ontvanger een bevel zijn tot ontvangst der belasting. (A. 137).

Ontvangt de commissaris geen bericht van de betaling,

dan zendt hij een duplicaat van den aanslag aan den in-
zamelaar (*collector*) met den naam des belastingschuldigen,
en een bevel tot invordering (A. 138), 1).

Evenzoo wordt er een duplicaat aan den ontvanger gege-
ven met het nummer en de letter, doch zonder den naam van
de persoon, met bevel om de belasting te ontvangen (A. 139).

De belastingschuldigen kunnen hunne belasting op één-
maal of in twee of drie termijnen, naar verkiezing, aan den
ontvanger afdoen, waarvan een bewijs van betaling aan
de commissarissen gegeven wordt; doch bij gebreke hier-
van, wordt zij door de inzamelaars ingevorderd. (A. 140).

Die de belasting vooruit betaalt, ontvangt eene korting
van 5 % in het jaar, en krijgt een bewijs, dat hij aan
de commissarissen overgeeft. (A. 141).

De ontvanger geeft eene kwitantie van de geheele of
gedeelteijke betaling, welke de belastingschuldigen aan de
commissarissen inleveren, die hun daarvoor een bewijs
van voldane belasting uitreiken. (A. 142).

Hebben de bijzondere commissarissen eenen aanslag ge-
maakt naar *schedule D.*, dan mag de belastingschuldige
hiernaar eene verbindtenis aangaan voor den tijd van drie
jaren, mits hij deze met zijne onderteekening bevestige.
Ieder jaar moet hij alsdan eenen termijn afdoen met 5 %

---

1) Ontvangers (*officers of receipt*) zijn dezulken, bij wie de
belasting *gestort* wordt, doch de *collectors* (inzamelaars) zijn
met hare *invordering* belast.

verhooging, doch hij behoeft alsdan de volgende jaren geene staten in te leveren. Verzuimt of weigert hij ze te onderteekenen, dan wordt zijn aanslag als eene gewone belasting geheven. (A. 143.)

De vorm van het contract wordt in het volgende artikel opgegeven. Het behelst namelijk dit: de commissarissen verklaren dat de aanslag van A... B... behoorlijk gemaakt is en dat zij met hem een accoord hebben aangegaan voor de som van... £ en 5 %/o daarboven, te betalen in termijnen van een vierendeel jaars, namelijk den 20 Junij, 20 September, 20 December en 20 Maart. Dit contract wordt vervolgens door de bijzondere commissarissen, de getuigen, den belastingschuldigen en den opzigter onderteekend, terwijl er twee stukken van worden opgemaakt, het eene voor den belastingschuldigen, en het andere voor het hoofdkantoor der zegels en belastingen. Het magtigt den algemeenen commissaris om het bedrag der termijnen te doen invorderen; het is eene schuld aan de kroon, en wordt als zoodanig met de kosten van het proces ingevorderd. Het eindigt op den 5 April na den dood, de bankbreuk of de insolvent-verklaring van den belastingschuldigen. (A. 144.)

Al wie bij het maken van het contract bedrog pleegt, verbeurt 50 £. Zijn contract is dan nietig, en hetgeen hij reeds betaald heeft, is voor hem verloren. (A. 145.)

Regels voor de belasting van schedule E.

I. Deze treft alle salarissen, honoraria, loonen of voor

deelen, na aftrek van de daarop gelegde belasting door eene wet van het Parlement. De aanslag geldt voor een jaar en kan niet worden veranderd; doch wanneer iemand zijne betrekking verlaat of sterft, zoo houdt de belasting op, terwijl de executeuren verbonden zijn voor den tijd, gedurende welken de overledene die nog schuldig was. Die hem in zijne zaken opvolgt, ontvangt terug wat hij voor hem uitbetaald heeft.

II. De commissarissen zijn verplicht alle beroepen binnen hun ressort aan te slaan.

III. De belasting wordt gelegd op elke bediening in het Parlement, in een hof of gouvernement, op iederen officier ter zee of te land, op iedere geestelijke bediening, op iedere bediening in eene openbare inrigting, en verder op ieder openbaar ambt of winstgevend openbaar beroep.

IV. Onzekere ambtsvoordeelen (*fees and other emoluments*) worden geschat naar het vorige jaar of naar eenen omslag van drie jaren.

V. De belasting op salarissen en pensioenen, door eenige openbare administratie (*public office*) betaalbaar, wordt niet ingevorderd, zoodra deze ophoudt ze te betalen.

VI. Moeten zij niet door eene openbare administratie betaald worden, zoo wordt de invordering gestaakt door hen, bij wie zij betaalbaar waren.

VII. Dat gedeelte der belasting evenwel, dat bezwaard is door sommen, waarvoor andere personen moeten aanslagen worden, wordt van den aanslag afgetrokken.

VIII. De belasting, door den patroon voor zijnen bediende betaald, wordt van zijn salaris afgehouden.

IX. Bij het berekenen der belooningen, salarissen of pensioenen worden alle afkortingen, welke deze ondergaan hebben, in aanmerking genomen, mits daarvan eene voldoende rekening aan de commissarissen worde voorgelegd.

X. Pensioenen betaalbaar uit de openbare inkomsten worden door de commissarissen, die deze openbare inkomsten besturen, even als een salaris of loon aangeslagen (A. 146).

Zij, die wegens hunne bediening aan de belasting onderworpen zijn, worden gerekend alsof zij die aan het hoofdkantoor vervulden, en de onderhoorige beambten worden alzoo aan het hoofdkantoor belast. De beambte wordt daar aangeslagen, waar hij zijn ambt uitoefent, ofschoon de commissarissen het regt hebben hem in hun eigen ressort te belasten. (A. 147).

Deze *schedule* treft echter geene beroepen, die noodzakelijk in Ierland moeten vervuld worden. (A. 148).

Er wordt eene afkorting toegestaan aan de opzigters van het Britsch Museum, en liefdadige gestichten zijn geheel van de belasting vrijgesteld. (A. 149).

De commissarissen hebben het regt de bovengenoemde ambtenaren den eed af te nemen, en kiezen klerkenzitters en inzamelaars uit de ambtenaren van hun departement. Deze zitters leveren bewijzen van hunnen aanslag van alle ambtenaren op straffe van 20 tot 100 s.

boete voor bedrog, en zijn ook verpligt de belasting voor zich zelve te bepalen. Zij hebben den toegang tot alle bewijstukken, welke op deze bedieningen betrekking hebben, en kunnen van de belastingschuldigen daaromtrent verantwoording eischen. (A. 150).

Wanneer er slechts eene algemeene kennisgeving aan hen gegeven is, zoo worden daaronder de staten van buitengewone voordeelen, uit hunne bediening voortvloeijende niet begrepen, tenzij de zetter hiervan afzonderlijke verantwoording hebbe gevraagd. (A. 151).

De volle waarde der bedieningen moet worden opgegeven, zelfs al wordt er om versooning gevraagd. (A. 152).

Die ambten voor anderen waarnemen, betalen voor hunne principalen, indien zij ten minste de voordeelen dier waargenomene betrekking genieten. Wanneer aan een ambt voordeelen verbonden zijn, die aan anderen moeten worden uitbetaald, dan moet hij, die ze uitrekt, de belasting betalen en die daarvan afhouden. (A. 153).

Die de salarissen, loonen of voordeelen uitbetaalt, moet aan den zetter daarvan eene rekening afgeven, doch mag voor zijne moeite geene belooning eischen. Is de zetter daarmede evenwel niet voldaan, zoo mag hij van de ambtenaren zelve omtrent hunne loonen verantwoording vragen. Hij regelt vervolgens den aanslag naar de bewijstukken, en geeft hem aan de commissarissen, wien het aangaat, over, die daarvan duplicaten opmaken voor de verzamelaars. (A. 154).

De ambtenaren houden rekening van de belasting, die op de jaarwedden en pensioenen is ingehouden. Zij, die niet kan worden ingehouden, moet, in geval dat zij niet betaald is, bekend gemaakt worden aan de commissarissen van het district, waar de belastingschuldige woont; die alsdan aan den inzamelaar bevel tot hare invordering geven. (A. 155).

Voor de commissarissen der openbare bedieningen en pensioenen wordt geene qualificatie vereischt. (A. 156).

Wanneer de zettters en inzamelaars bij het heffen der belasting op bedieningen in gebreke blijven, zoo worden zij met 20 £ boete gestraft. (A. 157).

Waar het nu mogelijk is, daar wordt de belasting teruggehouden op de som, waartoe de gesalarieerde persoon gerechtigd is, en wanneer zij in termijnen betaald wordt, zoo geschiedt dit bij elke uitbetaling. (A. 158).

Er worden geene afkortingen van belasting toegelaten dan die, welke de wet uitdrukkelijk vermeldt, dus niet voor verschuldigde interessen, vermindering van kapitaal, of verlies in handel, fabrieken, beroepen, enz. (A. 159).

De algemeene commissarissen beslissen de geschillen, die er over de afkorting van belasting tusschen den landeigenaar en den pachter mogten ontstaan, namelijk wanneer de eerste vroeger zelf den grond gebruikt heeft of die later gebruiken zal. (A. 160).

Zijn de opzigters niet voldaan, dan hebben zij recht tot inzage van den aanslag met zijne bescheiden, en ieder,

die deze in bewaring heeft, is verplicht ze over te leggen, op verbeurte van 50 £ boete. Zij nemen er alsdan een uittreksel of afschrift van, en zoo zij daarin iets verzuimd of iets te laag aangegeven vinden, verbeteren zij dit en verhoogen de belasting naar *Act. George III.* 40^e en 50^e jaar. (A. 161).

Wanneer deze verhooging door de commissarissen goedgekeurd en bevestigd is, zoo wordt zij driemaal verdubbeld en boven op de reeds vastgestelde belasting gelegd. Komt de belastingschuldige in hooger beroep, en blijkt het dat hij geen bedrog of verzuim gepleegd heeft, zoo wordt hem twee derden van hetgeen hij als straf driedubbel betaald heeft, teruggegeven, zoodat hij alleen de verhooging betaalt. Van deze verhoogde belasting moet intusschen aan de commissarissen der zegels en belastingen kennis worden gegeven, die de opzigtters voor hunnen ijver en hunne moeite geldelijk mogen beloonen. (A. 162).

De vrijstelling wegens inkomsten, welke geen 150 £ 'sjaars bedragen, moet door de algemeene commissarissen worden goedgekeurd, die tevens de geschillen daarover ontstaan beslissen; doch zij wordt niet toegestaan, wanneer hij, die deze inkomsten geniet, gerechtigd is de belasting daarvan op een' ander' te leggen. (A. 163).

Die deze vrijstelling verzoekt, moet daarvan aan zijnen zetter kennis geven met eene verklaring van eenen staat voorzien, behoorlijk onderteekend en bevattende de bron, waaruit zijne inkomsten voortvloeijen, datgene, waarvoor hij ge-

regtig is afkorting te eischen, en in hoeverre zijne inkomsten verminderd zijn. De opzigters zijn alsdan verplicht binnen den tijd van veertig dagen den staat na te zien en hunne bezwaren op te geven, of, wanneer zij hem goedkeuren, de vrijstelling toe te staan en den aanslag op te heffen. Valt de belastingschuldige daarentegen in een ander district, zoo geven zij daarvan kennis aan de commissarissen der zegels en belastingen. Maken de opzigters bezwaren, zoo moeten de algemeene commissarissen daaromtrent beslissen. (A. 164).

Wanneer het bewezen is dat personen, die tot vrijstelling gerechtigd zijn door eene vermindering van jaarwedde, rente, dividend of soldij, evenwel belast zijn, zoo geven de commissarissen daarvan een bewijs aan het hoofdkantoor der zegels en belastingen, hetwelk alsdan eenen ontvanger of inzamelaar magtigt om de niet verschuldigde som terug te geven. (A. 165).

Al wie daarentegen door bedriegelijke middelen eenige vrijstelling zoekt te verkrijgen, het zij door eene te lage opgaaf of het verbergen van zijne inkomsten, of wel door de belasting op een' ander' te schuiven, wordt met eene boete van 20 £ en eene driedubbele belasting, en ieder, die hem daarin behulpzaam geweest is, met eene boete van 50 £ gestraft. (A. 166).

De jaarlijksche huurwaarde van het land wordt bij verzoek om vrijstelling berekend naar de regels in *schedule A.* en *B.* voorgeschreven, en het inkomen van den gebrui-

ker dier landerijen wordt voor Engeland op de helft en voor Schotland op een derde der jaarlijksche huurwaarde geschat 1). Wanneer iemand te gelijk eigenaar en gebruiker van den grond is, zoo wordt de bovengenoemde helft en derde bij de jaarlijksche huurwaarde gevoegd en het inkomen van beide berekend. Het inkomen uit de huur of den afkoop van tienden voortspruitende, wordt op een vierde van de jaarlijksche opbrengst der tienden geschat. (A. 167).

Vennooten of zij, die te zamen eenige bezitting hebben of te zamen eenigen arbeid verrigten en daarvan de voordeelen trekken, mogen ieder afzonderlijk voor hun aandeel vrijstelling verzoeken, behalve in het geval dat eenig land verhuurd en later onderhuurd is geworden. (A. 168).

Het verzoek om vrijstelling geschiedt in de plaats,

---

1) Deze bepaling is hoogst willekeurig en heeft vooral bij de wederinvoering der inkomen-belasting vele tegenkantingen ontmoet. Enkele pachters hebben meer inkomen dan de helft of een derde der pacht bedraagt, doch de meesten moeten zich met een geringer inkomen tevreden stellen. Het is niet mogelijk eene vaste verhouding tusschen de pacht en het inkomen te vinden, dat door verschillende omstandigheden geregeld wordt. In ons land zoude deze berekening nog veel minder tot maatstaf kunnen dienen, daar de pachten bij ons meestal zoo hoog zijn, dat zij naauwelijks den pachter een inkomen overlaten, hetwelk voldoende is om daaruit een redelijk bestaan te vinden.

waar hij woont, die het verzoek indient, of wanneer het ambten, pensioenen of soldijen betreft, voor den commissaris van het departement. Zij, die buiten Groot-Brittanië wonen, dienen hun verzoek bij wijze van *affidavit* in, d. i. door een beëdigd getuigschrift aan eene persoon, die tot het afnemen van eenen eed gerechtigd is. (A. 169).

Het verzoek kan evenwel ook geschieden door eenen agent, zaakwaarnemer of curator voor rekening van anderen, wanneer deze buiten staat zijn het zelve te doen. (A. 170).

De algemeene commissarissen kunnen iemand van eenen dubbelen aanslag ontslaan, wanneer hij bij vergissing tweemaal is belast. Zij geven alsdan daarvan een bewijs, en wanneer hij reeds betaald heeft, krijgt hij het betaalde terug van den ontvanger-generaal der zegels en belastingen of van elk' ander', die met de ontvangst belast is. (A. 171).

Binnen eene maand na het aanhooren der klagten moeten de commissarissen duplicaten van den aanslag aan de inzamelaars leveren, met bevel tot invordering in termijnen van een vierendeel jaars. Alle belasting, die niet voldaan is, wordt beschouwd als eene schuld aan de kroon, geheven met de kosten van proces en aan den ontvanger uitbetaald. (A. 172).

Ouders en voogden zijn voor de onmondigen, executeuren voor de gestorvenen verbonden, en wanneer zij iets verzuimen, zoo worden zij even als de belastingschuldi-

gen zelve gestraft. Voor de som, welke zij betaald hebben, stellen zij zich uit het vermogen der onmondigen of gestorvenen schadeloos. (A. 173).

Iedere gemeente is verantwoordelijk voor hetgeen moet worden opgebracht en voor de behoorlijke storting der inzamelaars. De achterstallen door verzuim of het in gebreke blijven veroorzaakt worden naar evenredigheid van ieders aandeel op de gemeente of plaats gelegd, waar aan de belasting niet voldaan is. (A. 174) 1).

Wordt de belasting niet op den voorgeschreven tijd betaald, dan bepalen de commissarissen den tijd waarop, en tevens hoeveel er telkens moet worden afgedaan, hetwelk niet minder mag bedragen dan het beloop van twee termijnen op iederen betaaldag, totdat alle de achterstallen gekweten zijn. (A. 175).

Ieder aanslag wordt gerekend voor het loopende jaar te zijn vastgesteld, hetwelk met den 5 April begint. De belasting moet in Engeland in vier termijnen worden afgedaan, namelijk vóór of op 20 Junij, 20 September, 20 December en 20 Maart; en in Schotland in twee termijnen, te weten vóór of op 20 September en 20 Maart. (A. 176).

---

1) Deze bepaling dient, om de gemeenten, die zelve hare ambtenaren uit haar midden kiezen, aan te sporen in deze keus met omzigtigheid te werk te gaan. Het ligt alzoo in haar eigen belang, geschikte lieden voor het uitoefenen der betrekking van inzamelaar te kiezen.

Komt iemand in eene gemeente wonen, waarin hij te voren niet belast was, dan geeft de zetter of opzigter hem kennis dat hij eene verklaring moet inleveren, waar hij aangeslagen is, of wel eenen staat moet indienen om daarnaar den aanslag te bepalen, en indien hij dit weigert of verzuimt, verbeurt hij 20 $\mathcal{L}$. Blijkt het nu dat hij op eene andere plaats niet is aangeslagen, zoo wordt de belasting hem in zijne nieuwe woonplaats opgelegd. Verlaat iemand zijne gemeente zonder eenen staat te hebben ingeleverd, of, wanneer hij belast was, zonder het verschuldigde voldaan te hebben, of zonder eene genoegzame hoeveelheid goederen tot de afbetaling toereikend achter te laten, zoo verbeurt hij 20 $\mathcal{L}$. Indien iemand in eene andere plaats is aangeslagen, dan waar hij zijne woning heeft, zoo geeft de commissaris bevel aan den commissaris van de plaats zijner inwoning tot invordering der belasting, en wordt zij op deze wijze niet voldaan, dan wordt zij als eene schuld aan de kroon met de kosten geheven (A. 177).

Zijn er, die om bedrog te plegen van woning veranderen, of hunnen eigendom vervreemden of verzenden, of valsche staten inleveren, of hunnen eigendom niet voortbrengend laten liggen, zoodat zij of niet of te laag aangeslagen worden, zoo worden zij met eene driedubbele belasting gestraft, wanneer zij in het geheel niet, en met driemaal hetgeen zij te laag belast waren, wanneer zij niet hoog genoeg waren aangeslagen. (A. 178).

Alle kwitantien, bewijsstukken, verbindtenissen, verklaringen en aanslagen zijn vrij van zegelregt. (A. 179).

Die eenen valschen eed afleggen, worden als meinedigen naar de wet gestraft, en iedere beschuldiging daaromtrent wordt onderzocht in het graafschap, waar de eed is afgelegd. (A. 180).

Die bewijsstukken of kwitantien namaken of vervalschen, worden voor veertien jaren gedeporteerd (A. 181).

Is er geschil of iemand commissaris was of niet, dan wordt onderzocht of hij als zoodanig bekend stond, en dit is voldoende: want het bewijs zijner benoeming behoeft hij niet in te leveren. Tegenbewijs wordt echter toegelaten. (A. 182).

De bezoldiging der zeters is 3 *pence* van ieder $\mathcal{L}$, welke zij deelen moeten met de inzamelaars van het geld, dat deze storten. De klerken ontvangen 1 *penny* van ieder $\mathcal{L}$, hetwelk de aanslag bevat, en wanneer zij eenige kosten gedragen hebben, ontvangen zij 2 *pence* van ieder $\mathcal{L}$.

Niemand evenwel kan als klerk eenige belooning ontvangen, wanneer zijne moeite hem reeds door de commissarissen vergoed is; ook mag de klerk van niemand eenige belooning vragen dan van den ontvanger, wien het aangaat. De zeters en inzamelaars ontvangen geene bezoldiging uit de belastingen, die op de jaarwedden als anderszins ingehouden worden, doch alleen van hetgeen door hen gestort wordt. Van hetgeen eerst was opgelegd, doch waarvan later op verzoek vrijstelling verleend is, ontvangt de klerk nog 1 *penny* van ieder $\mathcal{L}$. (A. 183).

Verzuim van betaling verhindert evenwel niemand kiezer voor het Parlement te zijn. (A. 184).

Voor de invordering der boeten volgt men de *Act. George III.* 43^e jaar. Zij worden even als de belasting met alle kosten van proces geheven, bij den aanslag gevoegd en op dezelfde wijze als deze ingevorderd. (A. 185).

De gelden, die door de belasting worden opgebracht, moeten gestort worden in naam van den ontvanger-generaal der zegels en belastingen in de Engelsche Bank en worden ter beschikking van de Schatkamer gesteld. De commissarissen der schatkist betalen de commissarissen, opzigtters en andere beambten en vergoeden hun hunne uitgaven. (A. 186).

Geen vrijdom van belasting door eenige acte van het Parlement of op welke wijze ook verkregen ontslaat van de opbrengst der inkomen-belasting. (A. 187).

Hetgeen in de eene *schedule* wordt voorgeschreven, mag ook op de overige worden toegepast, mits het met de verordeningen van deze niet strijde. (A. 188).

Schedule F. bevat de formulieren der eeden, welke door de verschillende beambten en belastingschuldigen moeten worden afgelegd, en waarvan de hoofdzakelijke inhoud is:

De commissarissen zweren getrouw de hun opgedragene magt te zullen ten uitvoer brengen, zonder gunst of ongunst recht te zullen spreken, benevens geheimhouding der staten, verklaringen en eeden. De opzigtters zweeren dat zij de

staten behoorlijk zullen onderzoeken, zich aan geene gunst of ongunst zullen schuldig maken, en verder geheimhouding en getrouwheid in de uitvoering der hun opgedragene magt. De zetter legt eenen eed af van ijver, eerlijkheid en geheimhouding, de inzamelaars en ontvangers van geheimhouding van den aanslag, de klerken van ijver, getrouwheid en geheimhouding. Zij moeten dus allen geheimhouding beloven, behalve jegens personen, die zich door eenen eed tot de uitoefening dezer wet verbonden hebben, jegens de commissarissen der zegels en belastingen en bij vervolging wegens meined. (A. 189).

Schedule G. geeft de regels op, volgens welke de opgaven omtrent het beloop van de jaarlijksche waarde der voordeelen moeten worden ingeleverd, en de personen die haar inleveren moeten.

1°. Door iederen gebruiker (*occupyer*) van land wordt een staat ingeleverd van de jaarlijksche huurwaarde, onderscheidende waar het land gelegen is. De pacht wordt afzonderlijk geschat met betrekking tot den eigendom en tot het gebruik, onderscheidende namelijk: landerijen gebruikt als eigendom, landerijen voor eene bepaalde pacht binnen zeven jaren verhuurd en landerijen voor eenen korteren tijd verhuurd. Tevens moet het bedrag der armenbelasting, der tienden en der verzochte afkortingen vermeld worden.

2°. Door de geestelijken, enz. onder *schedule A* wordt ingediend een staat van het beloop der tienden naar

de drie laatste jaren, der geldelijke inkomsten der kerk en der verbindtenissen over de tienden aangegaan.

3°. Door zedelijke ligchamen of hunne agenten onder *schedule A.* wordt opgegeven het bedrag van de voordeelen der werkplaatsen, groeven, kanalen, wegen, bruggen en mijnen, naar eenen omslag van vijf jaren.

4°. Door de eigenaars der goederen (*manors and royal-ties*), het bedrag hunner voordeelen naar eenen omslag van zeven jaren.

5°. Door hem, die inkomsten uit grondrenten ontvangt 1), onder *schedule A.* haar beloop gedurende het laatste jaar.

6°. Door iedereen, die regt heeft op voordeelen uit landerijen onder *schedule A.* voortspruitende, het bedrag daarvan naar eenen omslag door den commissaris te betalen.

7°. De voordeelen van den handel onder *schedule D.* worden door iedereen, die ze geniet, naar eenen omslag van drie jaren aangegeven.

8°. De voordeelen van ieder beroep onder *schedule D.* door iedereen, die ze ontvangt, naar het laatste jaar.

9°. Door ieder, die tot onzekere inkomsten onder *schedule D.* geregtigd is, wordt het beloop daarvan naar het vorige jaar opgegeven.

10°. Door ieder, die inkomsten uit goederen buiten Groot-Brittannië in Groot-Brittannië ontvangt, haar bedrag naar het vorige jaar.

1) *Fines.* *Fine* is een som, die de pachter betaalt bij het aangaan der huur. (Mc. CULLOCH, Statistical Account. I. p. 459).

11°. Door ieder, die voordeelen geniet uit bezittingen buiten Groot-Brittanië onder *schedule D*, het beloop daarvan naar de drie laatste jaren.

12°. Door ieder, die andere voordeelen ontvangt onder *schedule D*, het beloop daarvan naar zijn beste weten.

13°. Voor de belasting onder *schedule D* moeten de volgende drie verklaringen worden ingeleverd: 1°. door den eersten vennoot van de namen en woonplaatsen der vennoten; 2°. door elken vennoot dat hij in de firma mede belast is; 3°. door iederen vennoot, die verlangt afzonderlijk te worden belast.

14°. Een staat van de voordeelen van bedieningen, die niet door den commissaris van het departement belastbaar zijn, namelijk het bedrag der salarissen, loonen, enz., naar eenen omslag over drie jaren.

15°. Eene algemeene verklaring van iedere persoon, die eenen staat inlevert onder de *schedules A, B, D, E*, dat hij naar waarheid en zijn beste weten gehandeld heeft.

16°. Eene lijst en verklaring om de belasting gemakkelijker te maken, welke op anderen moet gelegd worden, bevattende: 1°. den naam van den inwoner en zijne gewone woonplaats; 2°. de namen der bedienden; 3°. de namen van hen, voor wie voogden of agenten handelen; 4°. op wie de belasting gelegd moet worden; 5°. de beschrijving van ieder zedelijk ligchaam, iedere maatschappij, vennootschap enz., waarvoor men als penningmeester verantwoordelijk is.

17°. Eene lijst, verklaring en een staat tot verkrijging van vrijstelling, bevattende: 1°. het bedrag der voordeelen;

2°. de verschuldigde renten, waarvoor de afkorting wordt toegestaan; 3°. de andere jaarlijksche betalingen, waarmede de eigendom of het inkomen belast is; 4°. de staat van het inkomen, afgeleid uit de drie voorgaande verklaringen; 5°. een staat van alle betalingen, welke men verplicht is te doen en welke aanspraak geven op korting van den aanslag, en van al hetgeen men van een' ander' zal kunnen terugvorderen. (A. 190).

Drie of meer commissarissen zullen voldoende zijn voor alle handelingen, welke volgens deze wet door commissarissen der schatkist moeten geschieden, en waar de commissarissen bevel hebben gegeven dat er iets moet worden verrigt, daar kan dit door éénen commissaris geschieden. (A. 191).

Verder wordt er opgegeven hoe men de uitdrukkingen der wet zal te verstaan hebben, b. v. dat, wanneer men slechts het mannelijk geslacht gebezigd vindt, daaronder echter ook vrouwen verstaan worden; dat wanneer men slechts hare majesteit vermeld ziet, dit ook op hare opvolgers toepasselijk is; dat onder het woord *eed* ook de bevestiging der kwakers begrepen wordt, enz. (A. 192).

De dag, waarop de wet in werking zoude komen, werd bepaald op 5 April 1842, terwijl zij met den 6 April 1845 zoude ophouden. Zij zoude echter blijven werken totdat de aanslag voor den laatsten dag gemaakt, de nog onbetaalde belasting ingevorderd en de achterstallen en boeten voldaan zouden zijn. (A. 193).

De wet werd eindelijk onderworpen aan het oordeel van het Parlement. (A. 194).

Ziedaar een kort overzicht van eene belasting op de inkomsten, welke door velen vooral wegens hare eenvoudigheid wordt aanbevolen. Wij hebben ons slechts bij de vermelding van den hoofdzakelijken inhoud bepaald, daar eene volledige beschrijving te uitvoerig worden en ten minste 300 bladzijden vullen zoude. Thans willen wij eenige officiële opgaven mededeelen van de uitkomsten, die zij heeft opgeleverd.

In het eerste jaar, dat zij was ingevoerd, namelijk van 5 April 1842 tot 5 April 1843, was het netto bedrag der belasting in Engeland en Wallis:

Onder <i>schedule</i> A. Van landerijen, huizen,	
tienden, kanalen, berg-	
en ijzerwerken	£ 2,150,412-10-9
" " B. Pachten	298,763- 0-0
" " C. Renten, fondsen, en an-	
dere jaarlijksche inkom-	
sten	812,982-13-1
" " D. Winsten uit handel of be-	
drijven voortspruitende. »	1,466,985- 9-8
" " E. Bezoldigingen en Pen-	
sioenen	260,657-11-3
Geheele opbrengst	£ 4,989,801- 4-9
In Schotland 1) bedroeg zij	394,324-10-3
Dus voor Groot-Brittannië	£ 5,384,125-15-0

1) De opbrengst der belasting in Schotland is niet in *schedules* onderscheiden opgegeven.

De Engelsche regering heeft niet openbaar gemaakt het bedrag der inkomsten, waarvan deze belasting is geheven geworden, doch wanneer wij de opbrengst weten, en deze met 240 vermenigvuldigen (daar ieder £ 240 *pence* bevat) en door 7 (het bedrag der belasting) deelen, zoo verkrijgen wij daarvoor de volgende uitkomsten.

<i>Schedule A.</i>	.....	£ 73,728,430
» B.	.....	» 10,243,308
» C.	.....	» 27,873,691
» D.	.....	» 50,296,645
» E.	.....	» 8,936,830
		te zamen £ 171,078,899

Zoodat het gezamenlijk belastbaar inkomen in Engeland en Wallis boven 150 £ ruim 171,000,000 £, dat is ruim f2,000;000,000 bedroeg.

Wij kunnen uit deze opgaven evenwel nog niet tot het nationale inkomen besluiten. De inkomsten, welke onder *schedule C* en *E* vallen, en welke 36,810,521 £ bedragen, bestaan grootendeels uit dividenden der openbare schuld (uitgenomen uit vreemde landen) en uit bezoldigingen en pensioenen, en zijn derhalve van de overige geheel verschillend. Dit toch is geen oorspronkelijk, maar een overgedragen inkomen, en bestaat in een gedeelte van het inkomen van anderen, hetwelk door de belasting aan hen wordt overgedragen, die het genieten.

In het jaar 1845—1846 heeft de *income-tax* 5,603,443 £

en in het jaar 1846—1847 5,593,109 £ opgebracht. In de maand Maart 1848 heeft het Parlement opgaven openbaar gemaakt van de som der belasting, die van professionele inkomsten betaald was, als ook van het aantal personen, door wie zij werd opgebracht. Wij geven daarvan hier een klein uittreksel ten bewijze, hoe verkeerd het is van de hoogere standen te veel tot voorziening in de staatsbehoeften te verwachten. De eerste opgaaf vermeldt de personen, die handel en bedrijven uitoefenden, de tweede, die pensioenen of annuïteiten hadden.

1^e OPGAAF.

Handel en Bedrijven.

In de kategorie:

van 150 tot 200 £ vielen	38,392 pers.	die opbr.	117,980-13- 9 £
» 900 » 1000 » »	924 » » »		25,184-15- 6 »
» 4000 » 5000 » »	392 » » »		49,570- 1-10 »
» 10000 » 50000 » »	310 » » »		165,457- 9- 1 »
boven 50000 » »	16 » » »		34,966- 4- 6 »

2^e OPGAAF.

Pensioenen, annuïteiten enz.

In de kategorie:

van 150 tot 200 £ vielen	8,683 personen.
» 900 » 1000 » »	150 »
» 4000 » 5000 » »	26 »
boven 5000 » »	55 »

Uit de eerste opgaaf zien wij dus dat in de kleine kategorie van 150 tot 200 £ 100 malen zooveel lieden vie-

ten als in de uitgebreide categorie van 4000—5000 £, en dat de eersten $2\frac{1}{3}$ maal zooveel als de laatsten opbragten. In de tweede opgaaft is het verschil nog grooter. Daar vallen in de eerste categorie van 150 tot 200 £ 334 malen zooveel personen als in de derde van 4000—5000 £.

Ontelbaar waren de klagten, die bij de invoering dezer belasting aangeheven werden, vooral over de zwaarigheden, die het onderzoek van het inkomen opleverde, en de ongelijke drukking, die uit eene gelijke belasting van alle inkomsten, onverschillig uit welke bron zij voortvloeiden, veroorzaakt werd. Men noemde haar eene verdrukking der eerlijke lieden, eene premie voor bedriegers; men zeide dat zij het nationale karakter bedierf, tot wilkeur en gunsten van ambtenaren aanleiding gaf, en dikwijls hen van verkeerde bedoelingen deed beschuldigen, die volgens de inspraak van hun geweten, naar recht en billijkheid gehandeld hadden.

Vooraf werd zij door hen bestreden, wier inkomsten uit den handel, uit lijfrenten of ook wel uit persoonlijke verdiensten voortsproten, en door de pachters, die voorgaven dat hun inkomen niet de helft der door hen betaalde pacht bedroeg.

Ook de vrijstelling van hen, wier inkomsten geene 150 £ beliepen, gaf tot vele moeilijkheden aanleiding, daar allen, die zich nabij de vastgestelde grens bevonden, zooveel mogelijk trachtten hun inkomen onder deze som op te geven.

Niet minder dan 82,842 klagten werden hierover ingezonden, waarvan er 75,500 als gegrond werden aangenomen.

Dit alles heeft echter niet kunnen verhoeden dat, toen in 1845 de tijd voor hare heffing bepaald verstreken was, zij niettemin voor drie jaren verlengd werd, daar de steeds toenemende staatsbehoefden haar onontbeerlijk maakten. Doch toen ook deze termijn van drie jaren in 1848 ten einde spoedde, en RUSSELL niet alleen hare verlenging, maar nog daarenboven hare verhooging tot 5 0/0 voorstelde, verhieven zich de klagten over *the hateful income-tax* met luider stemme, en drongen zoowel een aantal leden van het Parlement als de dagbladen op hare afschaffing aan.

Reeds in den aanvang der maand Januarij 1848 waren het met name zij, die professionele inkomsten genoten, die zich tegen haar verhieven, en werd er eene progressieve klassificatie, waardoor de rijken in verhouding meer dan de minvermogenden zouden moeten opbrengen, verlangd. Doch de verwachting van hen, die zich met eene geheele afschaffing vleiden, werd al spoedig teleurgesteld, toen de staat der financiën van Groot-Brittannië werd openbaar gemaakt, en het hieruit bleek dat de inkomsten van den staat in 1847 2,217,454 £ minder dan in 1846 bedragen hadden, zoo ten gevolge van het niet ontvangen van het Chinesche oorlogsrantsoen, als het niet terugkomen van gedane voorschotten.

In den avond van Vrijdag 18 Februarij 1848 maakte

de minister RUSSELL den staat der Engelsche financiën bekend, en begon met de aandacht der Parlements-leden te vestigen op de moeilijke omstandigheden, waarin de staat gedurende het jaar 1847 verkeerd had. De hooge nood in Ierland, de oorlog met de Kaffers, de buitengewone hoogte der voornaamste levensmiddelen, en de moeilijkheden, waarmede de handel en de nijverheid hadden te kampen gehad, moesten noodwendig op de financiën eenen hoogst nadeeligen invloed gehad hebben. De accijnsen, de zegels, de domeinen en de belasting op de inkomsten hadden allen minder opgebracht dan de raming, en die voorwerpen, waartoe omtrent een vrijzinniger belasting-stelsel was ingevoerd, hadden slechts weinig meer opgeleverd, zoodat er een te kort ontstaan was van bijna 1,000,000 £. Tot dekking hiervan, tot voorziening in hetgeen de oorlog tegen de Kaffers behoefde, en tot verbetering en uitbreiding der middelen van verdediging, welke de thans bestaande omstandigheden in Frankrijk en elders noodzakelijk maakten, werd derhalve eene verhooging van het budget met 3,000,000 £ als onvermijdelijk beschouwd, en stelde de minister dus voor om deze som te verkrijgen door eene verlenging niet alleen der inkomens-belasting voor den tijd van vijf jaren, maar door haar tevens met 2% te verhoogen, en alle inkomsten, die vroeger 7 pence van ieder £ opbragten, voortaan met eene shilling per £ te bezwaren.

In de grondslagen der belasting wilde hij echter geene

verandering gemaakt hebben, en wegens den moeilijken toestand, waarin Ierland zich nog bevond, hield hij het voor gevaarlijk ook dat land tot hare opbrengst te doen medewerken. De voordeelen, die deze verhoogde belasting aan de schatkist zoude opleveren, schatte hij op 3,500,000 £, en meende hetgeen zij alzoo meer dan de bestaande behoeften zoude opbrengen, tot uitbreiding van het stelsel van vrijen handel door eene vermindering van inkomende regten op den invoer van koper-erts te kunnen aanwenden.

Ofschoon men van den staat der financiën zich niet veel goeds beloofde, zoo maakte deze voordragt evenwel eenen zeer ongunstigen indruk, en gaven zoowel een aantal leden van het Parlement, BANKES, OSBORN, BARING, HUME, en D'ISRAELI, als de meeste dagbladen, waaronder de *Times*, de *Morning-Post* en de *Morning-Herald* hun misnoegen daarover luide te kennen. Wij zullen thans alle die vertoogen hier niet breedvoerig nagaan, daar zij meest de vraag behandelden, in hoeverre de belasting op de inkomsten voor de financiën van Groot-Britannië onontbeerlijk, en of de vrees voor oorlog gegrond en eene vermeerdering derhalve der land- en zeemagt in de tegenwoordige omstandigheden noodwendig was. Veelal ook ontaardden zij in scherpe verwijten tegen het stelsel van vrijen handel, hetwelk de inkomende regten verminderde, en daardoor eene belasting op de inkomsten, om het te kort komende aan te vullen, noodzakelijk maakte. Vooral

die verzoogen zullen wij vermelden, welke op de inrigting der inkomen-belasting betrekking hadden.

De meesten hielden de verhooging der inkomen-belasting voor ongepast, daar zij meenden dat er geen uitzigt op eene vermeerdering van het inkomen bestond. Zij beweerden dat handel en fabrieks-nijverheid zich in eenen kwijnenden toestand bevonden, en dat van de belasting niet veel te verwachten was, daar men welligt spoedig 5 % van slechts 300 £ betalen zoude, wanneer men vroeger 3 % van 500 £ inkomen betaald had. Van de fondsenhouders slechts, wier inkomen reeds terstond bij de uitbetaling der renten belast werd, kon men dus eene stillige hoogere opbrengst verwachten, doch bij de overige bronnen van inkomen was dit twijfelachtig. Wanneer de regering de verhooging der belasting dus grondde op eene toekomstige toeneming der welvaart, welke evenwel hoogst onzeker was, zoo meenden zij dat zij even zoo goed hare toevlugt tot het consolideren van schatkistbiljetten had kunnen nemen.

Het bleef niet alleen bij verzoogen, maar op onderscheidene plaatsen, te *Maryle-Bone* en *Southwark*, hadden er zelfs volksvereenigingen plaats, waarin men besloot zich met alle kracht tegen de voortdoring der *income-tax* te zullen verzetten. In eene dezer *meetings* werd zelfs besloten, eenen der vertegenwoordigers, GIBSON, af te zetten, dewijl hij tegen het voorstel van HORSMAN had durven stemmen, dat op eene wijziging der belasting aandrong.

Uit hoofde dus van de algemeene tegenkanting, die zijn voorstel tot verhooging der belasting ondervond, besloot RUSSELL het te wijzigen en droeg aan het Parlement voor, haar voor slechts drie jaren te verlengen, en wel op den reeds bestaanden voet, namelijk tegen 7 *pence* van ieder £. Doch ook dit werd hevig bestreden, en het was vooral HUME, die er op aandrang, haar slechts voor één jaar te verlengen, terwijl HALL haar ook tot Ierland wilde uitstrekken. Beide voorstellen vonden echter weinig ingang en werden verworpen.

Van meer gewigt voor ons onderwerp was het voorstel van HORSMAN en de vertoogen daaromtrent door COBDEN, M^r. GREGOR en RUSSELL gehouden.

HORSMAN wilde namelijk dat er onderscheid zoude gemaakt worden tusschen de inkomsten, die uit vasten eigendom (*realised property*) voortvloeiden, en die, welke de vrucht waren van handel, fabrieks-nijverheid en persoonlijke bekwaamheden, en die derhalve minder duurzaam en aan meer wisselvalligheden onderhevig waren dan de eerste.

Hij keurde het grondbeginsel eener belasting op de inkomsten goed, en wenschte haar derhalve niet alleen voor drie of vijf jaren, maar zelfs als eene voortdurende belasting ingevoerd te zien, doch hij vond het hard dat wisselvallige inkomsten even zwaar als vaste zouden getroffen worden.

Daarom stelde hij voor, het inkomen der vaste eigendom-

men naar eenen omslag van vijf en twintig jaren, en dat, hetwelk uit onzekere bronnen voortvloeit, naar eenen omslag van twaalf jaren tot kapitaal terug te brengen en dit gekapitaliseerde vermogen tot grondslag te nemen. Eene gelijke belasting der verschillende bronnen als onregtvaardig en drukkend verwerpende, wilde hij van de inkomsten der vaste eigendommen 8 *pence* per £, van die uit handel of nijverheid voortsporen, 6 *pence* per £, en van diegene, die de vrucht van professionele verdiensten zijn, slechts 3 *pence* per £ heffen.

COBDEN deelde in zijn gevoelen. Als voorstander van den vrijen handel was hij ook der inkomens-belasting toegedaan, welke eene vermindering der inkomende regten gedoogde, en hoopte dat zij spoedig als eene voortdurende belasting mogt aangenomen worden. Doch hij vond even als HORSMAN zwarigheid in de gelijke belasting van het professionele inkomen wegens zijnen korteren duur. Stel, zeide hij, dat een eigenaar van vaste goederen en iemand, die zich door eenig beroep een inkomen verschaft, beide dertig jaren leven, en ieder van hen 500 £ jaarlijks inkomen heeft. Na verloop dier dertig jaren hebben dus beide 15000 £ genoten, doch het vermogen van den eigenaar, dat wij naar den tegenwoordigen standaard der renten op 12000 £ zullen berekenen, bestaat nog en draagt nog vruchten, terwijl de inkomsten van den anderen bij zijnen dood zijn opgehouden. Beide dus gelijktelast te belasten, ware eene schending van SMITHS voorschrift

dat ieder naar zijn vermogen (*ability*) in de behoeften der staatshuishouding moet voorzien, daar nog buitendien de inkomsten der professionelen niet slechts bij hunnen dood ophouden, maar ook van hunne gezondheid en een aantal andere omstandigheden afhankelijk zijn. Wij zullen nog een ander voorbeeld aanvoeren en vragen of het billijk is, iemand, die door zijne vlijt zich uit een kapitaal van slechts 10,000 £ een inkomen van 1000 £ weet te verschaffen, even zwaar te belasten als een luiaard, die nauwelijks 1000 £ renten van 25000 £ trekt 1). Daar nu deze ongelijkheid ieder moet in het oog vallen, zoo stellen wij der regering voor, hierin eenige wijzigingen daar te stel-

1) Ook dit voorbeeld is niet geldig. Wanneer iemand slechts weinig renten van zijn kapitaal trekt, zoo is dit meestal, omdat hij zijn geld aan een' ander' heeft uitgeleend, die het in zijne nijverheid aanwendt. Het kapitaal geeft dus niet zoo weinig vruchten, maar de meerdere vruchten, die het oplevert, worden door een' ander' genoten, die dien ten gevolge ook belasting betaalt, en het is onverschillig voor den staat, uit wiens handen hij de belasting ontvangt, hetzij van hem, wien het kapitaal toebehoort, of wel van hem, die er op eene andere wijze de vruchten van trekt. Slechts bij fondsenhouders zoude dit eene uitzondering maken, omdat hun kapitaal door den staat verteerd is, en niet door anderen de vruchten daarvan genoten worden. Hen echter zwaarder dan anderen te belasten is eene onregtvaardigheid, zooals wij boven hebben aangetoond.

len en eene commissie te benoemen, die voor de verschillende bronnen, waaruit het inkomen voorspruit, een gewijzigd tarief zal moeten vervaardigen.

M^c. GREGOR ondersteunde hunne meening voor zoo verre zij de gelijke belasting der eigenaren en professionelen als onregtvaardig afkeurden. Doch wegens de bezwaren, die het onderzoek dier verschillende bronnen van inkomen en de daarmee verbundene klassenverdeeling medebragt, meende hij dat de inkomenbelasting liever geheel moest worden afgeschaft, welke hij als ongelijk en *impopulair* beschouwde.

RUSSELL daarentegen bestreed hunne voordragt op grond, dat de invoering van zulk een tarief een nog veel strenger onderzoek noodzakelijk en dus de belasting nog meer gehaat maken zoude. „The tax,” zeide hij, „cannot be more equal, without being more inquisitorial” (de belasting kan niet gelijkter zijn zonder tevens een strenger onderzoek te vorderen).” Alle ongelijkheid weg te nemen is volstrekt onmogelijk, doch voor den tegenwoordigen toestand der financiën is de belasting op de inkomsten onontbeerlijk, en men moet derhalve zijnen zucht tot eene meer billijke heffing opofferen aan het wezenlijk belang van het algemeen, voor hetwelk zij onmisbaar is.

Het verwondert ons evenwel dat RUSSELL bij zijne wederlegging niet aangedrongen heeft op hetgeen wij reeds vroeger aanmerkten, namelijk dat, wanneer het inkomen der professionelen korter van duur is dan dat der eige-

naren, ook de belasting, welke op die professionelen drukt, even als het inkomen bij hunnen dood ophoudt en door ziekte of andere omstandigheden vermindert, terwijl die der eigenaren bij hunnen dood op hunne erfgenamen overgaat. De hardheid toch, welke er in eene even zware belasting der professionelen gelegen is, ligt niet in de mindere duurzaamheid hunner inkomsten, doch in de meerdere moeite, welke zij tot hare verkrijging moeten aanwenden.

Een ander voor ons onderwerp belangrijk voorstel was dat van INGLIS, te weten, om van elk inkomen eene som van 150 £ af te trekken, welke men als noodwendig tot de eerste levensbehoefte aannam, en daardoor de onbillijkheid weg te nemen, welke er in lag voor hen, wier inkomen slechts 150 tot 154 £ bedroeg, hetwelk door de daarop gelegde belasting minder opbragt dan dat van hen, die jaarlijks 146 tot 149 £ genoten. Doch de vrees voor eene mindere opbrengst der belasting, die hiervan het gevolg zijn zoude, en de meer uitgebreide administratie, welke het zoude noodzakelijk maken, deden het voorstel afwijzen.

Ten laatste vatte ook de kanselier der schatkist het woord op tot verdediging van het voorstel van den minister RUSSELL. Hij wees vooreerst op den dringenden nood, waarin de schatkist zich bevond, op de gevaren, die de Engelsche natie van buitenslands bedreigden en eene vermeerdering en verbetering van het krijgswezen nood-

zakelijk maakten, en op den treurigen toestand, waarin Ierland zich bevond, zoodat het voor eene deelneming aan de inkomsten-belasting ongeschikt was. De invoering van een gewijzigd tarief naarmate van de bron, waaruit de inkomsten voortvloeiden, vreesde hij dat tot nog grootere ongelijkheid, willekeur en twijfeling zoude aanleiding geven, en de heffing der belasting door een streng onderzoek nog hatelijker maken. Wilde men aan den regel van SMITH getrouw blijven, die leert dat *de belasting in verhouding moet zijn van het inkomen, dat ieder onder de bescherming van den staat geniet*, zoo meende hij geene zwaarigheid te zien, de professionele even zwaar als de overige inkomsten te belasten, daar de vruchten van handel, fabrieksnijverheid en beroepen evenzeer onder de bescherming van den staat genoten werden als die der grondeigenaren of fondsenhouders. Daar er buitendien door geenen der leden eenig voorstel was gedaan, dat door de meerderheid van het Parlement was aangenomen, zoo verzocht hij omtrent de verlenging der inkomsten-belasting op den bestaanden voet voor den tijd van drie jaren tot de stemming over te gaan, en na het uitbrengen dezer stemmen bleek het dat het voorstel door eene groote meerderheid was aangenomen 1).

---

1) Wij hebben ons de moeite gegeven den geheelen loop der Parlementaire beraadslagingen over dit gewigtige onderwerp te volgen. Doch daar de meeste, gelijk wij vroeger zeiden,

voornamelijk op den tegenwoordigen staat van Groot-Britannië betrekking hadden en minder tot de algemeene theorie van ons onderwerp behoorden, zoo hebben wij gemeend van deze minder melding te moeten maken. Wie ze evenwel mogt verlangen nader te leeren kennen, dien verwijzen wij tot de *Times* of ook wel tot de *Calignany's Messenger*, die ze uitvoerig vermelden, en allezins lezenswaardig zijn.

HOOFDSTUK V.

DE BELASTING IN BERN OP VASTE GOEDEREN, KAPITAAL EN INKOMEN.

Ook in het kanton Bern is in het jaar 1847 eene belasting op de bezittingen en het inkomen tot dekking der vermeerderde staatsbehoefden ingevoerd, en daar hare inrigting zoo aanmerkelijk van die der Engelsche inkomensbelasting verschilt, hebben wij het niet ongepast geoordeeld, ook van haar eene korte beschrijving te geven.

Zij wordt geheven van *vaste goederen* (grond en gebouwen), *kapitalen en inkomsten*. (§ 1).

I. *Belasting op vaste goederen* 1).

Openbare gebouwen, kerken, hospitalen, scholen, straat-

---

1) *Grundeigenthum* meenen wij door vaste goederen te moeten vertalen, omdat uit de vrijstelling der kerken en hospitalen blijkt dat ook gebouwen onder den naam van *Grundeigenthum* verstaan worden.

wegen, rivieren en landerijen, die voor den landbouw ongeschikt zijn, worden niet door deze belasting getroffen. (§ 2).

In ieder district wordt er eene commissie, bestaande uit drie ambtenaren en twee deskundige beëdigde gemeenteleden, verkozen om de schatting der vaste goederen op te nemen en daarnaar eene klassificatie der verschillende eigendommen te maken. Hiertoe worden er drie, of waar het groote verschil van waarde zulks vordert, vijf soorten van landbouw aangenomen, en de marktprijs wordt tot maatstaf gesteld om hunne waarde te bepalen, terwijl de schatting voor ieder district afzonderlijk geschiedt. (§ 3—5).

Heeft deze schatting plaats gevonden, zoo wordt zij aan het bestuur der financiën bekend gemaakt en gedurende drie weken ter secretarie nedergelegd, opdat ieder belanghebbende daarvan inzage zoude kunnen bekomen. Meent iemand dat hij te hoog is aangeslagen, zoo heeft hij eenen termijn van 60 dagen, binnen welken hij tegen den aanslag zijne klagten kan inleveren, die bij den regter van het district summier behandeld worden. De kosten van het geding worden door den klager gedragen, wanneer hij in regten verliest; doch wanneer zijne klacht grondig bevonden wordt, door den staat. (§ 6 en 7).

In iedere gemeente wordt door den gemeente-raad verder eene commissie tot schatting van drie tot vijf leden en twee plaatsvervangers, allen beëdigd, benoemd. Deze moeten de gebouwen schatten en een register der grondlasten

vervaardigen, hetwelk de namen der eigenaren vermeldt en tevens eene beschrijving der eigendommen zelve geeft (§ 8—10).

Gedurende drie weken wordt dit register ter secretarie nedergelegd, opdat ieder belanghebbende het zoude kunnen inzien. Binnen dien tijd kunnen de eigenaren, die meenen verongelijkt te wezen, hunne klagten bij den raad der gemeente indienen, die haar aan den regter van het district bekend maken. Omtrent de kosten van het geding geldt dezelfde bepaling als hierboven vermeld. Zijn de drie weken verstreken, dan zendt de gemeente-raad het register aan den bestuurder van het ambt 1), die het weder aan het bestuur der financiën inlevert, opdat dit hier naar het algemeene register vervaardige. De heffing der belasting wordt evenwel door de klagten niet opgehouden, doch hetgeen te veel is opgebracht geworden, later teruggegeven, wanneer het geding is uitgewezen. (§ 11—14).

De groote raad bepaalt hoeveel tienden van franken jaarlijks van elke duizend franken zullen worden geheven (§ 15).

Ieder jaar wordt, voordat men tot de heffing der belasting overgaat, het register nagezien, verbeterd en openbaar gemaakt, en alle vijf jaren geschiedt er eene groote

---

1) *Amtsschaffner*. Deze is een ambtenaar, die de administratie heeft over eene zekere uitgestrektheid, welke *Amt* genoemd wordt.

herziening, waarnaar alsdan de klassificatie en de schatting vernieuwd worden. (§ 16—18).

De regering kan naar verkiezing de belasting van de eigenaren en vruchtgebruikers of ook wel van de gebruikers (*Inhaber*) der eigendommen heffen, die alsdan het regt hebben, haar van de eersten terug te vorderen. (§ 19).

Het is den eigenaren vergund van hunne bezittingen de verschuldigde kapitalen of renten af te trekken; doch wanneer zij hierbij bedrog plegen, zoo worden zij met eene vijfdubbele belasting gestraft, en wanneer hun bedrog eerst na hunnen dood aan den dag komt, zijn hunne erfgenamen daarvoor aansprakelijk. (§ 20).

II. *Belasting op kapitalen.*

Belastbaar zijn alle rentegevende kapitalen, die op vaste goederen gevestigd zijn, en alle levenslange renten in geld, eveneens op vaste goederen gevestigd, welke men tot invulling in het register moet opgeven. (§ 21 en 22).

Geen titel tot bewijs van regt op eenig kapitaal of eenige rente is geldig, ten zij voorzien van een bewijs, dat zij voor het register zijn opgegeven. Tot berekening der kapitaalwaarde der rente wordt zij vijf en twintig malen verdubbeld. Wordt de opgaaf verzuimd, dan worden de belastingschuldigen of na hunnen dood hunne erfgenamen dubbel aangeslagen. Alle verbindtenissen, waardoor de betaling der belasting aan den schuldenaar wordt overgedragen, zijn niet geldig. (§ 23—26).

III. *Belasting op inkomsten.*

Alle zuivere 1) inkomsten uit eenig beroep, handwerk, eenige fabriek, lijfrente of bediening en renten uit buiten het kanton aangelegde kapitalen zijn belastbaar, uitgenomen die, waarvan patent betaald wordt, en die, welke door dienstboden of daglooners worden genoten. Dit zuiver inkomen wordt verkregen door van het ruwe inkomen de onkosten tot zijne verkrijging, het benoodigde tot onderhoud des belastingschuldigen zelve en van zijn huisgezin en daarenboven 4 % van den grond en de gebouwen 2), die tot uitoefening van het bedrijf worden aangewend en als eigendom belast zijn, af te trekken. (§ 27 en 28).

Het inkomen wordt niet naar de individuele vlijt van iederen schatplichtigen afzonderlijk, maar naar eene gemiddelde berekening van datgene, waarop men bij aanwending van gelijke krachten en gelijk kapitaal bij gewone vlijt rekenen kan. Tot onderhoud wordt alleen datgene in berekening gebragt, wat tot de volstrekte nooddrift behoort. (§ 29).

De schatting van het inkomen geschiedt door eene com-

---

1) Wij gebruiken hier de onjuiste uitdrukking *zuivere inkomsten*, daar ook de Bernsche wet zelve *reines Einkommen* vermeldt. Wat zij daardoor verstaat, wordt door de volgende zinsnede opgehelderd.

2) *Unbewegliches Betriebskapital.*

missie van drie tot negen leden, die zooveel mogelijk uit alle onderscheidene beroepen moeten gekozen worden, terwijl in groote plaatsen voor iedere hoofdklasse van beroep eene afzonderlijke commissie benoemd wordt. Alle deze commissarissen moeten voor de aanvaarding hunner betrekking eenen eed afleggen. Vervolgens maken zij een register der inkomsten op, dat den naam, het beroep der belasting-schuldigen en het bedrag hunner inkomsten vermeldt, en op de gewone wijze wordt openbaar gemaakt. (§ 30 en 31).

Gedurende drie weken hebben zij, die beweren te hoog aangeslagen te zijn, de gelegenheid hunne klachten daarover in te leveren. Kunnen zij den grond hunner klacht niet bewijzen, zoo wordt hun vergund hun belastbaar inkomen onder eede voor den vergaderden gemeenteraad op te geven. Is het register der inkomsten in gereedheid gebragt, dan wordt het aan den bestuurder van het ambt en vervolgens aan het bestuur der financiën opgezonden. (§ 32—34).

Van het inkomen worden als belasting zooveel vierde gedeelten van franken per 100 franken, als er van de bezittingen tiende gedeelten van franken per 1000 franken geheven worden 1). (§ 35).

Jaarlijks wordt het inkomen-register nagezien, verbeterd en openbaar gemaakt. (§ 36 en 37).

1) Dat is met andere woorden, zooveel malen $\frac{1}{2}$ % van het inkomen als er $\frac{1}{16}$ % van de bezittingen wordt opgebragt. Men heeft hierbij den standard van 4 % renten tot grondslag genomen.

IV. *Algemeene bepalingen.*

Zowel het vermogen als het inkomen wordt belast op de plaats, waar het geregistreerd is. (§ 38).

Voogden en zaakwaarnemers vertegenwoordigen hunne pupillen en lastgevers. (§ 39).

De groote raad bepaalt wanneer de inning der belasting eenen aanvang neemt en eindigt, en aan de gemeenteraden wordt de zorg voor deze inning opgedragen, terwijl deze tevens de aanslagbiljetten rondzenden, tot betaling der belasting oproepen en de kwitantien wegens hare voldoening uitreiken moeten. (§ 40—42).

Het geld, dat zij aldus hebben ingevorderd, zenden zij aan den bestuurder van het ambt, trekken daarvan zoo veel ten honderd af, als hun voor hunne moeite van staatswege wordt toegekend, en leveren eene opgaaf van hen, die in gebreke gebleven zijn. Deze achterstallen worden vervolgens door den bestuurder van het ambt aan het bestuur der financiën bekend gemaakt. (§ 43 en 44).

De vergoeding der gemeenteraden bedraagt 2 % van hetgeen zij invorderen, waarvoor zij echter de onkosten der schatting bestrijden moeten. (§ 45).

Die als commissaris gekozen wordt, moet ten minste drie maal deze betrekking waarnemen, en wanneer hij zich daaraan trachte onttrekken, zoo wordt hij even als een voogd, die zijne betrekking weigert te vervullen, gestraft. (§ 46 en 47). 1).

1) Wij hebben ook bij de beschrijving dezer wet hare oor-

Al dadelijk treft ons de mindere volledigheid 1), welke

spronkelijke volgorde behouden, opdat zij door den lezer des te gemakkelijker met den tekst zelve zoude kunnen vergeleken worden. Omtrent de uitvoering der wet zijn nog bijzondere reglementen uitgevaardigd.

1) Wij zijn niet in de gelegenheid geweest te onderzoeken, tot welke moeilijkheden deze mindere volledigheid aanleiding gegeven heeft. Men wachte zich evenwel van te vooronderstellen dat de uitvoerigheid eener wet altijd een waarborg zoude zijn om twijfelingen voor te komen. Wanneer men bij hare inrigting steeds vaste en goede grondslagen aanneemt, waaruit alle voorkomende omstandigheden analogisch kunnen verklaard worden, zoo behoeft zij alle die omstandigheden niet afzonderlijk te vermelden. De Engelsche regering, die geene analogie uit vrees voor eene verkeerde uitlegging wil toelaten, doch in alle zaken tracht te voorzien, opdat men steeds naar de letter der wet zoude kunnen uitspraak doen, behoort daarom veel uitvoeriger te zijn, dan wanneer zij iets aan het oordeel van den regter overliet. De Fransche wetten daarentegen zijn doorgaans veel beknopter, doch bezitten vaste regelen, waarnaar men de meeste voorkomende zaken kan uitleggen.

Wil men nu aan den regter of ambtenaar geen analogisch oordeel overlaten, zoo is niets verderfelijker dan eene oppervlakkige behandeling der wet. Zij kan alsdan niet te uitvoerig zijn.

De wetten moeten duidelijk en verstaanbaar zijn, en geene

wij bij deze Bernsche wet opmerken, in vergelijking met de zoo uitvoerige en naauwkeurige Engelsche wet, bij welke men schier geen geval zoude kunnen uitdenken, waarin door haar niet is voorzien. Indien men deze mindere naauwkeurigheid der Bernsche wet aan geene te vlugtige bewerking moet toeschrijven, zoo meenen wij daarvan de reden welligt in de minder ingewikkelde levensbetrekkingen van het Zwitsersche kanton te moeten zoeken. Er blijven echter zwarigheden tegen haar in te brengen, welke oplossing wij niet hebben kunnen vinden, en waarvan wij de voor naamste zullen mededeelen.

1°. Hebben wij niet kunnen ontdekken, onder welke rubriek zij gebragt moeten worden, die gelden uitleenen zonder daarvoor eene hypotheek als onderpand te bekomen.

2°. Vinden wij geene melding gemaakt van geheimhouding, die het eenige middel is om het hatelijke van het onderzoek der ambtenaren eenigzins te verminderen.

3°. Heeft men den belastingschuldigen geene gelegenheid gegeven om in hooger beroep te komen.

4°. Is het een harde maatregel, dat de belastingschuldige door zijn verzoek om vrijstelling de inning der belasting niet kan ophouden, maar dat hij verplicht is haar eerst voluit te betalen en eerst daarna zijn regt kan laten gelden.

---

studie vereischen, waarvoor de meeste belastingplichtigen niet vatbaar zijn . . . . Niets is schadelijker dan elken dag nieuwe instructiën te moeten geven." (GOGEL, Mem. en Corresp. bl. 41).

5°. Is een vaste maatstaf tot kapitalisatie der renten wegens den veranderlijken standard der renten dikwijls onregtvaardig.

6°. Bevreemdt het ons dat men denzelfden maatstaf tot kapitalisatie van lijfrenten als van gewone renten aanneemt, zonder in aanmerking te nemen dat het kapitaal der lijfrenten voor hem, die ze geniet, verloren is, en hij slechts daardoor hoogere renten ontvangt dan zijn kapitaal anders zoude opleveren 1).

7°. Komt het ons voor dat er voor het belastbaar inkomen weinig zal overschieten, wanneer men ziet, hoeveel de regering vergunt van het ruwe inkomen af te trekken, namelijk: de onkosten, die men tot verkrijging van het inkomen maakt, het onderhoud van den belastingschuldigen en zijn huisgezin, en 4 % van het onbewegelijk bedrijfskapitaal, terwijl daarenboven alle inkomsten van daglooners, dienstboden, en hen, die van hun beroep patent betalen, geheel verschoond blijven.

8°. Vinden wij niet vermeld, naar welken maatstaf men het tot onderhoud noodzakelijke berekenen zal, terwijl wij daarvoor geene vaste som zien aangenomen.

---

1) De Engelsche wet belast de lijfrenten ook even hoog als de andere renten, omdat, wanneer de lijfrenten bij den dood vervallen, ook hare belasting ophoudt. Doch zij schijnt even als deze wet voorbij te zien dat onder de lijfrenten een gedeelte van het uitgeleende kapitaal bevat is.

9°. Heeft de wet den tijd, binnen welken men zijne klagten kan inzenden, zeer kort gesteld.

10°. Is de verklaring onder eede voor den gemeenteraad, waartegen geen tegenbewijs schijnt te worden toegelaten, gevaarlijk voor de zedelijkheid, daar zij tot misdaad aanleiding kan geven.

Daarentegen meenen wij dat de volgende bepalingen onze goedkeuring verdienen:

1°. Dat in de commissiën eene vereeniging van ambtenaren en gemeenteleden plaats heeft, waardoor aan den eenen kant het onaangename der contrôle gewijzigd wordt, terwijl aan den anderen kant de ambtenaren in de administratie door hunne grootere ervarenheid hunnen medecommissarissen van veel dienst kunnen wezen.

2°. Houden wij het vorderen van een bewijs van aanslag en voldane belasting, wanneer men op eenig goed zijn regt wil doen gelden, voor eene goede contrôle en eene aanmoediging om met getrouwheid zijne goederen voor de belasting aan te geven.

3°. Het aftrekken der nooddruft van alle inkomsten is een billijker maatregel, dan eene vaste grens aan te stellen, onder welke ieder inkomen onbelast blijft.

4°. Het berekenen der inkomsten, niet naar ieders individuele vlijt, maar naar hetgeen eenige nijverheid gemiddeld oplevert, is een spoorslag voor minder vlijtigen om hunne inkomsten meer evenredig aan hunne belasting te maken, terwijl het de ontwikkeling der nijverheid niet

in den weg staat. Wij vreezen evenwel dat het berekenen dier gemiddelde opbrengst der nijverheid vele zwaargheden in de praktijk zal ontmoeten. 1).

Tot dekking der tegenwoordige buitengewone uitgaven besloot ook de regering der stad Berlijn den 6 Mei van dit jaar tot het heffen eener belasting van 1 % op het zuiver inkomen, waaraan alle zelfstandige inwoners der Pruisische hoofdstad onderworpen zouden zijn, en wel: 1°. alle op zich zelve staande personen, die een inkomen boven 300 *thaler* genoten; 2°. alle huisgezinnen uit twee personen bestaande, met een inkomen van boven 400 *thaler*; 3°. alle huisgezinnen uit meer dan twee personen bestaande, wier inkomen meer dan 600 *thaler* bedroeg.

Bij deze zien wij dus het progressieve stelsel in verband gebracht met de zwaarte der huisgezinnen, zonder evenwel het grootere inkomen zwaarder dan het mindere te treffen.

---

1) Over de invoering eener dergelijke belasting in Baden zie men HELFERICH: Ueber die Einführung einer Kapitalsteuer in Baden.

HOOFDSTUK VI.

DE HEFFINGEN IN NEDERLAND VAN DE BEZITTINGEN EN INKOMSTEN, INZONDERHEID VAN 1795 TOT 1804.

Voor ons vaderland is eene belasting op de bezittingen of inkomsten geene nieuwigheid, maar zij werd vroeger meermalen onder den naam van heffing van eenen tienden, honderdsten of tweehonderdsten penning opgebracht. Reeds in 1542 werd onder KAREL V, toen MAERTEN VAN ROSSEM van wege den Heer van Kleef onverwacht in Brandenburg was gevallen, en FRANS I, koning van Frankrijk, met zijne legers in Roussillon en Luxemburg was getrokken, de heffing bevolen van eenen tienden penning van de inkomsten van alle vaste goederen, renten, bosschen, beemden enz. en van de jaarlijksche winst der kooplieden 1). Later kwam deze wijze van belasting meer in zwang en werd onder de gewone middelen 2) tot bestrijding der staatsbehoeften

1) WAGENAAR, Vaderl. Historie. V bl. 240.

2) BERG, Spec. de Vect. ac Trib. temp. com. 49.

opgenomen, hoewel »men de collectatie by den thiende penningh behoorde te reserveren tot een refugie in uysterste noodt 1).»

De tiende penning werd doorgaans van de inkomsten van alle vaste goederen, renten, huren en winsten geheven, en wanneer de nood minder dringend was, vergenoegde het bestuur zich met slechts eenen twaalfden, vijftigsten, honderdsten of zelfs tweehonderdsten en duizendsten penning te heffen. Zoo werd gedurende de jaren 1672 tot 1679 2) van de ingezetenen van Holland en West-Friesland dertienmaal de op-

1) VAN DER GOES, III bl. 174. (12 Januarij 1552).

2) Namelijk:

26 Februarij	1672	eenmaal	een	200 ^e	penning
24 December	1674	tweemaal	»	»	»
20	»	1675	»	»	»
15 Julij	1676	»	»	»	»
19 Maart	1677	»	»	»	»
30 Julij	1677	eenmaal	»	»	»
22 December	1677	»	»	»	»
20 Augustus	1678	»	»	»	»
29 Maart	1679	»	»	»	»

Bij deze drie laatste heffingen werd eene premie van 8 0/0 toegestaan aan hen, die ze voor den vervaltijd zouden afdoen.

Zie de ordonnantiën en placaten hieromtrent van de Staten-Generaal in het Groot-Placaet Boek III fol. 1041, 1070, 1075, 1076, 1078. Verder Mr. D...., Over de Bel. het beheer der Geldm. enz. bl. 153.

brengrst van den tweehonderdsten penning gevorderd 1). Doch het was vooral ten tijde der omwenteling op het laatst der vorige eeuw, dat het bestuur van dit middel gebruik maakte om de groote sommen te verkrijgen, welke de bevrijding der Fransche bondgenooten het vaderland kostte 2). Wij zullen hier kortelijk eene opgaaf der heffingen geven, welke hebben plaats gehad, voordat de Bataafsche Republiek in het jaar 1798 eene vaste Staatsregeling had verkregen, welke ook in het belastingwezen eene geheele omwenteling teweeg bragt. Daarna zullen wij de grondstellingen vermelden, welke die Staatsregeling voor het heffen der belastingen voorschreef, en ten laatste de heffingen, welke dientengevolge door de ingezetenen der Vereenigde Bataafsche Republiek zijn opgebracht.

In Holland

werd aan de ingezetenen der provincie reeds den 26

1) Veel overeenkomst met eene belasting op de inkomsten had ook de *personale quotisatie*, die in 1742 werd ingevoerd. De familiën of *taxable* personen werden hierbij verdeeld in klassen naar de gegoedheid, nering, *apparente* winsten en inkomsten. Zij bedroeg naardat men in eene hoogere of lagere klasse geplaatst was 1 0/0, 1½ 0/0, 2 0/0 en 2½ 0/0. (Zie G. P. B. VII. fol. 1132). BERG, Spec. de Vect. ac Trib. temp. reip. p. 98.

2) Over den toestand onzer financiën ten tijde van de komst der Franschen zie men METELERKAMP, de Toestand van Nederland, II, bl. 45

Maart 1795 (eene maand na de vlugt van WILLEM V) de opbrengst van al hun ongemunt goud en zilver opgelegd 1). Spoedig daarop volgde eene *vrijwillige geldnegotiatie* van 5 % 2), (11 Junij 1795), en eene maand later (17 Julij) werd er eene *geforceerde geldnegotiatie* van 6 % uitgeschreven 3).

Den 16 October van hetzelfde jaar verscheen er eene *Publicatie van de Provisioneele Repraesentanten van het volk van Holland, nopens de middelen van contrainte tegen hen, die in de geforceerde geldnegotiatie van den 17 Julij waren nalatig gebleven*. Deze werden hierin bij verder verzuim bedreigd met *sommatie, renovatie, parate executie, gijzeling en sequestratie van goederen*, terwijl zij, die voor *suspect* gehouden werden, niet tot den eed konden worden toegelaten, maar van hen eene *openlegging des boedels* gevorderd werd 4).

Den 30 Junij 1796 werd er eene heffing uitgevaardigd van de *Revenuen der ingezetenen van Holland*. Hierbij werd het progressieve stelsel gevolgd. Personen, wier inkomsten geen f 300 bedroegen, waren geheel vrijgesteld, en de overige in vijftien klassen verdeeld, waarvan de hoogste een inkomen van f 25,000, en de laagste een inkomen van f 600 bevatte. Die slechts f 300 inkomen genoot, betaalde 3 %

1) Zie Voll. Verz. der Public. I, 30.

2) Voll. Verz. I. 48.

3) Voll. Verz. II. 64.

4) Jaarb. III. 97.

belasting, terwijl de opbrengst voor iedere hoogere klasse met 1°/₀ of 2°/₀ vermeerderd werd, zoodat zij voor de hoogste klasse 37¹/₂ ^o/₀ beliep. Den 10 Augustus werd deze heffing door eene nadere publicatie *geamplieerd* en *gealtereerd*. Van de bezittingen werd 6°/₀ geheven, waarvoor recepissen rentende 2¹/₂ ^o/₀ uitgegeven werden. Naar de bezittingen werden de ingezetenen in achttien klassen verdeeld, waarvan de eerste een bezit van f 2,000,000 en de laatste van f 1200 bevatte, en waarin iedere persoon zich naar zijne *overtuiging* en *geweten* moest rangschikken. Daar de opbrengst evenwel geenszins aan de verwachting beantwoordde, zoo werden er commissiën tot onderzoek naar *het gedrag* der ingezetenen betrekkelijk de wijze, waarop zij zich in het opbrengen der belasting van hunnen pligt hadden gekweten, aangesteld 1).

In Zeeland

werd den 17 November 1795 eene geldheffing van 6°/₀ van het *zuiver beloop der waarde van ieders kapitaal en bezittingen* uitgevaardigd, terwijl de inkomsten van hen, die geene bezittingen of geen kapitaal hadden, werden gekapitaliseerd en vervolgens belast. Den 28 November 1796 kwam

1) Jaarb. IX. 2, 13, 18, 27, 29, 33. X. 32, 51. XI. 24, 32. XII. 6, 7, 10.

Den 10 Februarij 1796, werd nog eene *vrijwillige negotatie loterij* uitgeschreven van f 18,000,000, waarop echter slechts f 10,000,000 gefourneerd is geworden.

hierbij nog eene heffing van 4 %₀, waarvoor obligatiën met eene jaarlijksche rente van 3 %₀ werden uitgereikt 1).

In Friesland

had eene negotiatie van penningen op de bezittingen der *publieke corpora* plaats den 6 October 1796. Zij bedroeg een zesde gedeelte der *reële of bij getrouwe begrooting bepaalde waarde*, terwijl men tot kapitalisering der inkomsten den maatstaf van *f 3 revenu* tegen *f 100 kapitaal* aannam. De begrooting geschiedde door de bestuurders dier *corpora*, en bij voldoening der belasting werden daarvoor receptissen rentende 3½ %₀ afgegeven 2).

In Utrecht

werd den 21 October 1795 eene heffing van den vijftigsten penning voorgeschreven, doch daar zij bijna een jaar daarna nog niet voldaan was, zoo werd zij den 5 Augustus 1796 nog voor eene maand *geprolongeerd* 3).

In Stad en Lande

bevalen de Provinciale Repraesentanten den 4 September 1795 eene heffing van den vijftentwintigsten penning van alle *goederen en bezittingen*. Obligatiën evenwel ten laste der provincie, waarbij vroeger eene vrijstelling van lasten beloofd was, bleven daarvan verschoond. Schepen en koopmanschappen werden geschat naar de waarde, waarvoor zij verzekerd waren, en zaken, welker waarde twij-

1) Jaarb. V. 59. IX. 63. X. 59.

2) Jaarb. X. 2.

3) Jaarb. V. 26. IX. 6.

felachtig was, naar den prijs, waarvoor men die wilde afstaan. Van tractementen en emolumenten voor eenen onbepaalden tijd werd 10 0/0, doch van die voor eenen bepaalden tijd vastgesteld slechts 4 0/0 geheven, terwijl de tractementen van officieren, boedels onder eene waarde van *f*500 en gestichten *ad pios usus* geheel vrijgesteld bleven. De commissarissen en collecteurs moesten hunne bedieningen *gratis* waarnemen. Daar zij echter niet *rigtig* werd opgebracht, verscheen er den 21 October 1795 eene nieuwe publicatie om de ingezetenen daartoe nader uit te noodigen.

In het volgende jaar werd aldaar nog een honderdste penning van alle de *goederen en bezittingen* der particuliere ingezetenen en een vijftewintigste penning van die der hervormde kerken geheven 1).

In Gelderland

werd in 1796 eene heffing van den vijftigsten penning door de Landschapsvergadering vastgesteld, vergezeld van eene verdubbelde verponding, terwijl de overige belastingen bleven stand houden.

De latere heffingen werden niet meer voor de onderscheidene gewesten afzonderlijk, maar voor alle ingezetenen der Bataafsche Republiek uitgevaardigd.

Niettegenstaande de groote opofferingen, welke de natie

---

1) Jaarb. V. 18, 29. IX. 61.

zich gedurende den laatsten tijd had laten welgevalven, bevonden zich de financiën in eenen zeer hagchelijken toestand, en deze werd niet weinig verergerd, toen onze vloot den 11 October 1797 door die der Engelschen geslagen was, en er dus voor de uitrusting eener nieuwe vloot tot handhaving der Bataafsche vrijheid nieuwe opbrengsten gevorderd werden. Den 22 November 1797 deed derhalve de Vergadering het voorstel tot eene belasting om 's lands vloot te kunnen verbeteren, nadat reeds den 12 October 1797 een tachtigste penning door alle ingezetenen op nieuw was opgebracht 1). Het voorstel vond groote tegenkanting, doch werd eindelijk na de verdediging der burgers VAN DE KASTELE, KANTELAAR, VAN NOLST en OCKERSE aangenomen, en de wet den 5 December 1797 gepubliceerd.

Deze heffing bedroeg 8 0/0 van elks inkomen, tegen uitgifte van receptissen, die 3 0/0 rente gaven. Inkomsten, die geen f300 bedroegen, bleven evenwel verschoond, terwijl voor elk kind f50 bij de berekening der inkomsten werd afgetrokken, welke berekening naar eenen omslag over de drie laatste jaren geschiedde. De ingezetenen waren verplicht zich zelve te *quotiseren*, en in eene der klassen te rangschikken, die door de wet werden aangeduid 2). Daar echter ook deze heffing geene betere uitkomsten opleverde dan de voorgaande, zag het bestuur zich genoodzaakt door eene tweede publicatie van 22

1) Jaarb. XI. 38.

2) Jaarb. XII, 7, alwaar verkeerd staat 5 Februarij.

December 1797 de ingezetenen andermaal tot eene getrouwe kwijting te *exhorteren*.

Gedurende den loop van het jaar 1797 en in de eerste helft van 1798 vaardigde de Nationale Vergadering nog de volgende publicatiën uit, waaruit de geldverlegenheid van het toenmalig bestuur voldoende zal kunnen blijken, namelijk:

Den 6 Julij 1797 eene publicatie om de inwoners der Bataafsche Republiek dadelijk *bij anticipatie* penningen in 's lands schatkist te doen fourneren 1), terwijl door eene andere van 22 Julij 1797 voogden, curators enz. werden uitgenoodigd om aan deze anticipatie deel te nemen 2).

Den 24 Julij 1797 verscheen eene notificatie, waarbij de termijn van anticipatie werd *geprolongeerd* 3).

Den 11 Augustus 1797 eene publicatie bevattende eene ordonnantie, naar welke ieder zijn aandeel in de *gecreteerde* heffing moest betalen 4).

Den 11 October 1797 eene publicatie tot eene geldheffing *bij executie* van die ingezetenen, die voor den 15 November 1797 hun aandeel in den tweeden termijn der *f*40,000,000 niet zonden hebben gefourneerd. Zij werd voor Gelderland op eenen honderdsten, voor Holland, Zeeland, Utrecht, Staat

1) Jaarb. XI. 16.

2) Jaarb. XI. 18.

3) Jaarb. XI. 22.

4) Jaarb. XI. 26.

en Lande en Drenthe op eenen tachtigsten, voor Overijssel op eenen honderdsten, voor Bataafsch Braband op eenen tweehondersten penning bepaald 1).

Den 12 October 1797 eene publicatie tot heffing van eenen tachtigsten penning in Holland van alle bezittingen 2).

Den 18 Januarij 1798 had nogmaals eene heffing plaats van den tachtigsten penning van alle bezittingen 3).

Den 17 Julij 1798 zag zich het Intermediair Uitvoerend Bewind gedwongen, wegens de slechte nakoming der nitgeschrevene heffing van 5 December 1797 van 8 $\frac{0}{10}$ ten behoeve van 's lands zeemagt genoodzaakt, bij de ingezetenen op eene betere opbrengst en aanzuivering van het te kort komende aan te dringen, op verbeurte van ténen stuiver van iederen gulden voor hen, die nog in gebreke zouden blijven. Verder gaf het te kennen dat men het aftrekken van *f* 50 voor ieder kind zoodanig moest verstaan, dat, wanneer het inkomen daardoor onder *f* 300 werd gebragt, men alsdan niet geheel werd verschoond, maar altijd van het overblijvende moest betalen, en dat men onder de uitdrukking van inkomen moest verstaan *al wat onzuiver werd genoten*, en niet, nadat men daarvan het *vertier* had afgetrokken 4).

Den 21 Sept. 1798 maakte het Uitvoerend Bewind be-

1) Jaarb. XI. 37.

2) Jaarb. XI. 38.

3) Jaarb. XII, 23.

4) Voll. Verz. II. 21.

kend dat de termijn tot afbetaling van het verschuldigde naar de geldheffing van 5 December 1797 verlengd was tot 16 October 1798, doch tevens op verbeurte van twee stuivers van iederen gulden voor hetgeen te laat werd opgebracht 1).

Intusschen arbeide de Nationaale Vergadering aan het vaststellen eener Constitutie voor de Vereenigde en On-deelbare Bataafsche Republiek, waarbij zij ook eenige grondstellingen voorschreef, waarnaar men zich voortaan bij het heffen der belastingen zoude te gedragen hebben. Wij hebben den loop harer beraadslagingen over dit onderwerp gevolgd, doch over de inkomen-belasting weinig belangrijks aangetroffen, daar de vertoogen der Repraesentanten meest de vraag behelsden, in hoeverre de *amalgame* van belastingen voor de Vereenigde Republiek wenschelijk en regtvaardig was, terwijl de meesten van hen zich beklaagden dat het ontwerp hun aangeboden slechts grondstellingen en geen volledig systema van belasting inhield.

De beginselen nu in dit ontwerp voorgesteld kwamen hoofdzakelijk hierop neder:

De belastingen zouden geëvenredigd zijn aan elks *relatief vermogen*, en het meest drukken, waar het meeste vermogen gevonden werd.

De belastingen op onroerende goederen zouden blijven zoor

1) Voll. Verz. II. 33.

Men vergelijke nader over deze heffingen Jaarb. XI. 24, 34, 39 en Voll. Verz. II. 8, 25.

als die in 1792 daarop gelegd waren. Er zouden geene nieuwe of zwaardere daarvan mogen geheven worden dan alleen bij wijze eener *extraordinaire* heffing, welke alsdan tevens door eene heffing van de inkomsten *uit anderen hoofde* genoten moest vergezeld gaan.

Deze *extraordinaire* heffing zoude *alle soorten van bezittingen* moeten treffen, welke naar hare *opregte waarde* voor de ingezetenen der *geheele* Republiek moesten worden aangeslagen.

Zowel bij de gewone als buitengewone heffingen op de inkomsten zoude het bestuur moeten zorgen dat ieder zich behoorlijk van zijnen pligt kweet, en daarbij tevens stipte geheimhouding in acht genomen worden.

De belasting op *het consumtive* zoude alleen datgene treffen, wat na *genot van het volstrekt noodige* overbleef. Voorwerpen van nooddruft zouden derhalve onbelast blijven, en diegene, waarop reeds belasting gelegd was, zouden daarvan zoodra mogelijk moeten ontheven worden.

Geen hoofdgeld zoude er verder worden opgebracht, en, waar het bestond, moest het zoodra mogelijk worden afgeschaft.

Zij, die zich over dit voorstel vooral hebben doen hooren, waren de burgers: VAN DE KASTEELE, SCHIMMELPENNINCK, HAHN, JORDENS, HOFFMANN, VAN MARLE, VAN BELJMA, VERHEES, LAMSWERDE, QUEIJSEN, KRIEGER, BERKHOUT, DE LA COURT, DE MIST en SONSBECK 1).

1) Over hunne beraadslagingen leze men het Dagverhaal

VAN DE KASTEEL EN SCHIMMELPENNINGK verdedigden het ontwerp tegen de bedenking dat het geen *systema* doch slechts grondbeginselen bevatte, en beweerden dat men bij het daarstellen eener constitutie over dit onderwerp geen bepaald zamenstel van belasting kon verwachten, maar slechts grondbeginselen kon aangeven, waarnaar de regering zich in het vervolg te gedragen had.

VAN DE KASTEEL drong verder aan op eene belasting op de inkomsten, welke hij als de *zekerste maatstaf* voor *ieders relatief vermogen* beschouwde, doch wenschte tevens dat de regering daarbij eene stipte geheimhouding zoude in acht nemen en vooral zorgen dat ieder zich behoorlijk van zijnen pligt kweet. Hij herinnerde daarenboven aan de Vergadering de zwaarigheden, die zij den 21 Januarij bij de behandeling van het rapport geopperd had, en dat het vrijstellen der voorwerpen van nooddrift hun toen bedenkelijk had toegeschenen.

HAIN verklaarde zich tegen het ontwerp, zooals het nu was voorgesteld. Hij zeide dat ieder ingezetenen verplicht was in de behoeften van den staat het zijne te dragen, naarmate de bescherming van zijn *lijf, bezittingen* en *inkomsten* waard was, en dat het ontwerp dit niet genoeg had in aanmerking genomen. Eene belasting op bezittingen alleen vond hij onbillijk, daar ook de inkom-

---

der handelingen van de Nationaale Vergadering. D. V. 121—
137, 142 en volgende.

ten beschermd werden. Eene belasting op inkomsten alleen was onregtvaardig, daar alzoo de nijverheid met de luiheid werd gelijk gesteld. Slechts op de vereeniging van beide meende hij een juist belastingstelsel te kunnen gronden. Zware huisgezinnen wilde hij dat met toegevendheid zouden behandeld worden, en dat alle belastingen op het *consumtive* zouden afgeschafft worden, daar deze bij uitnemendheid de talrijke huisgezinnen bezwaarden.

Wat het laatste betrof, deelde ook HOFFMANN in zijn gevoelen, doch VAN MARLE geloofde dat het onmogelijk was zonder eene belasting op het *consumtive* in de zoo hoog geklommene staatsbehoefte te voorzien.

Het *Ontwerp van Constitutie* in 1797 aan de Vergadering aangeboden vond veel tegenstand, werd verworpen en door een nieuw *Ontwerp van Staatsregeling* in 1798 vervangen. Dit vond een beter onthaal en werd, evenwel niet zonder veel tegenkanting en langwijlige beraadslagingen, ten laatste aangenomen.

Omtrent het stuk van financiën kwam het evenwel met het ontwerp van het vorige jaar bijna geheel overeen.

De vroeger bestaan hebbende schuldbekentenissen werden erkend, dochtegen Nationaale Schuldbrieven ingewisseld, zonder eenige vermindering van haar kapitaal of interest, terwijl zij verder van alle belastingen moesten verschoond blijven, behalve die, van welke daarop bij de invoering der Staatsregeling terstond zouden gelegd worden.

De amortisatie en de rentebetaling dier Schuldbrieven werd aan een afzonderlijk bestuur opgedragen.

Jaarlijks zoude het Vertegenwoordigend Lichaam over de gedurende het volgende jaar te heffen belastingen moeten gehoord worden en beslissen, terwijl geene belasting voor langer dan een jaar zoude kunnen bepaald worden.

Buitengewone uitgaven zouden door een *don gratuit* bij wijze van *quotisatie* over de *relative* inkomsten en verteeringen van alle ingezetenen der Republiek moeten gedekt worden, terwijl men tevens zorgen moest dat de plaats gevonden hebbende leeningen zoo spoedig mogelijk werden afgelost.

Binnen het jaar was het Uitvoerend Bewind verplicht een nieuw stelsel van belastingen voor te dragen, geëvenredigd aan het *betrekkelijk vermogen* der ingezetenen, en opgemaakt uit de *vergelijking van derzelver bezittingen, inkomsten en bekende verteeringen* naar de volgende grondbeginselen:

„A. De belastingen op de onroerende Goederen, in de geheele Republiek, op eenen evenredigen voet, naar derzelver betrekkelijke waarde gebragt, met vernieuwing en aanvulling der oude Quohieren, blyven bestaan.

B. Omtrend alle belastingen, zoo gewoone als buitengewoone, hetzij die gelegd worden op bezittingen, of op inkomsten en bekende verteeringen, word zooveel mooglyk gezorgd, aan den eenen kant, dat ieder zig, opregt en ter goeder trouwe, van zynen pligt kwyte, en, aan de andere zyde, dat noodelose openbaarmaakingen van iemands bezittingen en inkomsten worden voorgekomen.

C. Dat alle belastingen op het consumtive, *indien* en *zoo verr*² die plaats zullen hebben, alzoo worden ingerigt, dat dezelve geheven worden van dat gedeelte van elks ver-teering, hetgeen hy, na genot van het volstrekt noodige, uit zyne inkomsten verkiest te bekostigen.

D. 'Er kan geenerlei belasting gelegd worden op levens-middelen van de eerste noodzaaklykheid. Het Vertegenwoordigend Lichaam ontheft zoodanige middelen, die daarmede bezwaard zijn, van dien last, zodra Hetzelve bevindt, dat de opbreng van andere belastingen zulks toelaat.

E. 'Er kan geen Hoofdgeld, ieder Ingezetenen, zonder onderscheid van vermogen, drukkende, worden ingevoerd. Met het einde van het *eerste* jaar, na de aanneming der Staatsregeling, zal hetzelve ophouden, overal, waar zulks nog op die wyze geheven word.

F. 'Er zal, over de geheele Republiek, worden ingevoerd eene algemeene en billijk geregelde belasting van het Colla-teraal op de Saldo's der Boedels, als mede op het Nationaal Klein Zegel. Voor beide belastingen, maakt het Vertegenwoordigend Lichaam, ten spoedigsten, eene nieuwe Or-donnantie.

G. De afzonderlijke administratie over de Middelen te Water, of inkomende en uitgaande Regten, zal daadlyk ophouden, en begrepen worden onder het algemeen za-menstel van Financie 1)."

---

1) Jaarb. XII. blz. 263—267. Wij hebben gemeend

Dit nieuwe stelsel nu moest binnen den tijd van twee jaren algemeen zijn ingevoerd, terwijl aan het bestuur verder werd opgedragen het oprigten van eene kas tot reserve voor den oorlog, en het maken van een reglement, ten einde tegen het plegen van knevelarij der ambtenaren te waken en voor eene rigtige opbrengst der belasting zorg te dragen.

De Nationaale Vergadering gaf inmiddels door eene publicatie van den 30 Januarij 1798, aan alle ingezetenen kennis, dat niettegenstaande de daarstelling eener Ondeelbare en Vereenigde Republiek, de vroeger bepaalde buitengewone geldheffingen voortgang hebben zouden, totdat daaraan geheel voldaan was 1).

Wij zouden in te veel bijzonderheden moeten treden, wanneer wij elke der heffingen, waardoor later de ingezetenen der zoo duur gekochte Bataafsche Republiek gedrukt en gekweld werden, afzonderlijk wilden behande-

---

deze grondstellingen volledig te moeten mede deelen, daar zij tot grondslag bij de invoering der volgende heffingen moesten verstrekken.

1) Jaarb. XII. 31. Over de publicatie omtrent het *persisteren* bij de geldheffing van 8°/_o, het aanstellen van *taxateurs*, ten einde de nalatigen te treffen en hen nog gelegenheid tot opbrengst van het te kort komende te geven, vergelijkte men de Jaarb. XII. 18 en XIII. 47. 65.

len. Ten einde niet al te uitvoerig te worden, zullen wij slechts den tijd, het bedrag, de omstandigheden, die haar noodzakelijk maakten, kortelijk vermelden, en vooraf een algemeen overzicht geven van de regelen, welke zoo niet bij alle, althans bij de meeste heffingen werden in acht genomen.

Zij moesten naar het voorschrift der eens aangenomene Staatsregeling alle bezittingen en inkomsten treffen. Slechts die waren daarvan vrijgesteld, welke wegens hare geringe waarde weinig konden opleveren, en door de ingezetenen niet dan met verkorting der eerste levensbehoeften konden worden opgebracht. Inkomsten onder *f* 300 voor gehuwden of *f* 200 voor ongehuwden, en bezittingen onder eene waarde van *f* 500 bleven derhalve verschoond, zoo ook die, welke aan gestichten *ad pios usus* bestemd toebehoorden. Tegen betaling der verschuldigde belasting werden recepissen afgegeven, die later tegen obligatiën werden ingewisseld, en in het begin slechts 3 %, doch later zelfs 5 % rente opleverden, naarmate het der regering moeilijker werd zich geld te verschaffen. Deze renten werden bestreden uit de reeds bestaande belastingen en later uit de opbrengst der voor vijf en twintig jaren vastgestelde heffing, welke gedurig verhoogd werd, naarmate de schuldenlast der Republiek toenam. De schatting van de waarde der bezittingen geschiedde of naar de prijscourant, welke daarvan door beëdigde makelaars was opgemaakt, of in twijfelachtige gevallen

naar hetgeen zij gewoonlijk waard waren, terwijl schepen, koopmanschappen en andere dergelijke bezittingen, welke aan risico onderhevig waren, voor dezelfde waarde als waarvoor zij verzekerd waren, konden worden opgegeven. Bij de berekening van het inkomen was het vergund de lasten, die het reeds bezwaarden, de huur der landerijen en daarop geplaatste gebouwen, de loonen aan arbeiders of bedienden uitbetaald, de schaden door kooplieden of andere ondernemers geleden en voorts alle uitgaven, welke tot verkrijging van het inkomen noodwendig waren, daarvan af te trekken.

Zij, die fideicommissaire goederen bezaten, waren verplicht even als van hunne eigendommen de belasting op te brengen, doch zij hadden het regt het door hen betaalde later terug te vorderen van hen, aan wie zij die goederen moesten overleveren. Administrateurs waren verbonden voor de goederen onder hen berustende; terwijl ook weesmeesters, voogden, curators, executeuren en boedelredders voor de opbrengst der belasting van die goederen, over welke zij het beheer hadden, aansprakelijk waren. Ten einde niemand het land zoude verlaten, om zich aan de zware heffingen te onttrekken, zoo waren zij, die zich met der woon buitenslands vestigen wilden, nog gedurende een jaar en zes weken voor hare opbrengst verantwoordelijk.

De *quotisatie* werd aan de ingezetenen zelve overgelaten, aan wie gedrukte biljetten werden rondgezonden; opdat zij die *ter goeder trouwe en naar hun beste weten* zouden.

invullen, terwijl zij bovendien hunne verklaring met eene eed moesten bevestigen. Deze biljetten werden daarop in geslotene briefjes terug gezonden en aan het onderzoek der commissarissen onderworpen, die daaromtrent eene volstrekte geheimhouding moesten in acht nemen en daarom de biljetten, in plaats van met den naam der declaranten, met nummers voorzagen. Ook werden de door hen opgemaakte *quohieren* van het vorige jaar, zoodra die voor het loopende jaar vervaardigd waren, terstond verbrand. Werden de verklaringen niet voldoende of *suspect* bevonden, zoo moesten de declaranten zich daaromtrent nader verklaren, en wanneer zij schuldig bevonden werden, dan werden zij met eene driedubbele belasting van hetgeen zij te weinig of in het geheel niet opgegeven hadden, gestraft. Voldeden zij niet aan hunne verplichting binnen de voorgeschrevene termijnen, zoo werden zij dubbel belast. Straffen tegen bedrog en ontduiking waren inlegering, gijzeling, sequestratie van goederen en eerloosverklaring; doch in schier iedere publicatie beklaagde zich het bestuur, dat ofschoon velen met ware vaderlandsliefde aan hunne verplichting voldeden, de ongelukkige ondervinding evenwel geleerd had, dat noch de eerbied voor den eed, noch het belang van het vaderland, noch de vrees voor straf de slechte pligtsbetrachting van vele ingezetenen had kunnen voorkomen.

Het fournissement der gelden geschiedde bij door het bestuur daartoe voor elken ring afzonderlijk aangestelde ontvangers.

Ten einde voor eene meer regelmatige opbrengst zorg te dragen en tevens de nalatigen te straffen, werden er dikwijls commissiën tot *onderzoek nopens het gedrag der ingezetenen* aangesteld, en weldra werd de administratie der heffingen aan eene daartoe afzonderlijk verordende commissie opgedragen. Hiertoe werden de ingezetenen verdeeld in districten van 3000 tot 12000 zielen en voor ieder district drie gecommiteerden tot onderzoek aangesteld, terwijl er voor ieder departement wederom vijf gecommiteerden werden benoemd, wien nog vijf andere als plaatsvervangers werden toegevoegd. Geheimhouding was een hunner eerste pligten, waaromtrent zij gedwongen waren den eed af te leggen. De gecommiteerden, uit het departementaal bestuur gekozen, genoten geene afzonderlijke bezoldiging, doch aan de departementale en districts-gecommiteerden werd een *redelijk daggeld* toegekend. Deze districts-gecommiteerden zonden de biljetten rond en konden ieder' ingezeten' voor zich ontbieden tot nadere verklaring. Hadden zij bedenkingen tegen de ingevulde biljetten, dan moesten zij trachten hierover met de ingezetenen te vereffenen, doch konden zij het met deze niet eens worden, zoo *tauxeerden* zij hen zelvo op hunne beurt, en zonden de *tauxatie* aan de departementale gecommiteerden op, terwijl de gedagvaarde hietegen binnen den tijd van veertien dagen konde in hooger beroep komen. De districts-gecommiteerden hielden verder *quohieren*, waarin zij de nummers en het bedrag der

belasting vermeldden, en die zij behoorlijk verzegeld aan den ontvanger moesten opzenden, terwijl zij die van het vorige jaar, zooals reeds boven gezegd is, moesten verbranden.

Thans gaan wij over om te vermelden, welke heffingen er den ingezetenen der Vereenigde en Ondeelbare Bataafsche Republiek gedurende de jaren 1798 tot 1804 zijn opgelegd geworden, terwijl wij tevens tot de publicatiën, welke daarover een nader licht zouden kunnen verspreiden, zullen verwijzen.

Den 22 September 1798 werd eene heffing van 5 % van het jaarlijksche inkomen uitgeschreven, waarvan alleen zij, wier inkomen geen *f* 600 bedroeg, verschoond waren, terwijl er eene korting van $\frac{1}{2}$ % aan hen beloofd werd, die haar bij anticipatie zouden opbrengen 1).

Den 30 November daaraanvolgende verscheen er weder eene publicatie wegens eene geldheffing op de bezittingen en inkomsten. Een gedeelte zoude daarvan als buitengewone heffing onmiddelijk moeten worden gefourneerd, terwijl het overige als *don gratuit* in het vervolg zoude worden opgebracht, en wel gedurende den tijd van vijf en twintig jaren. Al wie meer dan *f* 500 bezat, was verplicht daarvan 4 % ten behoeve der schatkist te storten, wie een inkomen van *f* 300 tot *f* 600 had, betaalde 5 %, en wanneer

1) Voll. Verz. II. 34.

het meer dan *f* 600 bedroeg, 10 0/0. Het overige zoude gedurende het tijdsverloop van het jaar 1800 tot 1824 bij wijze van eene jaarlijksche heffing van 3 0/0 worden opgebracht. Tegen betaling der belasting op de bezittingen werden recepissen rentende $3\frac{1}{2}$ 0/0 afgegeven, welke binnen 25 jaren moesten afgelost zijn. Hun, die geen inkomen van *f* 1000 hadden, werd vergund, voor ieder kind, dat nog ten hunnen laste was, jaarlijks bij de berekening van hun inkomen *f* 50 daarvan af te trekken 1).

Den 18 Januarij 1799 bepaalde het Uitvoerend Bewind dat de vroeger uitgeschrevene heffingen, en de *uitoefening derzelve judicature provisioneel* zouden blijven voortduren

1) Voll. Verz. III. 59. V. 129.

Zie verder nopens de opbrengst der heffing de publicatie van het Uitvoerend Bewind tot aanstelling van commissiën *tot onderzoek naar den richtigen opbreng* in de geldheffing van 5 December 1797 en 30 November 1798, aan welke commissiën het regt werd toegekend de nalatigen te straffen met eene boete van driemaal het te weinig of niet gefourneerde, en hen tevens door gijzeling of inlegering tot de opbrengst te dwingen, (4 Januarij 1799); voorts de publicatie van het Uitvoerend Bewind van 6 April en 27 Mei 1799, waarbij allen aangemaand werden om de commissiën tot onderzoek als zoodanig te *erkennen en te respecteeren*, en de *geconstitueerde magten* bevolen werden haar in hare hemoedingen de behulpzame hand te bieden. (Voll. Verz. III. 66; IV. 89. 102).

en dat de toen nog bestaande gewestelijke besturen zouden worden opgeheven 1).

Intusschen verzochten de buitenlandsche ministers vrijstelling van de belasting op de inkomsten gelegd; doch, ofschoon hun verzoek door vele leden der Vergadering ondersteund werd, zoo werd het evenwel afgewezen.

De landing der Engelschen en Russen bragt het Bataafsche bestuur wederom in groote verlegenheid om geld. Het voorstel van APPELIUS om den laatsten termijn der heffing van 4 % op de bezittingen (30 November 1798) van October te vervroegen en reeds in September in te vorderen, werd derhalve aangenomen, en eene korting van 5 % toegestaan aan hen, die hem binnen acht dagen zouden voldoen 2). Den 23 Augustus 1799 was reeds eene premie van 1 % 's maands uitgelooft, wanneer men het verschuldigde in den vierden of laatsten termijn van genoemde heffing voor den vervaltijd wilde voldoen 3).

Daar er evenwel een *deficit* was van *f* 11,000,000, zoo bleven deze maatregelen onvoldoende en werd er dus voorgesteld nog eenen vijfden termijn van de voorgeschrevene heffing op de bezittingen van 30 November 1798 in te vorderen, en wel op denzelfden voet als bij de vorige termijnen had plaats gevonden. Velen evenwel ver-

1) Voll. Verz. III. 69.

2) Voll. Verz. V. 124. Dagverhaal VI. bl. 9, 130.

3) Voll. Verz. V. 118.

zetteden zich hiertegen en wenschten liever eene belasting van 2 % op de huizen of wel op de inkomsten te leggen, daar de bezittingen door de voorgaande termijnen reeds zoo sterk waren aangesproken. Doch APPELIUS verdedigde de voordragt en wees op het voordeel, dat er in gelegen was, wanneer alzoo geene verandering in de wijze van heffing behoefde plaats te grijpen. Het voorstel werd aangenomen en dus nogmaals 1 %, (d. i. een vierde van de belasting den 30 November 1798 opgelegd) van de bezittingen ingevorderd 1).

In Februarij 1800 gaf het Uitvoerend Bewind aan de Vergadering te kennen dat de schatkist een *deficit* van *f* 50,000,000 opleverde, en stelde derhalve eene heffing voor van 4 % van alle bezittingen, bij wijze van voorshot, welke door alle ingezetenen der Republiek, die meer dan *f* 500 bezaten, moest worden opgebracht, terwijl ieder, die inkomsten genoot buiten de vruchten zijner bezittingen, deze twee en een half maal zoude moeten verdubbelen en daarvan als kapitaal ook 4 % zoude moeten opbrengen. Verder wilde men voor het betaalde rentepissen uitreiken zonder rente, doch die later zouden moeten afgelost worden uit de fondsen, die men door verkoop der domeinen en aflossing der tienden hoopte te verkrijgen 2).

1) Voll. Verz. V. 142. VI. 268. Dagverhaal VII. bl. 383, 426, 486.

2) Dagv. VII. 221—227, 237, 486.

te onderzoeken, in hoeverre de gevraagde sommen onontbeerlijk waren, en uit haar verslag bleek dat de staat volstreekte behoefte had aan eene buitengewone toelage van f 40,000,000 1). Het voorstel gaf aanleiding tot langdurige beraadslagingen, waarin het vooral door HUBER en LEE-MANS bestreden werd 2), en ten laatste werd er door eene publicatie van 15 Maart 1800 eene nieuwe geldheffing uitgeschreven van 3 % van alle bezittingen bij wijze van voorschot, tegen receptissen rentende 3 %, terwijl van alle inkomsten buitendien genoten, die f 400 tot f 600 bedroegen, 2 %, van f 600 tot f 800 4 % en boven f 800 7 % zoude geheven worden als *don gratuit*. Zij, die bij anticipatie het geheele bedrag fourneren wilden, hadden daarvoor het voorregt van slechts 75 % in contante penningen en het overige in Bataafsche Rescriptiën te kunnen voldoen. Militaire officieren zouden evenwel van hare opbrengst verschoond blijven, en ten einde aan de inschrijvers eenen waarborg te verleenen voor het voldoen der hierdoor verschuldigde renten, zoo werd de vroeger bepaalde vijftientigjarige heffing van 3 % op 4 % gebracht, om daaruit de renten te kunnen bestrijden 3).

Nog hetzelfde jaar en wel den 5 December werd de

1) Dagv. VII. 651—662.

2) Dagv. VII. 755—758.

3) Dagv. IX. 302. Voll. Verz. VI. 176, 182. VII. 191, 200, 205, 207.

vijfentwintigjarige heffing van 3 0/0 1) van alle inkomsten, gedurende het jaar 1799 genoten, ingevorderd, die als *don gratuit* voor den 1 Maart 1801 moest zijn opgebracht 2).

Den 20 Februarij daaraanvolgende werd eene vrijwillige

1) Het zal den lezer misschien verwonderen dat hier slechts 3 0/0 geheven werd, terwijl reeds vroeger bepaald was dat de heffing van 3 0/0 op 4 0/0 zoude gebragt worden. Doch men bedenke dat het bestuur voor het volgende jaar de belasting regelen moest, en dat deze heffing nog behoorde plaats te vinden op de wijze, zoo als die het vorige jaar, en niet zoo als zij door de publicatie van 15 Maart voor volgende jaren bepaald was.

2) Voll. Verz. VII. 214.

Wij hebben het hier niet ongepast geoordeeld de begroo- ting der staatsbehoefden voor het jaar 1800 mede te deelen:

Algemeen bestuur	f	1,162,045- 0- 0
Buitenlandsche betrekkingen	»	530,840- 0- 6
Defensie te water	»	9,408,250- 0- 0
Defensie te lande	»	24,795,573- 19- 8
Agentschap van finacie	»	69,000- 0- 0
Agentschap van justitie	»	27,200- 0- 0
Agentschap van Policie en waterstaat	»	1,884,865- 0- 0
Agentschap van Nationaale opvoeding	»	33,000- 0- 0
Agentschap van Nationaale oeconomie	»	275,250- 0- 0
Oost-Indische Handel en Bezittingen	»	7,959,095- 11- 0
West-Indische Handel en Bezittingen	»	573,661- 0- 0
Levantsche Handel	»	22,000- 0- 0
	f	46,740,780- 10- 14

geldnegotiatie door het Uitvoerend Bewind voorgesteld, wel gevestigd op de nationale domeinen, aan de Bataafsche Republiek toebehoorende, en welker waarde naar de ingekomene bescheiden der *respective* voormalige gewesten op *f* 30,000,000 berekend werd. De domeinen zouden voor die som als hypotheek verbonden blijven, en eene rente van 4 % jaarlijks uit de opbrengst dier domeinen zoude worden uitbetaald aan de inschrijvenden, aan wie men tot aanmoe-

	<i>f</i> 46,740,780-10-14
Het voormalig gewest Holland . . . . . »	16,344,786- 0- 0
Het voormalig gewest Zeeland . . . . . »	1,859,419- 3- 0
Het voormalig gewest Friesland . . . . . »	1,642,118-18-14
Het voormalig gewest Utrecht . . . . . »	1,359,259- 4- 2
Het voormalig gewest Gelderland . . . . . »	908,902- 3- 7
Het voormalig gewest Stad en Lande . . . . . »	696,293- 0- 0
Het voormalig gewest Overijssel . . . . . »	576,839- 6-11
Het voormalig gewest Bataafsch Brabant »	679,782-18-11
Het voormalig gewest Drenthe . . . . . »	86,234-19- 8
Huishoudelijke kosten van de 8 Departementen . . . . . »	281,480- 0- 0
Renten en Interessen van de zogenaamde Generaliteit, voormalige Admiraliteitscollegiën . . . . . »	6,837,500- 2- 5
Het montant der Posten, omtrent welke nog niet finaal was gedisponcerd, te zamen. »	577,800- 0- 0
	<hr/> <i>f</i> 78,571,684- 7- 2

diging tevens eenige loten gaf in eene loterij van 30,000 loten, welker hoogste prijs *f* 50,000 bedroeg 1).

De geldnood nam evenwel meer en meer toe, zoodat het bestuur den 19 Junij 1801 wederom eene nieuwe heffing van 2 0/0 van alle bezittingen genoodzaakt was nit te vaardigen. Bij het voldoen der fournissemerten werden recepissen met eene rente van 3 1/5 0/0 uitgegeven, en ten einde deze nieuwe renten te kunnen bestrijden, zoo werd de vijftientigjarige heffing nogmaals verhoogd, en wel tot 5 0/0. Zij vond echter veel tegenstand in de Vergadering daar men berekende, dat de ingezetenen aan onderscheidene heffingen reeds verplicht waren 11 0/0 jaarlijks van hunne inkomsten ten behoeve van den staat af te staan 2).

Den 5 September werd ten tweede male de vijftientigjarige heffing bevolen als *don gratuit* 3).

Den 11 Februarij 1802 werd eene *vrijwillige geldopneming* geopend van *f* 30,000,000, tegen recepissen rentende 5 0/0. Hiermede was eene loterij verbonden, en de renten der geleende sommen zouden gevonden worden uit eene later te bepalen belasting van 4 0/0 op de bezittingen, en 16 0/0 op de inkomsten 4).

---

1) Voll. Verz. VIII. 236, 238.

2) Voll. Verz. VIII. 253. Dagverhaal XII. 36, 74, 211, 428, 551, 593.

3) Voll. Verz. IX. 266.

4) Voll. Verz. IX. 287, 290.

De toestand van het bestuur werd hoe langer hoe moeilijker, daar het van den kant der ingezetenen, wier misnoegen over de hun opgelegde zware belastingen steeds toenam, telkens nieuwe tegenkantingen ondervond. In Amsterdam en Rotterdam weigerde men zelfs volstrekt deel aan de commissiën van onderzoek te nemen, en werden deze derhalve uitsluitend door ambtenaren vervuld, die men bij weigering met het verlies hunner betrekking bedreigde. De begrooting voor het jaar 1802 *f*72,000,000 bedragende, zoo was het onvermijdelijk tot nieuwe heffingen zijne toevlugt te nemen. Den 26 Februarij en 15 Junij 1802 verschenen er dus weder publicatiën, die eene heffing van 4 0/0 op de bezittingen, en 16 0/0 op de inkomsten voorgeschreven, af te doen gedurende een tijdsverloop van acht jaren, zoodat zij jaarlijks voor de bezittingen $\frac{1}{2}$ 0/0, en voor de inkomsten 2 0/0 bedroeg. Voor de schatting van beide zoude het laatst verlopen jaar in aanmerking genomen worden, en bij de kapitalisering van het inkomen zoude men *f* 5 interest, *f* 6 huur van boerderijen, *f* 7 huur van huizen in de steden, en *f* 10, wanneer zij niet meer dan *f* 50 's jaars huur opbragten, op *f* 100 kapitaal berekenen 1).

Intusschen maakten de thesaurier-generaal en de raden van financiën der Bataafsche Republiek den 5 Mei 1802 aan de ingezetenen bekend, dat de inschrijvingen ingevolge

1) Voll. Verz. IX. 265, 318. WAGENAAR, Vaderl. Hist. LXVIII. 310.

publicatie van 11 Februarij 1802, waarop nog niets gefourneerd was, vervallen werden verklaard, maar dat diegene, waarop geheel of gedeeltelijk gefourneerd was, zouden in waarde blijven, en dat verder de geldopneming op *f* 33,000,000 en de loterij op *f* 13,000,000 bepaald was, welks hoogste prijs *f* 150,000 en welks laagste prijs *f* 80 zoude bedragen 1).

Opdat de ingezetenen niet door het uitzigt op hoogere renten zouden worden uitgelokt om hunne gelden aan buitenlandsche mogendheden uit te leenen, zoo werd er den 1 Junij 1802 verboden, eenige geldnegotiatie ten behoeve van buitenlanders of eigenaren van plantaadjes in de koloniën te openen, op verbeurte van een vijfde gedeelte der ingeschrevene som 2).

Daar er nog velen nalatig bleven in hunne opbrengst der onderscheidene heffingen, zoo werden deze uitgenoodigd om zonder boete het nog te kort komende binnen drie maanden aan te vullen, terwijl zij, die hiervan geen gebruik maken wilden, beboet zouden blijven. (1 Julij 1802). 3).

Eene publicatie van den 8 Julij 1802 bepaalde de derde opbrengst der vijftientigjarige heffing, en dat zij in alles op denzelfden voet als de achtjarige zoude worden ingevorderd 4).

---

1) Voll. Verz. IX. 307.

2) Voll. Verz. IX. 313.

3) Voll. Verz. X. 321.

4) Voll. Verz. X. 322, 326 en 329.

Den 17 Februarij 1803 werd de vierde opbrengst der vijf-entwintigjarige, en de tweede der achtjarige heffing bevolen. Hierbij werden er voor de bezittingen dertien klassen vastgesteld, waarvan de laagste die tusschen f 500 en f 1200, en de hoogste die boven f 1,000,000 bevatte. Voor de inkomsten werden 15 klassen aangenomen; de laagste was van f 300 tot f 500, de hoogste boven f 50,000. Daar de commissiën van onderzoek niet aan de verwachting beantwoordden, zoo meende het bestuur zich alleen op de zedelijkheid der natie te moeten verlaten, en schreef dus slechts den eed tot bevestiging der verklaringen voor 1).

Den 22 dierzelfde maand werd daarenboven nog eene *vrijwillige geldnegotatie* geopend tegen 3 $\frac{0}{10}$ rente, waaraan tevens eene loterij van f 13,200,000 in nationale schuld-brieven verbonden was, welker hoogste prijs f 250,000 bedroeg 2).

De nog steeds hooger klimmende staatsbehoeften noopten het bestuur reeds den 8 Augustus van hetzelfde jaar, eene buitengewone heffing van 2 $\frac{0}{10}$ van de bezittingen uit te schrijven, en daar de slechte opbrengst der vorige heffing getoond had, hoe weinig men op de zedelijkheid der natie rekenen konde, zoo werd er weder eene commissie van toezigt benoemd 3). Ten einde de belastingschuldigen tot

1) Voll. Verz. X. 342, 371.

2) Voll. Verz. X. 346.

3) Voll. Verz. XI. 390, 392.

eene ruime opbrengst uit te lokken, zoo werd hun voor betaling bij *anticipatie* eene korting van 2 0/0 voor den derden, en van 3 0/0 voor den vierden termijn toegestaan 1).

In het jaar 1804 liet de toestand van 's lands finantiën zich niet gunstiger aanzien, maar drong de hooge begroo-ting van f75,000,000 het bestuur nogmaals tot het uitschrijven eener *vrijwillige geldnegotiatie* van 75,000 aandelen, tegen 5 $\frac{1}{2}$ 0/0 rente. (19 Maart 1804). Naarmate men voor meer aandelen inschreef, kon men eene korting van $\frac{1}{2}$ 0/0 tot 1 0/0 bekomen, terwijl tevens de keus werd overgelaten tusschen ééne receptis van f1000 tegen 5 $\frac{1}{2}$ 0/0, en twee receptissen van f1000 tegen 2 $\frac{1}{2}$ 0/0 2). Daarenboven werd er eene loterij geopend, welke meer en hooger prijzen zoude bevatten, naarmate er veel of weinig door de ingezetenen zoude worden ingeschreven 3).

Het Bewind, dat ongaarne tot geldleeningen zijne toevlugt nam, daar deze den schuldenlast telkens meer en meer verzwaarden, en het eindelijk geene middelen meer wist uit te denken, om de daardoor verschuldigde renten te dekken, stelde derhalve aan het Wetgevend Ligchaam eene

---

1) Voll. Verz. XII. 398.

2) Deze maatregel bewijst hoe ellendig het toen 'met de geldmiddelen van ons land gesteld was. Om $\frac{1}{2}$ 0/0 rente uit te winnen, laadde de staat zich eene dubbele nominale schuld op den hals.

3) Voll. Verz. XII. 410.

nieuwe heffing voor bij wijze van quotisatie over alle ingezetenen van de zijde van het algemeene bestuur, welker opbrengst op f40,000,000 begroot werd. De aflegging van den eed en de commissiën tot onderzoek zouden alzoo onnoodig worden, daar de treurige onderzinking geleerd had, hoe weinig deze aan de verwachting beantwoordden. Doch dit voorstel werd door het Wetgevend Ligchaam verworpen, hetwelk den ingezetenen geene nieuwe gedwongene opbrengst durfde opleggen, daar zij dit jaar reeds genoodzaakt waren f20,000,000 als directe belastingen in de nog loopende heffingen te betalen, en wel 1 0/0 van de bezittingen 5 0/0 van de inkomsten als vijftientigjarige, en $\frac{1}{2}$ 0/0 van de bezittingen en 2 0/0 van de inkomsten als achtjarige heffing. Hoewel ongaarne gaf zij dus door den nood gedrongen tot eene *vrijwillige geldnegotiatie* hare toestemming.

Daar vele ingezetenen intusschen het land verlieten om hun vermogen voor deze geweldige afpersingen te beveiligen, zoo maakte het Uitvoerend Bewind den 27 April 1804 bekend, dat allen, die het land wenschten te verlaten, verplicht waren eenen borgtogt te stellen voor hetgeen zij nog in de onderscheidene loopende heffingen verschuldigd waren, welke borgtogt uit twee *gegoede* en *solvente* personen bestaan moest 1).

De vrijwillige geldnegotiatie was echter niet in staat in

1) Voll. Verz. XII. 416.

de behoeften te voorzien, weshalve er den 9 Julij 1804 nogmaals eene buitengewone belasting van de bezittingen en inkomsten geheven werd, terwijl ieder belastingschuldige gehouden was te berekenen, wanneer hij meer opbrengen moest, indien hij zijne bezittingen of wel zijne inkomsten tot maatstaf nam, en alsdan verplicht was zich voor het hoogste bedrag aan te geven. Van de bezittingen werd 2 % geheven, terwijl de heffing van de inkomsten progressief was. Er werden vijftien klassen aangenomen waarvan de hoogste meer dan f 30,000 en de laagste f 300 tot f 800 bedroeg. Van de eerste en tweede klasse werd 20 %, van de derde 18 %, van de vierde 16 %, van de vijfde 14 %, van de zesde 12 %, van de zevende 10 %, van de achtste 8 %, van de negende 6 %, van de tiende 5 %, van de elfde 4 %, van de twaalfde 3 %, van de dertiende 2 %, van de veertiende $1\frac{1}{2}$ % en van de vijftiende 1 % opgebracht. Om zware huisgezinnen te ontmoet te komen, werd bepaald dat allen, die minder dan f 500 opbrengen moesten, voor één kind 8 %, en bij eene trapsgewijze opklimming voor ieder kind meer, eindelijk voor tien kinderen 44 % van de verschuldigde belasting konden aftrekken, terwijl deze korting op de helft gesteld werd voor hen, die meer dan f 1000 storten moesten 1).

Groot was de ontevredenheid, die deze nieuwe en zware

1) Voll. Verz. XII. 420.

heffing veroorzaakte, te meer daar men nog hetzelfde jaar $\frac{1}{2}$ 0/0 van de bezittingen en nog 7 0/0 van de inkomsten als opbrengst der vijftwintig- en achtjarige heffing verschuldigd was. Slechts zeer weinigen voldeden aan hunne verplichting, en het was niet dan met groote moeite, dat het bestuur door gijzeling en andere zware straffen de ingezetenen tot de opbrengst der gehate heffingen noodzaakte. De stad Amsterdam verzette zich openlijk tegen de ongehoorde eischen der regering en zond een verzoek in, waarbij zij ten sterkste op verzachting en inschikkelijkheid van den kant van het bestuur aandrong, doch te vergeefs, daar het verzoek niet werd ingewilligd. Ook de andere provinciën deden luide klagten hooren en bragten de regering door hare weigering tot het leveren van geldelijke bijdragen in de grootste verlegenheid 1). Reikhalzend zag men naar een ander stelsel van belastingen uit, dat de ingezetenen van de zoo hatelijke directe opbrengsten zoude verschoonen; en dit nieuwe stelsel werd eindelijk door GOGEL tot stand gebracht, die dat der heffingen als gehaat en drukkend verlatende, in de zegels en accijnsen een beter middel tot voorziening in de zoo hoog geklommene staatsbehoefte meende te vinden 2).

Gedurende het jaar 1805 bleven de eens voorgeschre-

1) WAGENAAR, Vaderl. Hist. LXX. bl. 159. Notulen van Staatsbewind 1804. Julij bl. 3, 63.

2) »Dat met de publicatie dezes finaal zal cesseren de ver-

vene heffingen evenwel nog ingevorderd worden, en werd zelfs den 14 October nog een vijfde termijn van de buitengewone heffing, den 9 Julij 1804 bepaald, geheven 1).

De algemeene Konst en Letterbode van het jaar 1804 2) bevat eene opgaaf van de opbrengst der onderscheidene heffingen gedurende de jaren 1795 tot 1804, waarin haar gezamenlijk bedrag op ruim *f* 200,000,000 berekend wordt. GROEN VAN PRINSTERER schat het evenwel op 339,000,000, terwijl hij het beloop der gewone belastingen op 276,000,000 berekent. Volgens deze opgaaf zoude er derhalve gedurende acht jaren door de ingezetenen der Bataafsche Republiek *f* 615,000,000, of jaarlijks gemiddeld *f* 77,000,000 zijn opgebracht 3). Daarenboven waren er een aantal

---

dere invordering van alle Middelen te Lande hoe ook genaamd" (Publicatie van hun Hoog Mogenden 3 Januarij 1806). Zie Publ. en Notif. betr. de Alg. Bel. II. bl. 2.

Vergelijk verder de voordragt van het plan van Algemeene Belastingen, 20 Junij 1805, door den Raadpensionaris aan hun Hoog Mogenden gedaan (Publ. en Notif. betr. de Alg. Bel. I. bl. 1.)

Over GOGEL zie men L. BONAPARTE, *Documens Historiques*, II. 58.

1) Waarschouwing van den raad van finantiën, 14 Oct. 1800.

2) Deel I. bl. 421.

3) GROEN VAN PRINSTERER, *Handb. der Gesch. v. h. Vab.* bl. 1082.

geldleeningen gedaan, zoodat de jaarlijks verschuldigde renten tot f34,000,000 geklommen waren.

Op deze wijze nu heeft het Nederlandsche volk met de belasting op de bezittingen en inkomsten kennis gemaakt. Eene herinnering daaraan zal welligt velen van hunne ingenomenheid met dit stelsel eenigermate terugbrengen.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Handwritten text in the middle section of the page.

Handwritten text in the lower middle section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text at the bottom of the page.

THESES.

I.

Jurisconsulti Romani de restituendis fructibus, ex fundo a marito uxori donato perceptis, non consentiunt.

II.

Legem 44 de Donat. int. vir. et ux. (24. 1) cum Savignio ita legendam existimamus: ... Sed si vir rescierit suam rem esse priusquam usucapiatur, vindicareque eam poterit nec volet, et hoc et mulier noverit, interrumpetur possessio, quia transit in causam ab eo factae donationis. Ipsius mulieris scientia propius est, ut nullum acquisitioni domini ejus adferat impedimentum: ...

III.

Contendimus fidejussori minoris in integrum restitutionem

prodesse, nisi creditor eum nominatim contemplatione juris
practorii acceperit.

IV.

Tribunal Leydense in sententia 19 Januarii 1847 vocem
buitensporigheden (A. 288 C. C.) male interpretatum esse no-
bis videtur, quum propter bonorum dilapidationem uxoria
marito séparationem thori et mensae concessit.

V.

Verba: *denzelfden handel* (A. 2008 C. C. al. 2) idem com-
mercium significare non videntur, sed commercium ejusdem
generis.

VI.

Concordatum cum trassante liberat endossantes, etiamsi
clausulam contineat, ne hoc prosit endossantibus.

VII.

Polizza in contractu de avertendo periculo sive assecura-
tione per endossamentum transferri nequit.

VIII.

Conatus, falsi testimonii puniri nequit.

IX.

Medicus ex A. 319 C. P. omnino ob latam culpam punien-
dus est.

X.

Confessio damnati requiri non videtur, ut rex suo jure
gratiae uti possit.

XI.

Recte SMITH: »Every tax ought to be so contrived as both to take out and to keep out of the pockets of the people as little as possible, over and above what it brings into the public treasury of the state.” (Wealth of Nations, III. p. 266.)

XII.

Non facimus cum M^c. CULLOCH, ubi dicit: »The truth is, that every burden, laid directly or indirectly on any article for which there is any considerable demand, falls ultimately on its consumers.” (On Taxation, p. 17.)

XIII.

Merces operis danda non unice pendet a numero eorum, qui operam suam offerunt, et eorum, qui requiruntur.

XIV.

Errat MALTHUS, ubi contendit operas ipsos mercedem suam posse componere.

XV.

Systema progressivum, quod vocant, in tributo redituum non nisi moderate cum fracto adhiberi potest.

XVI.

Institutiones, quibus pauperibus opera victusque praebentur, vulgo ipsis pauperibus nocent.

XVII.

Eaedem institutiones propter magnos sumtus, quos requirunt, idoneus modus pauperes sublevandi non videntur.

1178925

XVIII.

Ingeniose FR. BASTIAT : » Les fleuves obstrués plaident pour les prohibitionistes. » (Sophismes Ec. p. 186.)

XIX.

Perperam SISMONDI : » En règle générale, toutes les fois que la demande pour la consommation surpasse les moyens, qu'on a de produire, toute découverte nouvelle dans les mécaniques ou dans les arts est un bienfait pour la société, parce qu'elle donne les moyens de satisfaire des besoins existants. Toutes les fois, au contraire, que la production suffit pleinement à la consommation, toute découverte semblable est une calamité, puisqu'elle n'ajoute aux jouissances des consommateurs que de les satisfaire à meilleur marché, tandis qu'elle supprime la vie elle-même des producteurs. Il serait odieux de peser l'avantage du bon marché contre celui de l'existence. » (Nouv. Princ. d'Ec. Pol. II. p. 317.)

XX.

Assentimur M. CHEVALIER : » Les droits de douane, et à plus forte raison les prohibitions dont on frappe les matières premières qu'emploie l'industrie, sont de même dommageables pour l'ensemble des populations. » (Lettres sur l'Organ. du Travail, p. 390.)